

YAZILIKAYA

ÇORUM HABER'İN AYLIK KÜLTÜR VE SANAT EKI

27 MAYIS 2019 PAZARTESİ

SAYI: 139

İlk Hıncal Uluç üstat...

Nazım diyor ya:

**“Anadolu’da bir köy mezarlığına gömün beni
ve de uyarına gelirse,
tepemde bir de çınar olursa
taş maş da istemez hani...”**

*

Gazetem ÇORUM HABER’deki 9 Mayıs 2019 günlü yazımda “İlle de demokrasi, ille de hukuk, adalet, ille de sevgi” başlığı altında, Çorum’un muhafazakâr ve mütevazı bir ailesinden geldiğimi, çocukluğumdan itibaren çok okuyarak Atatürk ilke ve devrimlerini sindirdiğimi; ilerici, demokrat, çağdaş, uygar bir kişilik edinme uğruna yıllar yılı büyük çabalar harcadığımı anlatmaya çalışmıştım.

Bu saydığım nitelikler, aynı zamanda, insan haklarına saygıyı, kadın, çocuk ve doğa duyarlılığını, yaşama tutkusunu ve coşkusunu, iyilik ve güzellik adına seçiciliği, yüksek beğeni düzeyini, sevgiyi de içeriyor.

Bu duygularınızı ifade etmeniz, ya da kendinizi bulmanızın yolu ise, sanattan, edebiyattan geçiyor.

Yarım asra ulaşan gazetecilik yaşamım boyunca, Çorum’un sosyo-kültürel ve eğlence hayatına katkı için elimden geleni yaptım. Pek çok sanatsal etkinliğin ya organize edeni, ya da destek vereni oldum.

Gazetemi de “Çorum’un aydınlık penceresi” olarak, bütünüyle sanata- sanatçıya, edebiyata- edebiyatçıya açtım.

Elinizdeki “YAZILIKAYA” eki de bu anlayışın bir ürünü.

“Yetenekleri, beceri ve birikimleri mi, yoksa heyecanları, topluma bir şeyler verme arzuları, azim ve kararlılıkları mı ağır basıyor?” diye çok düşündüğüm pırl pırl arkadaş grubumla, Çorum’u her ay bu dergiyle buluşturuyoruz.

Şimdiye kadar, “Türkiye’de böyle bir dergi yok” diyen çok oldu, ama Hıncal Uluç üstada kadar, bunu yazıya döken, köşesine taşıyan, ülke çapında dillendiren kimse olmadı.

Oysa bekliyor insan, “Anadolu’nun zor koşullarında böyle bir kültür-sanat dergisi çıkarıyorlar, bravo!” denilmesini.

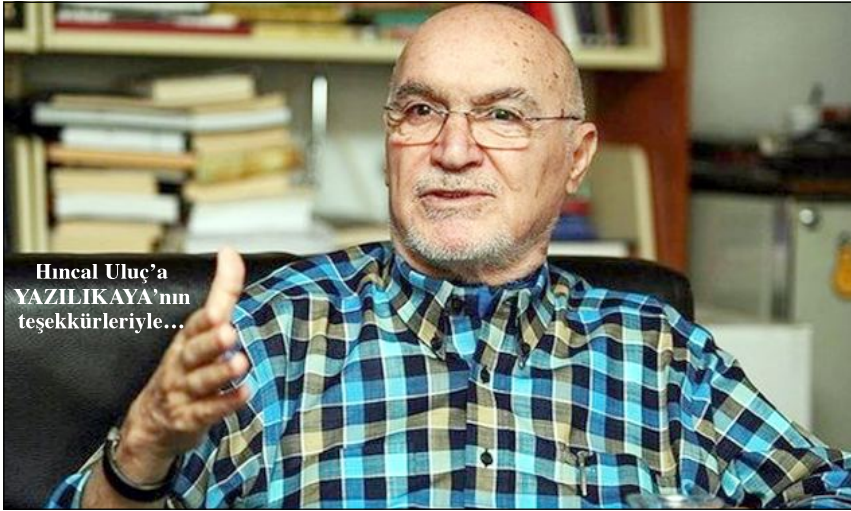

Mehmet
YOLYAPAR

Ben bir yana da, arkadaşlarım gerçekten hak ediyorlar bunu.

*

Hıncal Uluç üstat, 9 Mayıs 2019 günlü Sabah’taki “Hıncal’ın Yeri” köşesinde YAZILIKAYA’yı överken, “Böyle dolu dolu, böyle okunası ek çıkarmak usta gazetecilik kadar ideal işi. Yaşa Mehmet Yolyapar” diyerek de beni sonsuz onurlandırdı.

Hıncal Uluç’a
YAZILIKAYA’nın
teşekkürleriyle...

Teşekkürler usta.

*

Ekonomist Rüştü Bozkurt, “Biz övgüde kabız, yergide ameliz” derdi.

Ben de, sosyal ve ekonomik yaşamda “fitne, fesat ve ha-

set” olgularını çok sık dile getiriyorum.

Eleştiri, dedikodu olunca ağızımız kapanmıyor da, övgüye sıra gelince dişlerimiz kilitleniyor.

Açıkçası,

“Kendim için bir şey istiyorsam namerdim!”
Tepemde çınar bile...

Ama, bu dergiye özveriyle emek veren arkadaşlarıma “elinize, dilinize, yüreğinize sağlık” gibi yüreklendirici bir sözü neden esirgersiniz?

Çok mu zor?

YAZILIKAYA

27 MAYIS 2019 PAZARTESİ

SAYI: 139

ÇORUM HABER GAZETESİ
AYLIK KÜLTÜR VE SANAT EKI

(Ayrıca para ile satılmaz)

YAYIMLAYAN:

Baytaş Basım Yayım ve Ticaret A.Ş. adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Orhan ÖZSARAÇOĞLU

İMTİYAZ SAHİBİ:

Hülya YOLYAPAR

KURUCUSU, BAŞYAZARI ve ŞİRKET GENEL MÜDÜRÜ
Mehmet YOLYAPAR

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Taner ŞİMŞEK

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Volkan SINAYUÇ

YAZARLAR

Selda FINDIK
Hüseyin AŞKIN

KAPAK:

Nurettin AKKAYA

YAYIN KURULU: (Alfabetik soyadı sırasına göre)
Ali ALAKOÇ, Prof.Dr. Gülen Elmas ARSLAN,
Nilüfer AŞKIN, Ercan ATA, Selahattin AYDEMİR,
Damla BİŞİRİCİ, Ayhan BOZKURT, Şahika ÇAĞLAR,
Nazife ÇİÇEK, Özin ERDEMLİ, Gazanfer ERYÜKSEL,
Selda FINDIK, Doç.Dr. Özlem SIR GAVAZ,
Doç.Dr. Ebru GÖKMEŞE, İbrahim GÖSTERİR,
Muzaffer GÜNDOĞAR, Bahri GÜVEN, Ahmet İLBARS,
Semrin KALELİ, Doç.Dr. Pelin AVŞAR KARABAŞ,
Elif KAYMAZLI, Atilla LAÇIN, Abdulkadir OZULU,
Aliye ÖNCEL, Doç.Dr. Sevinç SOYOCAK ÖZALP,
Mehmet ÖZATA, Altan ÖZESKİCİ, Semih POROY,
Doç.Dr. Erjada PROGONATI, Recep SERBES,
Ebru SOYSAL, Semra ŞAHİN, Selma TARHAN,
Gizem TOSUN, Ayşe UNCU, Fatma Nilüfer
YALÇINKAYA, Kenan YAŞAR, İrfan YİĞİT,
Mehmet YOLYAPAR, Banu ÖZDİL YÜCEL

web: www.corumhaber.net
e-mail: corumhaber@gmail.com

YÖNETİM YERİ:

2. Gazi Sk. 4/E Çorum
Posta Kodu: 19200

Santral (Tel & Faks) :

(0364) 213 34 00 – 213 34 01
(0364) 213 34 73 – 224 58 14

SAYFA DÜZENİ:

ÇORUM HABER TESİSLERİ

BASKI:

Arslan Güneydoğu Gazetecilik,
Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş.
Esenboğa Yolu 17. Km. Osmangazi Mh.
Sütçü İmam Sk. No:4 Pursaklar – ANKARA
Tel: (0312) 419 20 01

DAĞITIM: Ecem (Turkuaz Dağıtım)

Dergimizdeki yazı, resim, fotoğraf ve desenler kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

Topluma “öncülük” idealinden beslenen güçlü yaşama tutkusu

Bu coşku hiç bitmesin

Selda FINDIK

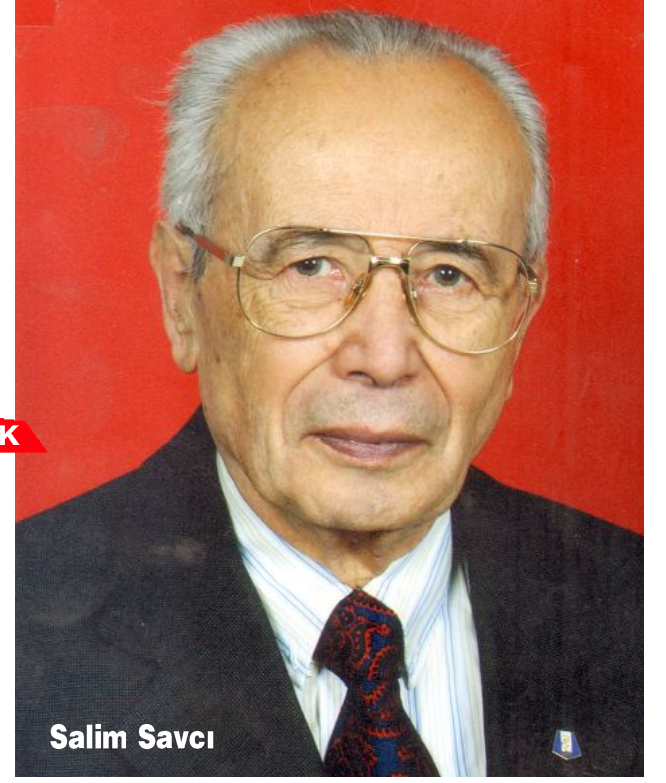
● “Gönüllerimizi vatan, vatandaş ve çocuk sevgisiyle doldurdular. Sonunda ‘öğretmen oldun’ dediler. Ülkenin çocuklarını bize emanet ettiler.”

● “Çocuklar, çocukluğunuzun değerini bilin. Tüm canlıları ve cansızları sevin. Sevgiler içinde büyüyün. Baş-

kalarıyla değil kendinizle yarışın. Kendinizi aşın.”

● “Bilenle bilmeyen bir olmaz. Daima bilen kazanır.”

● “Öğretmen, dağarcığına bir şeyler koymuş ise, onları öbür tarafa götürmesin.”

Salim Savcı

Prof. Bahri Savcı Kütüphanesi'nde...

Arkadaşımız Selda Fındık, Salim Savcı ile, Çampınar köyünü tepeden gören Pelit Pınarı mevkiinde... (Fotoğraflar: Aliye ÖNCEL)

Söyleşinin fotoğraflarını çeken arkadaşımız Aliye Öncel de, Salim Savcı ve Selda Fındık'la Pelit Pınarı'nda...

Tarihi Sakallı Çeşmesi önünde...

ÇORUM HABER Gazetesi'nin okurları, O'nu uzun yıllardan beri tanıyorlar.

İkinci sayfanın sağ alt köşesi O'nun... Yazılıyla çoğu günler okurlarıyla buluşuyor o köşede.

Özlü, eğitici-öğretici, yol gösterici yazılılarıyla ÇORUM HABER'in köşe taşları arasında.

Daha ötesinde ise, Çorum'un ulu çınarlarından biri.

Şimdi yazacaklarımıza inanmakta belki güçlük çekeceksiniz.

Kimliğine göre doğum tarihi 1 Haziran 1926... Yani 93 yaşına denk geliyor. Ama O, gerçek yaşının 96 olduğunu söylüyor.

Allah daha nice sağlıklı yaşlar versin, ömrünü uzun etsin.

İnanılır gibi değil, 96 yaşında, enerjisinden, yaşama tutkusundan ve üretme arzusundan hiçbir şey kaybetmeden, yazılarına devam ediyor, kitap üstüne kitap çıkarıyor. Bunca yaşamışlığın birikimini yeni kuşaklara aktarabilmek için, bıkmadan usanmadan çalışıyor.

Evet, bu alçakgönüllü, çalışkan, üretken, iyilik dolu, sevgi dolu bir yüreğe sahip eğitimcinin adı Salim Savcı.

*

Emekli fizik-kimya öğretmeni Salim Savcı'nın yaşam öyküsüne geçmeden önce, bu değerli **"kültür insanı"** ile doğup büyüdüğü ve halen yaşamakta olduğu Çampınar köyündeki buluşmamıza kısaca değinmem gerektiğini düşünüyorum.

Biliyoruz ki, Ankara'da öğretmen olarak görev yaparken, 1968 yılında Gül Yayınevi'ni kuruyor ve tam 39 yıl ülkemizin yayın hayatına değerli katkılar sunuyor.

2007'de Gül Yayınevi'ni ka-

patıp Osmaniye ilçesine bağlı Çampınar'a, yani köyüne dönüyor. Aile büyüğü, Mülkiye'nin etsane hocası Prof.Bahri Savcı'nın adını taşıyan kütüphanede, köylülerine, köy çocuklarına rehberlik, danışmanlık yapıyor. Kitaplarını yazıyor, yayınlıyor.

Çampınar'ın, Osmaniye'yi aşarak Çorum'un bile en **"aydın"** köylerinden biri olduğunu biliyoruz. Nice bilim insanları, üst düzey bürokratlar, yüksek rütbeli askerler, başarılı sanayici ve işadamları yetiştirmiş.

Duyularımıza uygun şekilde, yolu düzgün, yeşillikler içinde, evleri alışılmış köy evlerine göre son derece düzenli, insanları eğitilmiş ve bilinçli, güzel bir köyle karşılaşıyoruz.

Salim Savcı hocamız, bizi önce, köyü panoramik olarak görebileceğimiz Pelit Pınarı tepesine çıkarıyor. Oradaki evlerden çıkıp yanımıza gelen kadınların sevecen yaklaşımları, gerçekten övgüye değer.

Orada, köy manzaralı kısa bir söyleşi yapıyo-

Salim Savcı, eşi Gülten Savcı ve oğlu Mehmet Nebi Savcı ile...

Salim Savcı, Selda Fındık ve arka planda Çampınar köyü...

ruz asırlık çınarlar...Köyü ile ilgili verdiği bilgileri dinliyoruz.

Sonra, Prof.Bahri Savcı Kütüphanesi'nde söyleşimize devam ediyoruz.

Ayrılmadan önce ise, köyün parkında, çoğu emekli eğitimci olan Çampınarlılarla güncel Çorum ve ülke sorunları üzerine sohbet...

ÇORUM HABER'in **"havalimanı"** başta olmak üzere, Çorum'un sorunlarına ve taleplerine ilişkin verdiği mücadelenin oralarından da izlendiğini memnuniyetle gözlemliyoruz.

*

Salim Savcı'nın, önemli bir bölümü ders kitabı olmak üzere, Ankara Gül Yayınevi tarafından basılan kitaplarının sayısı 57.

Anne Gülten Savcı, oğul Mehmet Nebi Savcı...

Baba Salim Savcı, oğul Mehmet Nebi Savcı...

Çampınar Prof. Bahri Savcı Kütüphanesi Yayınları olarak da şimdiye kadar 16 kitabı çıkmış. Dolayısıyla, Salim Savcı'nın yayınlanmış 73 kitabı var.

Ve sıkı durun, basıma hazır 28 kitabı da yayınlanmayı bekliyor.

Nasıl bir yazma coşkusu bu, tamamen kendi olanaklarıyla, nasıl bir kitap çıkarma arzusu mu?

Basıma hazır olanlar da basıldığı takdirde, kitap sayısı 100'ü aşacak...

Dileğimiz, Salim Hocamızın kitap sayısı itibarıyla olduğu gibi, yaş olarak da 100'ün çok üzerlerine çıkması...

*

Salim Savcı'nın soyu, Kösenebioğulları'na dayanıyor. Kösenebioğulları Oğuz boylarındandır ve Türkmen kökenlidir. Ana yurtları Horasan'dır. Orta Asya'daki kuraklık nedeniyle göç etmek zorunda kalırlar ve İran üzerinden önce Malatya'ya, oradan da Amasya'nın Gümüşhacıköy ilçesine gelip yerleşirler. Yerleştikleri yer Artıkabat Mahallesi'dir. Zamanın ünlü Gümüşhacıköy Medresesi'nden birincilikle mezun olan İmam Halil, Amasya Sancak Beyi tarafından Seciğen (şimdiki adıyla Çampınar) köyüne imam olarak atanır.

İmam Halil'in iki hanımından 4 kızı, 3 oğlu olmuştur. Büyük oğlu Hasan Hulki, imamlık yaparken tıp öğrenimini de tamamlar, doktor olur. Dr. Hasan Hulki, kardeşi Halil'i de yanına alır, Balıkesir'in Gönen ilçesinde yetiştirir ve ormancı olmasını sağlar.

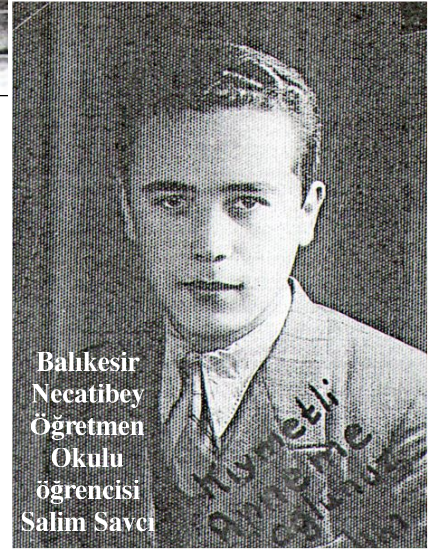
Dr. Hasan Hulki'nin ilginç bir öyküsü var. Emekli olacak yaşta iken, 1914'te Birinci Dünya Savaşı çıkar ve "Ordunun doktora ihtiyacı var" diyerek gönüllü asker olur. Arap kabilelerindeki isyanlarda, Arapça ve din bilgisi sayesinde yatıştırıcı rol oynar. Ama bir gün, Arap köylülerle yemek yerken ağzındaki altın dişi gören

Salim Savcı, Gönen Ortaokulu'nda öğretmenleri ve öğrenci arkadaşlarıyla... Yıl 1940...

Selda Fındık, Salim Savcı ile Çampınar'da...

Araplar, "Bu adam altın dişi, Müslüman din adamı olamaz" diyerek solrada şehit ederler. Eşi ne "şehit yüzbaşı" maaşı bağlanır. Kızı Nigar, ölüncüye kadar babasından şehit maaşı almıştır.

Nigar hanım eşinden ayrıldıktan sonra Gönen'deki amcası Ormancı Halil Savcı ile ablası Haver hanımın yanına gider. Balıkesir'de

öğretmen yetiştirme kursuna gidip öğretmen olan Nigar hanım, amca oğulları Sabri ve Bahri ile kendi kızı Bedia'nın eğitimlerini üstlenir. Bahri Savcı 1957'de Sudiye Kocaer ile evlenince, Nigar hanımın şemsiyesi altına Sudiye gelin de girer.

*

İmam Halil'in ikinci oğlu Mehmet Savcı, 1855 yılında Seciğen'de doğmuştur. Balkan Savaşı'na katılıp gazi olur. Kurtuluş Savaşı sırasında köy muhtarıdır. Eşi Saniye hanımdan Hasan, Musa, Fehime, Cemile, Celal isimli çocukları olur. 1950 yılında, 95 yaşında ölür.

Mehmet Savcı'nın büyük oğlu, 1889 doğumlu Hasan, Amasya Sultanisi'nde mollalık icazeti alır. Birinci Dünya Savaşı'nda, tabur imamı iken, Kutul Amare'de İngilizlere esir düşer. Uzun süre kendisinden bilgi alınmaz. Askerlik Şubesi tarafından "şehit düştüğü" ailesine bildirilir. Oysa, Hindistan'da esir kampındadır ve yıllar sonra çıkıp gelir.

Molla Hasan, askere giderken köyde bıraktığı eşinin öldüğünü öğrenir. Karşısında kızı Miyase vardır. Bir süre evlenmez. Sonra şehit eşi Fatma hanımla ikinci evliliğini yapar. Fatma hanımın şehit eşinden Veli isimli bir oğlu vardır. Fatma-Hasan Savcı çiftinin Enver, Salim, Rasime, Kadri isimli dört çocukları olur.

Prof. Bahri Savcı Kütüphanesi'nde bir köşe...

Hasan Savcı, babası Mehmet Savcı'ya çok bağlı ve itaatkârdır. Babasının isteği üzerine ikinci oğlu Salim'i, çocuğu olmayan kardeşi Ormancı Musa Savcı'ya manevi evlat olarak verir.

1891 doğumlu Musa Savcı, askerliğini Çorum Askerlik Şubesi'nde yazıcı olarak yaptı. Atatürk'ü destekleyen halk hareketlerine destek oldu. İnegöl dağının Körakça çetesinden temizlenmesine, çatışmaya bizzat katılarak katkı sağladı. 1926 yılında orman muhafaza memuru oldu. Ormancılığa ara verdiğinde Seciğen'e muhtar oldu, bir süre de Ankara'da yaşadı ve 1985 yılında 94 yaşında hayata veda etti.

Salim Savcı, manevi evlat oluşunu anlatırken, **"Amcam Musa Savcı ve eşi Zehra Savcı, beni öz çocukları gibi büyüttüler. Beş yaşlarıma doğru öz annemin ve babamın kim olduğunu söylediler. Çocuk beynimle, gösterdikleri ilgi ve şefkate vefa borcu hissettiğim gibi, beni okutacaklarını da düşünerek onları ane-baba bildim."** ifadesini kullanıyor.

Salim Savcı, ilkokul öğrenimine 1932-33 öğretim yılında Osmançık Gemici İlkokulu'nda

Prof. Bahri Savcı Kütüphanesi'nin önünde...

ml...1973 yılında 27 yıl öğretmenlik hizmetinden sonra emeklilik...Ve 1968'de kurduğu Gül Yayınevi'nin başına geçişi...

Yaşı 25'e geldiğinde, Salim Savcı'ya **"evlen"** baskıları gelmeye başladı. Manevi annesi Zehra

Muş'tayken nişanlısından aldığı **"dedikodu içirikli"** mektuplar da canını sıkınca, dönüşte nişanı bozdu ve evlilik konusunu kapattı. Ama bu kez, Prof.Bahri Savcı kendisine baskı yapmaya başladı. O da **"nasılsa vermezler"** diye Ladik'te gördüğü ince yapılı kızdan bahsetti. Verdiler;

Gülten Hanım'la Samsun'da evlendi.

"Eşim Gülten, evlendiğimiz zaman 40 kiloydu. Bu kiloyu korumayı da bildi" diyor Salim Savcı.

Oğulları Mehmet Nebi Savcı, ODTÜ Makina Bölümü'nden mezun oldu ve doktorasını yaptı.

Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsü.

Salim Savcı, Merzifon Erkek Sanat Enstitüsü'nde öğretmen...(1945-1953 arası)

başladı. Seciğen İlkokulu'nda devam etti. Akdağmadeni ve Sorgun'dan sonra yine Seciğen'den mezun oldu. İlkokul süresince velisi, manevi babası Musa Savcı idi.

İzmir Karataş Ortaokulu'nda Bahri Savcı, Gönen Ortaokulu'nda ise ormancı Halil Savcı velisi olur. Başarısı nedeniyle Balıkesir Necatibey Öğretmen Okulu'na yatılı olarak girer. Mezun olduğu 1944 yılında Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsü de aynı binada açılacaktır; Fizik-Kimya bölümüne yatılı seçilir. Öğretmen olarak Artvin'e tayini çıkmıştır, ama yüksek öğrenimi tercih edecek, bu göreve gitmeyecektir.

Mezuniyetten sonra Merzifon Erkek Sanat Okulu'na Fizik-Kimya öğretmeni olarak atanır. 1953-56 öğretim yılları arasında Muş Muhtelit Gayeli Ortaokulu'nda müdürlük yapar. Ardından askerlik ve Merzifon Astsubay Okulu'nda yedeksubay öğretmenlik...

Ankara 1. Erkek Sanat Enstitüsü öğretmenliği ve müdür yardımcılığı...Bu sürede fizik, kimya ve ten bilgisi yardımcı ders kitapları yazı-

Hanım, iki kız gösterip **"hangisi iyi"** diye sordu. O da, **"küçüğü"** demiş bulundu...Ve nişanlanıp Muş'a gitti. Ama, 10 yıl önce Ladik'te gördüğü ince yapılı kızın özellikleri ağır basıyordu.

Salim Savcı, **"Zamanın Bakanı'nın dediği gibi örnek bir öğretmen ve yayınevi sahibi olmuşsam, bunu eşime borçluyum. O'nu rahmetle anıyorum"** ifadesini kullanıyor.

Çampınar'ın ileri gelenleri ile sohbet, ÇORUM HABER'in Kurucusu, Başyazarı ve Şirket Genel Müdürü, Çorum Gazeteciler Cemiyeti Onursal Başkanı Mehmet Yolyapar da katıldı.

Arkadaşımız Selda Fındık, Salim Savcı'dan köyü Çampınar hakkında bilgi alırken ve Pelit Pınarı'ndan muhteşem bir doğa manzarası...

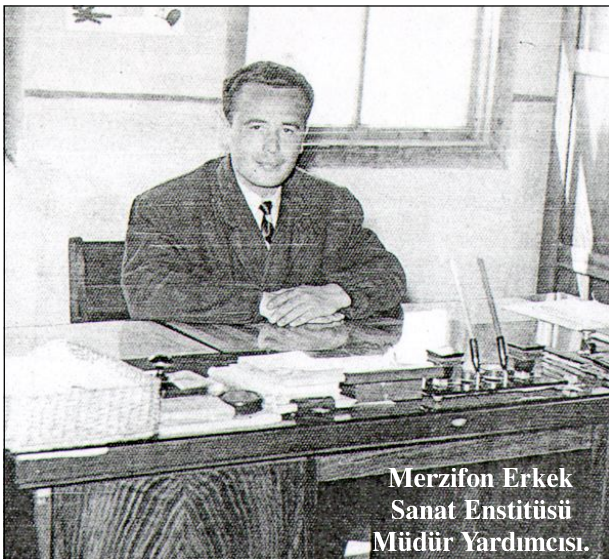
Zaten yayınevinin adını da **"Gül"** olarak, eşinin adının ilk üç harfi diye seçmiş. Yayınladığı kitapları da, eşine **"vefa borcu"** sayıyor.

*

Salim Savcı, Gül Yayınevi'ni 2007 yılına kadar ayakta tuttu, hep kaliteli, nitelikli kitaplar basmaya özen gösterdi. Ama **"beni en iyi anlayan kişi"** dediği yeğeni (1 Şubat 2018'de kaybettiğimiz) Osman Savcı kendisini ikna edince, Gül Yayınevi'ni kapatıp köyüne döndü. Osman Savcı'nın Çampınar Köyü Muhtarlığı sırasında 1999 yılında kurduğu Prof. Bahri Savcı Kütüphanesi'nde, köylülerine ve çocuklara hizmet etmeye başladı.

*

ÇORUM HABER'in İstanbul'da yaşayan Osmanlıcılık yazarı Mehmet Özata, Salim Savcı'yı **"Anadolu Bilgesi"** diye niteliyor ve **"Salim Hoca, anadilimiz olan Türkçemizi çok sevmekte ve bunu her fırsatta dile getirmektedir. Bugün, anadilimizin geldiği noktayı üzüntü ile karşılamaktadır. Türk Dil Kurumu üyeliği yapmış birisi olarak anadilimiz Türkçeyi kullanırken büyük bir titizlik gösterir. Anlamını bilmediği sözcükleri kullanmaktan kaçınır. Dil alanındaki yetkin kurumların dilimizin yozlaştırılmasına, yabancı sözcükler ile dilin kirlenmesine karşı daha etkin bir tavır almalarını istemektedir. Salim Savcı'nın eserleri; bir çırpıda okunup anlaşılabilir türdendir. Sade anlatımıyla halk deyimlerini kullanımı,**

Merzifon Erkek Sanat Enstitüsü Müdür Yardımcısı.

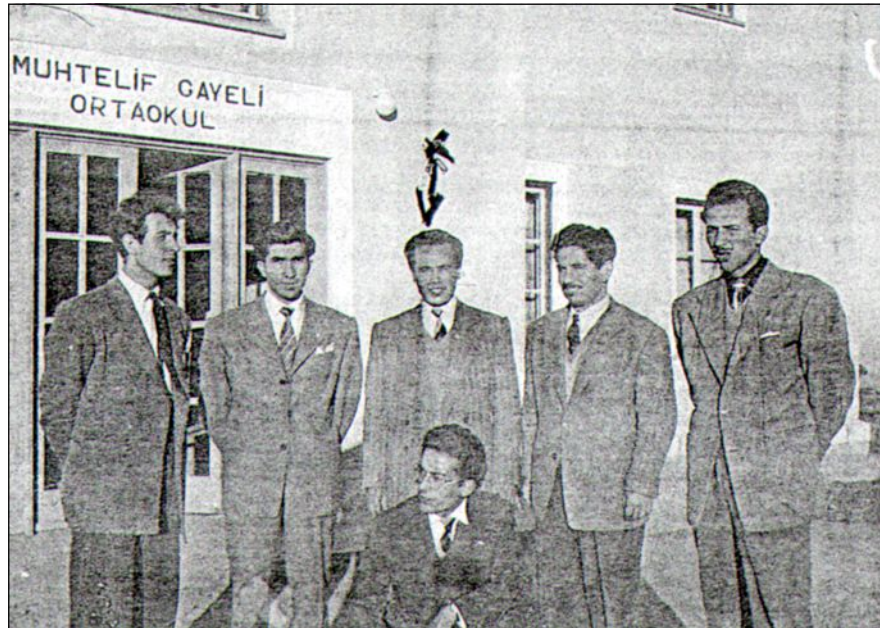
İçinden çıktığı halka, çocuklara tecrü belerinden esinlenerek faydalı bilgiler vermesi çok güzeldir." itadesini kullanıyor.

*

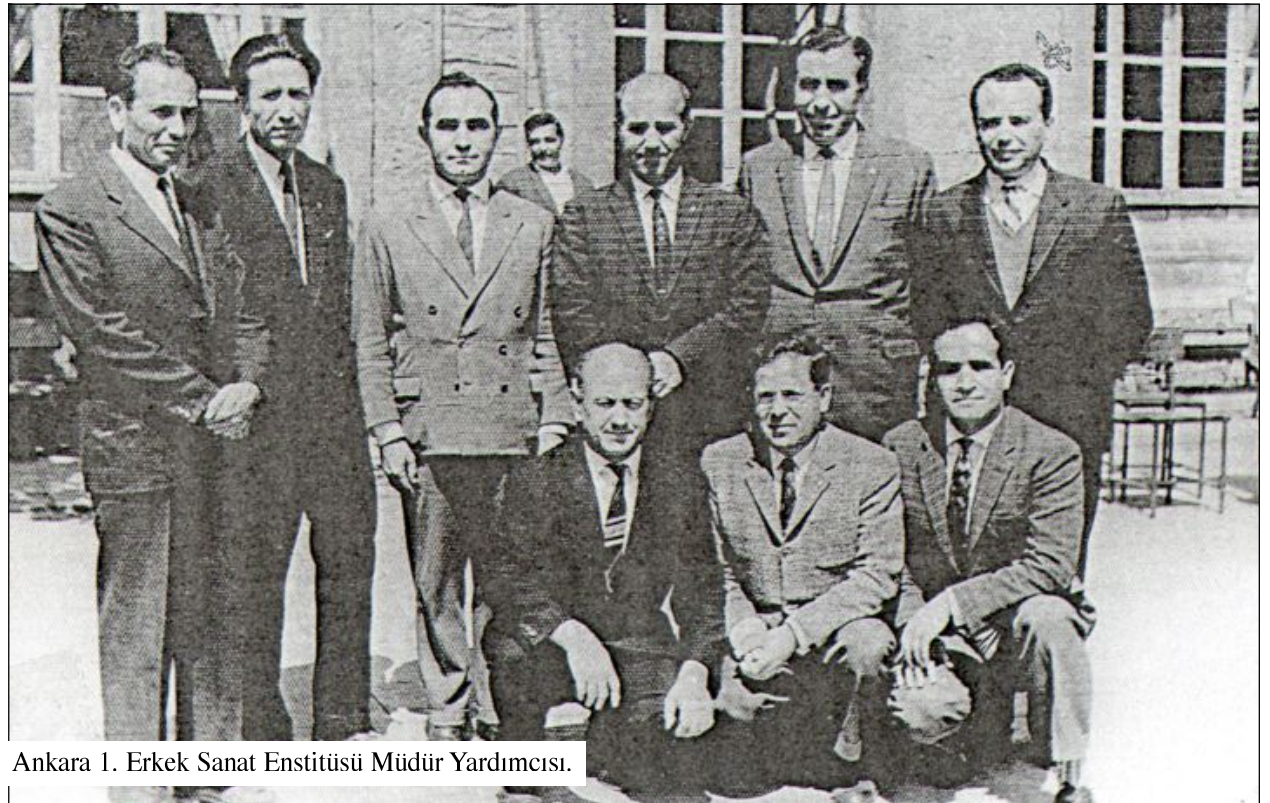
Yine ÇORUM HABER yazarlarından Özün Erdemli de, Salim Savcı hocamızı şöyle anlatıyor:

Güne başlarken bilgisayarımı açtığımda genellikle ilk olarak www.corumhaber.net sitesinden

Çorum Haber gazetesini okurum. Günün haberlerine şöyle bir baktıktan sonra köşe yazılarımı merak ederek ikinci sayfaya geçirim **"Eğitimci Gözüyle"** köşesi var ise rahatlarım. Sayın Salim Savcı Öğretmenimizin ellerine sağlık diye düşünerek kendilerine içimden sağlıklar ve esenlikler dilerim. Önceki günlerde Eğitimci Yazar Salim Savcı'nın 70. kitabının yayınlandığı haberini okuyunca (Çorum Haber- 4 Nisan 2016- Sayfa: 6) belleğimde geriye dönüp 1990'lı yılların Ankara'sının merkezi Kızılay'da bir gezintiye çıktım.

Muş Muhtelif Gayeli Ortaokulu'nda öğretmenlik (1953-1956)...

Ankara 1. Erkek Sanat Enstitüsü Müdür Yardımcısı.

O yıllarda Kızılay, Atatürk Bulvarı ile çevresindeki sokaklar Ankara'nın hem iş, hem alışveriş, hem de kültür - sanat merkeziydi. Ankara'da henüz hiç AVM yoktu.

Ben, Çorum'dan 1989'un sonbaharında Ankara'ya taşınmıştım. Birlikte yaşamak zorunda olduğum sağlık sorunlarımın izlenebilmesi için, Çorum'un olanakları yeterli değildi. Ankara'da oturduğum ev, merkeze 10-15 dakikalık yürüme uzaklığındaydı. (Şehit Daniş Tunalıgil Sokağı/ Maltepe)

Böylece Ankara'da kesinlikle insanın kendi seçimi olmayan ancak dış sıkı olarak dayanılabilen sorunlar için koştururken özellikle çok yorucu, bıktırıcı geçen günlerin bitiminde kitap evlerine, sanat galerilerine uğrayıp kitaplar alarak, resim sergilerini izleyerek arınıp canlanmışçasına eve dönerdim.

O günlerde merkezde, hayli sık geçtiğim Şehit Adem Yavuz Sokağı vardı. Buradaki bir, iki iş yerine zaman, zaman uğramam gerekiyordu. Çektiğim fotoğrafların baskılarını yaptırdığım fotoğrafçı o sokaktaydı. Ayrıca bu sokakta bir kitapçı, bir sanat galerisi ve bir de yayınevi vardı. Adı da Gül Yayınevi idi.

Ankara'dayken Çorum'dan haber alıp özlem giderebilmek için Çorum Haber Gazetesine de abone olmuşum. O günlerde, köşe yazılarından çoğunun yeri gazetenin ikinci sayfasıydı. İkinci sayfta "06/DAN" köşesinin yazarı Salim Savcı ise; Şehit Adem Yavuz Sokağındaki GÜL YAYINEVİ'nin sahibi, emekli Fizik- Kimya öğretmeni Salim Savcı idi!

Benim, giderek gerçekleşmesi umudumu tümüyle yitirdiğim bir çocukluk düşüm vardı. "**Yazılarım ile çektiğim fotoğraflarımın gazetelerde ve dergilerde basılması**" o günlerde düş olmaktan çıkmaya başlamıştı. "**Okur**" olarak gönderdiklerim, Cumhuriyet ve Çorum Haber Gazetelerinde yayınlanmaya değer bulunmuştu. Geceleri hiç uyumadan, aldığım kitapları- dergileri okuyup, notlar alarak, yazarak geçirdiğim oluyordu.

Çorum Haber'deki yazılarından çok yararlan-

dığım, kendimi bir öğrencisi olarak kabul ettiğim Sayın Salim Savcı'nın yazılarının yanında artık benimkilere de yer verilmesinin onurunu duyuyordum. Ne var ki, o günlerde saygılarımı sunmak üzere Gül Yayınevine gidip kendilerini rahatsız etmeye çekinmiş, bir türlü cesaret edememişim

Sonraki yıllarda ise, bütün zamanımı, emeğimi... yine yaşamımdaki sorunlara harcamak zorunda kaldığımdan en sevdiğim, kendi seçimim olan uğraşılardan tümüyle uzaklaşmışım. Zor geçen yıllardan sonra, 2013 yılının Ocak ayında çok güzel bir

rastlantıyla Sayın Salim Savcı Öğretmenimizin "**ATATÜRK ÇİÇEĞİ ADINI NASIL ALMIŞ?**" başlıklı köşe yazısı beni yine "**yazmaya**" yöneltti. (Çorum Haber'de 15 Ocak 2013 günü yayınlanan "**Öğretmenler Gününde Umut Çiçeği**" başlıklı yazım ile uzunca bir aradan sonra "**yazma**" uğraşıma dönebildim.)

Salim Savcı öğretmenimiz 2007 yılında kurduğu Gül Yayınevi'ni kapatıp doğduğu köye, Osmançık Çampınar'a yerleşti. Bu kez, kendilerini Çampınar'da ziyaret edip ellerini öpmek istediysen de olamadı. Ancak 2013 yılının Ocak ayından bu yana sık sık telefonla görüşüyoruz. Kendilerine teşekkürlerimi ve saygılarımı böylece sunmaya

Kızılay Adem Yavuz Sokak'ta 1968-2007 arası hizmet veren Gül Yayınevi.

çalışıyorum.

Ankara'da Şehit Adem Yavuz Sokağından yine geçmekteyim. Ancak sokaktaki benim de gittiğim yerlerin çoğu kapandı ya da Ankara'nın giderek çoğalan merkezlerinden bir başkasına taşındı. Sokağın eski sakinlerinden hâlâ orada olanlara, "**Gül Yayınevi**" ... dediğim anda, onlar da büyük bir saygıyla gözlerinin içi gülerek "**Aaaa..Salim Bey**" diyorlar. Gül Yayınevi'nin sahibi Salim Savcı, kendisini tanıyanlarda öylesine saygın bir izlenim bırakmış ki!...

Salim Savcı Öğretmenimizin arşivimde pek çok yazıları, kitaplığında kitapları var. Çok yararlandığım yazılarındaki bir özelliğin vurgulanması gerektiğini düşünüyorum. Yazılarında hep olaylar, durumlar, davranışlar ortaya koyup kesinlikle kişilerden, kişiliklerinden söz edilmiyor. Doğrudan isimlerin kullanılmasının, yalnızca örnek alınacak insan ya da kurumlar için geçerli olduğu görülüyor.

ÇORUM HABER yazarlarından Bahri Güven ise, "**Salim Savcı çok yönlü bir yazardır. Deneme, öykü, araştırma, fıkradan tutun da masala kadar yayınlanmış eserleri vardır. Kitaplarının bazıları Milli Eğitim Bakanlığınca okullara tavsiye edilmiştir. Bu kitapların hepsi de eğitici, öğretici, düşündürücü niteliktedir.**" itadelerinden sonra şu değerlendirmeyi yapıyor:

"Salim Savcı; daima iyiden, güzelden, doğrudan yanadır. Hâlâ okuyor, üretiyor, sevgi yüklü, özveri yüklü, hoşgörü ve paylaşım yüklü bir ağabeyimiz olarak önder kişiliği ile aramızdadır."

Salim Savcı hakkında övgü dolu o kadar çok yazı var ki, hepsini buraya almak olanaksız. Eğitimci-yazar Muzaffer Gündoğar'ın bir cümlesi ile nokta koyalım:

"Karıncaya gibi çalışan, arı gibi verimli" sözü Salim Savcı için söylenmiş olmalıdır.

Daha nice yıllar etrafımıza ışık saçmaya devam edin değerli hocam.

Salim Savcı, Selda Fındık'a köyünü anlatıyor...

BELEDİYE İŞÇİLERİNİN JOHNSON KEMAL'I

Çorum Belediyesi Temizlik İşçilerinin Yalınayak Ankara ve İstanbul Yürüyüşü

Güzergâh: Çorum-Ankara-İstanbul - 720 Km

Tarih: 27 Temmuz 1966-31 Ağustos 1966, 32 Gün

● **Dönemin Çorum Belediye Başkanı Kemal Demirer tarafından işten atılan 54 temizlik işçinin "ölüm yürüyüşü" olarak da bilinen "yalınayak" önce Ankara'ya, sonra İstanbul'a yürüyüşleri, Türkiye işçi sınıfının unutulmaz eylemlerinden biri.**

Çorum Belediyesi temizlik işçilerinin 27 Temmuz 1966'da başlayan Çorum'dan Ankara'ya ve Ankara'dan İstanbul'a "çıplak ayakla" protesto yürüyüşleri, Türkiye'de en fazla ses getiren işçi eylemleri aras-ında tarihteki yerini almış bulunuyor.

Ancak, efsaneye dönüşen bu eylemi anlatmadan önce 27 Mayıs İhtilali sonrası Türkiye ve Çorum'da siyasi yaşam üzerine kısa bir hatırlatma yapmak istiyorum.

1960 İHTİLALİ SONRASI SİYASİ PARTİLER

1960 İhtilali sonrası, 13 Ocak 1961 tarihinde siyasal partilerin faaliyetleri üzerindeki yasak kaldırılarak bir ay içerisinde başvurmak kaydıyla, yeni partiler kurulmasına izin verilir.

CHP: Siyasi Partilerin üzerindeki yasakların kaldırılması ile birlikte İsmet İnönü Genel Başkanlığındaki Cumhuriyet Halk Partisi, faaliyetlerine devam eder.

Adalet Partisi (AP): Kapatılan Demokrat Parti'nin devamı niteliğinde olan Adalet Partisi (AP), 11 Şubat 1961 tarihinde Tahsin Demiray, Ethem Menemencioğlu, Mehmet Yorgancıoğlu, Muhtar Yazır, Necmi Ökten, Cevdet Perin, Emin Açar ve Kamuran Evliyaoglu gibi Demokrat Parti'nin bazı eski üyeleri ile 27 Mayısçılarla görüş ayrılığına

Ali ALAKOÇ

● **Dergimizin bu sayısında, işten çıkarılmalarını protesto için 250 km. yalınayak Ankara'ya yürüyen, talepleri kabul edilmediği ve Danıştay kararları uygulanmadığı için buradan da 470 km. İstanbul'a yürüyen işçilerin öyküsünü kısaca hatırlatmaya çalışacağız.**

düşen emekli orgeneral Ragıp Gümüşpala ve Şinasi Osma, Halit Ağca ve Dr. İhsan Önal tarafından kurulur ve Genel Başkanlığa 27 Mayıs İhtilalinden sonra emekli edilen ve darbe sırasında 3. Ordu Komutanı olan Orgeneral Ragıp Gümüşpala getirilir.

CKMP: Ahmet Tahtakılıç'ın Genel Başkanlığında Cumhuriyetçi Millet Partisi ile Remzi Oğuz Arık'ın Genel Başkanlığını yaptığı Türkiye Köylü Partisi 16 Ekim 1958'de birleşerek Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) adını alır. Osman Bölükbaşı da ilk Genel Başkanı olur. Partinin Kurucuları arasında Osman Bölükbaşı, Ahmet Tahtakılıç, Hasan Koçdemir, Enis Akaygen ve Suphi

Batur yer alır.

YTP: Demokrat Parti'nin kapatılmasıyla siyasi yaşamda doğan boşluğu doldurmak üzere 13 Şubat 1961'de Genel Başkanlığına Millî Birlik Komitesi (MBK) döneminin ilk hükümetinde Maliye Bakanı olan Ekrem Alican'ın getirildiği Yeni Türkiye Partisi kurulur.

TİP: Sendikacılardan Avni Erakalın, Şaban Yıldız, Kemal Türkler, İbrahim Güzelce, İbrahim Denizci, Ahmet Muşlu, Rıza Kuas, Hüseyin Uslubaş, Saffet Göksüzoglu, Salih Özkarabay, Adnan

Arkin ve Kemal Nebioğlu siyaset alanında da söz ve karar sahibi olmak için 13 Şubat 1961 tarihinde Türkiye İşçi Partisi'ni kurarlar ve Genel Başkanlığa ise Avni Erakalın'ı getirirler.

Sonuçta 27 Mayıs 1961'de yani darbenin birinci yıldönümünde yeni anayasa ve seçim kanunu, 9 Temmuz tarihinde de halkoyuna sunulan Anayasa % 61,5 oy ile kabul edilir.

Bu tarihlerde Çorum'da;

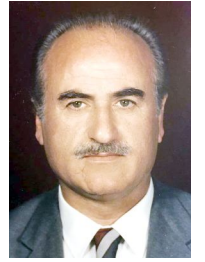
Çorum Adalet Partisi: Yeni Partilerin kurulmasına izin verilmesi ile birlikte Ankara'da hızlanan siyasi hareketlilik Çorum'da da kendini göstermeye başlar. DP'nin devamı niteliğindeki Adalet Partisi'nin Ankara'da kuruluşunu ilan etmesi Çorum'da eski demokratları harekete geçirecektir. Avni Kadiroğlu, Hüseyin Ahlatcı, Arslan Bayburtlu, İzzet Ustad, Fazlı Çelik, Ahmet Cinbek gibi adını sayamayacağım birçok Çorum'un ileri gelen eşrafı Adalet Partisi'nin kurulmasında aktif görev alırlar. Kurucu İl Başkanlığına Avni Kadiroğlu getirilir.

CHP: CHP'de de durum farklı değildir. CHP'nin ağır topları siyasetten uzaklaşmışlar, Çorum'da partiyi daha ileriye taşımak için harekete geçmişlerdir. Abdullah Ercan, Cahit Angın, Halil Taşkaldıran, Vahit Benderli,

Erdal Eralp, Gazi Alakoç, Fevzi Yaza, Hasan Sabuncu, Ethem Eken, Kara Bekir, Rumi Cancañoğlu, Hüseyin Soyutemiz, Osman Eftekin, Hüseyin Erenler gibi isimler aktif görev alarak partiyi seçimlere hazırlarlar. Abdullah Ercan'ın kurucu meclis ve senatör olması nedeniyle bu dönemde İl Başkanlığı görevini Ali Rıza Akaydın yaparken Merkez İlçe Başkanı da Gazi Alakoç'tur.

Millet Partisi: Osman Bölükbaşı ve arkadaşları CKMP'den ayrıldıktan sonra, yeniden Millet Partisi'ni 13 Haziran 1962'de kurdular. Bu dönemde Millet Partisinin Çorum İl Başkanı ise Atilla Yurdakul'dur.

İHTİLAL SONRASI İLK SEÇİMLER

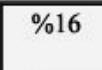

27 Mayıs 1961 İhtilalı sonrası ilk genel seçimler 15 Ekim 1961 tarihinde yapılır. Seçimlerde, CHP'nin dışında yeni kurulan; Adalet Partisi (AP), Yeni Türkiye Partisi (YTP) ve Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) yarışmıştır.

15 Ekim'de yapılan genel seçimde CHP 173, AP 158, CKMP 65, YTP 54 milletvekili sahibi olur. AP, çoğunluk sistemi esasında uygulanan Senato seçiminde CHP'nin 36 senatörüne nazaran 71 senatör çıkarmıştır

maları sonucunda 24 Temmuz 1963 günü grevi ve toplu iş görüşmelerini meşru bir hak olarak düzenleyen ve sendikal örgütlenmelerin önündeki engelleri kaldıran Grev ve Lokavt Kanunu ile Sendikalar Kanunu Cumhurbaşkanı'nca imzalanarak yürürlüğe girer.

1963 Türkiye Yerel Seçimleri, 17 Kasım 1963 tarihinde yapılır. Adalet Partisi; İzmir dâhil 41 ilin belediye başkanlıklarını kazanır. Onu Ankara ve İstanbul'un da aralarında bulunduğu 24 ilde kazanan Cumhuriyet Halk Partisi izlemektedir.

1961 Yılı Çorum İl Oyların Partilere Göre Dağılımı ve Milletvekili Sayıları:

Parti Adı	Oy Oranı	Toplam Oy	Grafik	M.V. Sayısı
 AP	% 52	89,903		4
 CHP	% 29	50,563		2
 CKMP	% 16	27,502		1
 BAĞ	% 1	2,741		0
 YTP	% 0	0		0

Bu seçimlerde Necmi Ökten, Muzaffer Dündar, İhsan Tombuş, Abdurrahman Güler Adalet Partisi, Hilmi İncesulu ve Nuri Ahıskaloğlu CHP ve Faruk Küreli CKMP'nden Meclis'e girmişlerdir.

1961 YILI VE SONRASINI HÜKÜMETLER

Tarihler 20 Kasım 1961'i gösterdiğinde İsmet İnönü Başbakanlığında Türkiye'nin 26. ve aynı zamanda ilk koalisyonu (CHP-AP) kurulur. Kurulan bu koalisyon hükümeti uzun ömürlü olmaz ve 30 Mayıs 1962'de İnönü, "Af Kanunu" tartışmalarının hükümeti çalışamaz hale getirdiği gerekçesiyle istifa eder.

Yerine ise ikinci İnönü hükümeti, 25 Haziran 1962'de, CHP-CKMP-YTP ve bağımsızlar koalisyonu ile kurulmuş ve AP hükümet dışı bırakılmıştır.

Bu hükümetin önündeki en önemli sorunlardan birisi, grev ve sendikalar kanunudur. Çalışma Bakanı Bülent Ecevit'in yoğun çalış-

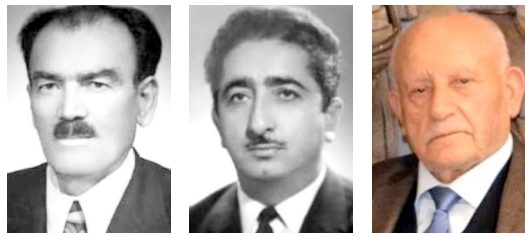

Yeni Türkiye Partisi ve bağımsız adaylar birer ilde (Adıyaman ve Kırşehir) seçimleri kazanmıştır. 1963 seçimleri AP'nin sağın büyük partisi kimliğini kazandığının bir göstergesi olur.

ÇORUM'DA 1963 YEREL SEÇİMLERİ

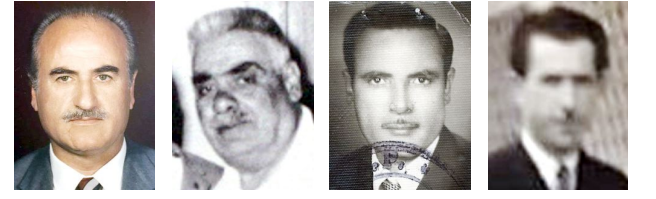
Türkiye'nin genel havasını yansıtan Çorum'da seçimler Adalet Partisi'nin üstünlüğü ile sona erer ve Belediye Başkanlığı'nı Adalet Partisi Adayı Kemal Demirer kazanarak İhtilal sonrasının ilk seçimle gelen Belediye Başkanı olur. Aynı zamanda 1963 yerel seçimleri 27 Mayıs İhtilalinin sona erdiğini simgeleyen bir seçim olmuştur. Bu Yerel seçimlerde; Çorum Merkez İl Genel Meclis Üyeliklerine Ahmet Cinbek -Cahit Angın-Enver Nurdoğan-Hüseyin Ahlatcı-Faik Kürkçü seçilirler.

Seçimler Sonucunda Belediye Meclisi Üyeliklerine ise Avni Kadiroğlu - İlhami Tü-

Ahmet Cinbek Cahit Angın Hüseyin Ahlatcı

mer - Arslan Bayburtlu - İzzet Ustad - Mustafa Bilgin - Yaşar Ceritoğlu - Galip Kavukçu - H.Ş.

Avni Kadiroğlu Arslan Bayburtlu İzzet Ustad Galip Kavukçu

Kerep Balcı Vahit Benderli İsmail Özkahraman Erdal Eralp

Galip Erdemli Orhan Çöplü Rıza Çöphüseyinoğlu Kazım İlter

Karafakioğlu - Ahmet Karakaşlı - Mehmet Alapala - Mehmet Damar - Nevres Kip - Kerep Balcı - Şerif Ünal - Fahri Meroğlu - Vahit Benderli - İsmail Özkahraman - Lütfi Aksoy - Erdal Eralp - Galip Erdemli - Orhan Çöplü - Elvan Şenöz - Osman Bölükbaşı - Rıza Çöphüseyinoğlu - Kazım İlter - Recep Ergani - Sıddık Şamlı seçilirler.

Kemal Demirer döneminde; Belediyenin personel toplamı 292 kişidir. Bunlardan 72'si memur, 127 işçi ve 93 kişi yevmiyeli olarak çalışmaktadır. Bu memurlar içerisinde 1 mühendis, 1 Fen İşleri Müdürü, 1 Fen Memuru, 1 tekniker ve iki inşaat kalfasından oluşan teknik eleman mevcuttur. Belediye Meclis üye sayısı Başkan ile birlikte 28 kişidir.

AP GENEL BAŞKANI VE BAŞBAKAN DEMİREL

27 Kasım 1964'te başlayan ve 3 gün süren Adalet Partisi Kongresi Türk siyasi hayatında önemli bir dönüm noktasını oluşturur. Süleyman Demirel, 29 Kasım 1964'te yapılan Kongrede AP Genel Başkanlığına seçilir.

İnönü Hükümeti'nin istifasıyla birlikte ülkeyi seçimlere götürmek amacıyla Suat Hayri Ürgüplü Başbakanlığında AP'nin büyük ortağı olduğu dört partili bir koalisyon kurulur. 20 Şubat 1965'te göreve başlayan bu hükümet 10 Ekim 1965'e kadar görevine devam eder.

Faik Kürkçü

10 Ekim 1965 tarihinde yapılan genel seçimlerde AP yüzde 53 oy ile 240 milletvekili, CHP yüzde 28,7 oy ile 134 milletvekili, Millet Partisi yüzde 6 oy ile 31 milletvekili, Yeni Türkiye Partisi yüzde 3,7 oy ile 19 milletvekili, TİP yüzde 2,9 oy ile 15 milletvekili, CKMP yüzde 2,2 oy ile 11 milletvekili kazanır.

Kısa süre önce Adalet Partisi'nin başına geçen Süleyman Demirel, ülkenin yeni siyasi figürü haline gelirken, 27 Mayıs darbesinden sonraki ilk tek parti hükümetini kurarak Türkiye'nin 12. Başbakanı olur.

1965 yılı 10 Ekim Seçimlerinde Çorum'da Adalet Partisi % 50 oy alarak 5 milletvekili, CHP %24 oyla 2 milletvekili, Millet Partisi % 12 oyla 1 milletvekili çıkarır. Bu sonuçlara göre, Arslan Topçubaşı, Ahmet Uysal, Abdurrahman Güler,

İhsan Akhun, İhsan Tomuş Adalet Partisi'nden, Hilmi İncesulu, Nejdet Yücer CHP'den ve Hasan Latif Sarıyüce ise Millet Partisi'nden Çorum'u TBMM'nde temsil etmeye hak kazanırlar.

1960'LI YILLARIN ÇORUM'U

Çorum Belediye Başkanı Kemal Demirer, artık 10 Ekim seçimlerinden sonra tek başına iktidara gelen ve Başbakan olan Süleyman Demirel'in Belediye Başkanı'dır.

1923 yılında Çorum Belediyesi Anadolu'da ilk elektrik üreten belediyelerden biridir. 1958 yılına kadar geçen aşamada Belediye'nin 1087 kw güçlü 3 dizel motorundan elektrik sağlanırken, 1957 yılında 1.625.000 kw saat yıllık üretim yapılmaktadır. 1958 yılında Çimento Fabrikası'nın kurulması ile birlikte Çorum elektriği buradan sağlanmış ve belediye devre dışı bırakılmıştır.

1963 yılından sonra Çimento Fabrikası'ndan sağlanan elektrik yetmeyince de belediye üreticileri tekrar devreye girmiş, 1969 yılında ise TEK enterkonnekte sistemine bağlanmıştır.

1965-68 yılları arasında Kavacık-Serpin sulaştırmanın isalesi yapılmış, böylece kente 85-90 lt/sn

su sağlanmıştır. Evler için 15 tona kadar suyun tonu 50 kuruş, ticari yerler için ise 75 kuruştur.

Belediye'de 1 İtfaiye Amiri, 1 Onbaşı, 9 er, 5 şoför, 1 bacacı olmak üzere toplam 17 İtfaiye görevlisi vardır. 4 adet Ford Arazöz ve bir kılavuz araç bulunmaktadır.

1966 yılında yaklaşık 12.000 hanede 41.200 nüfus yaşamaktadır. Ev kiralari 150-500 TL arasında değişmektedir. Merkez İlçede Çorum Lisesi-Erkek Sanat Enstitüsü- Kız Enstitüsü- 1964-65 yılında Kız Enstitüsüne bağlı Çocuk Yuvası- 1967 yılında Ticaret Lisesi- İlköğretmen Okulu- (İlki 1955 yılında kurulmuş olup, bu ikinci okul Öğretmen Okulu olarak yaptırılmış ve şimdi Meslek Yüksek Okulunun bulunduğu yerde açılmıştı.) İmam Hatip Okulu-1965 yılında açılan Sağlık Koleji, 1963 yılında ise Yetiştirme Yurdu vardır.

Faik Tonguç'un yaptığı 30.000 lira yardım, Belediye'nin verdiği arsa üzerine Özel İdare'den alınan yardımla 1964 yılında Faik Tonguç Kütüphanesi kurulmuş, İstiklal Okulu bodrumunda bulunan çocuk kütüphanesi buraya taşınmıştır. 1966 yılında Kapalı Spor Salonu, 1967 yılında Stadyum açılmıştır.

1964 yılında 507 Sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununun yayınlanmasından sonra Çorum'daki esnaf dernekleri Çorum Esnaf Dernekleri Birliği adı altında toplanmışlardır. 1967 yılında Çorum'da 3 sinema, 12 gazino-lokanta, 18 içkisiz lokanta, 3 düğün salonu, 19 otel-motel, 35 berber, 3 hamam vardır.

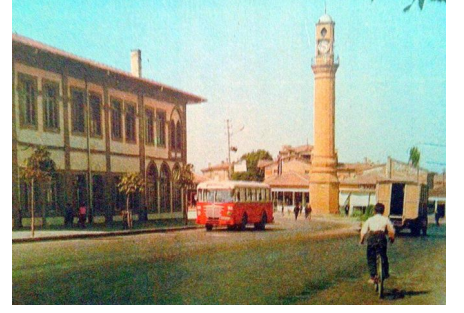
1966 yılında birinci 300 konutluk gece-kondu önleme bölgesinin planı hazırlanmıştır. 1967 yılında Gülabibey Mahallesinde 75 bin m2 alan istimlak edilmiştir. 1971 yılında onaylanmış, 1966 yılında Özel İdare Binası yapılmıştır.

1965 yılı sonrasında Ankara yolu üstünde Ulu Mezarlığın güneyindeki tahıl pazarı inşaatına başlanmış, 1968 yılında inşaat bitince aynı yolun üzerinden tahıl pazarı buraya taşınmıştır. 1966'larda köylü pazarının kurulduğu Ulu mezar kenarına 32 adet dükkân yapılmıştır.

Kent içi otobüs işletmeciliği 3 Mayıs 1964 yılında kurulmuş, 3 hat üzerinde 14 otobüsle taşımacılık yapılmaya başlanmıştır. Artan talebi karşılamak için 1966 yılında 8 adet Fiat marka otobüs alınmıştır.

Başkan Kemal Demirer dönemin ABD Başkanı

Lyndon Baines Johnson'a bir mektup yazarak Çorum'daki araç eksikliğinden bahseder ve kendisinden bu konuda yardım ister. Johnson da bu talebi yerinde görerek Çorum Belediyesine kullanılmış araçlardan hibe eder. Yandaki fotoğrafta

ise ABD'den gelen araçla poz veren Belediye işçileri gözükmektedir. 1966 yılında temizlik hizmeti 14 araç 66 kişi ile görülmektedir. Bu olaydan sonra Çorum'da "Geçti Kemal" lakabıyla tanınan Kemal Demirer artık "Johnson Kemal" diye anılacaktır.

1966 yılında Mezbaaha yapılmaya başlanmış ve bu mezbaaha 1971 yılında hizmete açılmıştır. Yılda 80 bin hayvan kesme kapasitesinde olan Mezbaaha'da günde 10 ton buz üreten buz üretim odası da bulunmaktadır.

O tarihlerde Belediye'nin; Gelir ve Gider Tablosu

	Gelir	Gider
1964	3.291.664,78	3.301.429,51
1965	3.825.403,86	3.975.522,60
1966	4.321.791,86	4.043.989,15
1967	-----	5.767.037,05

1961 Anayasası ile grevi ve toplu iş görüşmelerini meşru bir hak olarak düzenleyen ve sendikal örgütlenmelerin önündeki engelleri kaldıran Grev ve Lokavt Kanunu ile Sendikalar Kanununun yasallaşması ile beraber Çorum Belediyesi ile Genel-İş Sendikası arasında 1966 yılı Mayıs ayında Toplu İş Sözleşmeleri görüşmeleri sırasında taleplerin Belediye'nin ödeme imkânlarını aşması nedeniyle anlaşmazlık baş gösterir.

Bu anlaşmazlık sonucunda Genel-İş Sendikası, Çorum Belediyesi işçileri arasında grev kararı alır. Ancak Vali Nazım Başlamışlı başta olmak üzere Çorum'un ileri gelenleri Belediye ve Sendika arasında arabuluculuk yaparak işçilerin greve gitmesini önlerler. Ancak bu Belediye Başkanı Kemal Demirer tarafından unutulmayacaktır. Çıplak Ayaklı Yürüyüşün ilk adımları yavaş yavaş atılmaya başlanmıştır.

SÜRECEK

Not: Bu çalışmada bana yardımcı olan Vahit Benderli, Atilla Laçın, Fazlı Çelik, Ali Ayhan Çetin, Adnan Türkoğlu, Yüksel Bellek, Mustafa-Aynur Erdemli, Nizamettin Oktay, Atilla Ustad, Tuğçe Alakoç, Önder Kavukçu'ya teşekkür ediyorum.

BİR ŞİİR, BİR ŞARKI, BİR ÇOCUK

Dünyanın en güzel varlıkları çocuklardır. Son zamanlarda ülkemizde yaşanan bazı elim hadiseler bizleri çok yaralamakta ve insanları isyane ettirecek derecede yürekler yanmaktadır. Dünyanın en temiz, masum varlıkları olan çocuklara dokunan kirliliği nefretle kınıyoruz. Tüm bu çirkin şeylere rağmen çocukların en güzel şekilde yaşayacakları bir dünya kurmak ve onları kirlenen bu dünyanın en güzel varlıkları olarak anmak için içerisinde çocukların geçtiği şarkıları, toplumsal bir sorunu dile getirme açısından da önem arz ettiği için ele aldık.

Ülkemizin kurucusu önderimiz, yol göstericimiz Mustafa Kemal Atatürk te çocuklara çok önem vermiştir. Bir ulusun kurtuluşuna vesile olduktan sonra 23 Nisan'ı Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak bu millete ve tüm çocuklara armağan etmiştir. Milli kurtuluş için çekilen zahmetlerin, zorlukların büyüklüğünü düşündüğümüz zaman çocuklara armağan edilen 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının ne kadar değerli bir hediye olduğunu anlamamak mümkün değil.

Çocuklara verilmesi gereken önemi Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği şu söz çok iyi anlatmaktadır: "Vatanı korumak çocukları korumakla başlar".

Bize demektedir ki; vatanınız ne kadar kutsal, önemli ve korunması gereken bir unsur ise çocuklar ondan daha önemlidir. Çünkü vatanı korumak için atacağımız ilk adım çocukların korunması ile başlamaktadır.

Musiki ya da daha yaygın kullanılan müzik kelimesi köken olarak Yunancadan gelmektedir. Aslında, musiki-musika-muzika-müzik kelimeleri Yunanca kökenlidir. Yunan alfabesinde m-o-u-s-a harfleriyle yazılan ve musa (dokuz ilham perisi olan 'Mousalar'dan türemiştir, akıl, düşünce, yaratıcılık gücü' kavramlarını içeren "men" kökünden gelmez. Bu kök, Zeus'un Mousaları üretmek için birleştirdiği Mnemosyne'nin adında da görülür) diye okunan peri anlamındaki kelimenin sonuna gelen -ike veya -ika takısı, o kelimeye konuşulan dil anlamını kazandırır; Elenika (Yunanca), Turkika (Türkçe), İtalika (İtalyanca) örneklerinde olduğu gibi. Musa'ya eklenen -ike takısı, peri sözcüğüne de perilerin konuştuğu dil anlamını verir.

İslâmî terimle ise "meleklerin dili" anlamına gelen "musiki" denilmiştir (ta musiké, mûsikiye). 13.yüzyılda Mevlânâ, müziğe "Elest Bezmî'nin

âvâzesi" diyerek Allah'ın bezm-i elest te insanlara müzik ile seslendiğini, bu sebeple müziğin herkesin anlayabileceği, ruhlara hitab eden kutsal bir dil olduğunu ifade etmiştir. Bu durum, müziğe eski çağlardan itibaren batıda da doğuda da tanrısal özellikler atfedildiğini gösterir. İnsanları etkisi altına alan müzik, genel olarak güzel duygular uyandıran, ruha gıda olacak kadar psikolojik anlamda besleyici bir özelliği vardır. Çocuklar ile ortak bir özelliği vardır müziğin. İkisi de saf, temiz, güzel duyguların insan ruhunda uyanmasına neden olmaktadır.

Ya da çocukların yaşadıkları bazı ibret dolu hikâyelerin unutulmamasını sağlamak amaçlı bazı şarkılar yazılmıştır.

Yazımızda ele alacağımız bazı şarkılar ve hikâyeler "müzik ve çocuk" kavramlarının ruhumuzda uyandıracığı güzellikleri hatırlatma açısından örnek niteliğinde olacaktır.

Küçük bir Japon kıza Sadako Sasaki'nin öyküsü, ünlü Türk Şair Nazım Hikmet'in "Kız Çocuğu" şiirine ve ABD'li yazar Eleanor Coerr'in "Sadako ve Kağıttan Bin Turna Kuşu" kitabına ilham kaynağı olmuştur.

Hiroşimalı binlerce küçük kızdan biridir Sadako Sasaki. 1945'te ABD'nin atom bombası Hiroşima'daki evlerinin bir mil uzağında patladığında iki yaşındaymış henüz. Bu patlamadan yara almadan kurtulmuş. Sasaki, okuluna gidip gelmekte, yaşantısını sürdürmekte imiş. Ancak 12 yaşına geldiğinde aniden hastalanmış. Doktorlar, Sasaki'ye "atom bombası hastalığı" adı verilen "kan kanseri" teşhisi koymuşlar; uzun

yaşamı, umudu, şansı ve mutluluğun sembolü turnaların efsanesi yeniden canlanmış. Hastane-deki doktorlar, çaresizlik içinde küçük kızın ölü-mü için gün sayarken, küçük Japon kıza hayat doluymuş. Koridorlarda koşuyor, oynuyor ve diğer hastalara neşe katıyor, yardım ediyormuş. Hastalar içerisinde 80 yaşlarında Sasaki ile aynı hastalığa yakalanmış bir ihtiyar kadın varmış. Bu yaşlı kadını hiç yalnız bırakmamış ve çok severmiş. Kadın ölmeden önce "Benim için çok geç ama, bizim inancımıza göre; eğer bir kişi kağıttan bin tane turna kuşu yaparsa, her istediği

kabul olur. Ben yapamadım. Ama sen yap ve kurtul" demiş Sasaki'ye ve son nefesini vermiş.

"Kağıttan Bin Turna Kuşu" efsanesine göre, hasta birisi eğer kağıttan bin tane turna kuşu yaparsa, tanrılar bu kişinin dileğini yerine getirecek ve onu sağlığına kavuşturacaktır. Bunun üzerine Sasaki, hastalığını cesaretle kabullenip, kağıt turnaları katlamaya başlamış. Katlarken de konuşmuş turnalarıyla: "Kanatlarınıza 'huzur' yazacağım. Böylece tüm dünyada uçabileceksiniz." dermiş. Bu hüznü dolu hikaye önce yerel, sonra da uluslararası basında yer almış. Dünyanın dört bir yanından insanlar kıza, turna

kuşu göndermeye başlamışlar. 25 Ekim 1955 Günü Sasaki, 12 yaşında iken son saatlerini 644. kuşu yaparak geçirmiş.

Küçük Japon kızın kısacık yaşamı bin turnayı katlamaya yetmez. 25 Ekim 1955 sabahı 644 kağıttan turnayı, 645'e tamamlayamadı ve ölüyor. Arkadaşları, eksik kalan 356 turnayı katlayıp onunla birlikte gömerler. Postacılar aylarca kağıttan turna kuşu taşımışlar hastaneye. Sayısı milyonlara ulaşan turna kuşları bugün Japonya'da bir müzede sergilenmektedir... Sadako Sasaki'nin kısa yaşamı ABD'li yazar Eleanor Coerr'in 1977 yılında yazdığı "Sadako ve Kağıttan Bin Turna Kuşu" kitabı ile tüm dünya tarafından tanınır. O günden bu yana turna kuşu barışın

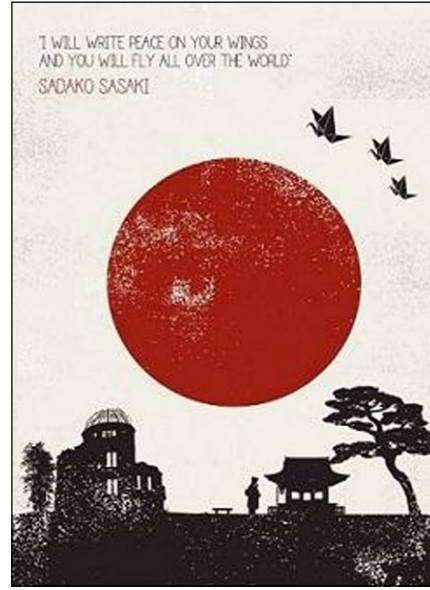
İrfan YİĞİT

ve nükleer silahsızlanmanın simgesi olur. Arkadaşları Sasaki'nin ve atom bombasından ölen bütün çocukların anısına bir anıt hayal etmeye başlarlar. Gençler ülkenin her yanında bu proje için para toplar. Sonunda hayalleri gerçek olur ve 1958'de Sadako Sasaki anısına Hiroşima'da Barış Parkı'nda Sadako'nun anıtı törenle açılmıştır.

ABD'de Seattle Barış Parkı'nda da bir heykeli bulunmaktadır. O günden bu yana her yıl Barış Günü olan 6 Ağustos'ta dünyanın dört bir yanından çocuklar yaptıkları kâğıttan binlerce turna kuşunu Sadako'nun Hiroşima'daki anıtına gönderirler. Çünkü Sadako'nun anıtındaki yalvarış, aynı zamanda tüm çocukların ortak duygusudur: "Bu bizim duamız, dünyada barış istiyoruz."

"Kız Çocuğu" şiiri, Nâzım Hikmet'in Sadako Sasaki anısına yazdığı bir şiirdir. Hiroşima'da Atom bombasıyla yedi yaşındayken öldürülen bir kız çocuğunun on yıl sonraki barışa çağırısını anlatmaktadır. Savaş karşıtı bir mesaj olarak büyük başarı kazanmıştır. Bir çok sanatçı tarafından bestelenmiştir. Şiirde 7 yaşında olduğu, uyumlu olması için yazılmıştır. Sasaki öldüğünde aslında 12 yaşındaydı. Zülfü Livaneli Nâzım Türküsü'nde bu şiir üzerine yaptığı besteyi seslendirmiştir. 2006'da piyanist Fazıl Say "Nâzım Oratoryosu" için bir parça besteledi. Nâzım Hikmet'in Hiroşima'ya olan hassasiyeti dikkat çekicidir. Hiroşima'da Atom bombasıyla öldürülen tek Rus göçmeni olan Albay Pol Borjenski'nin Nâzım Hikmet ile uzaktan akraba olduğu iddia edilmektedir.

KIZ ÇOCUĞU

*Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölümler.
Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.
Saçlarım tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.
Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
kâat gibi yanan çocuk.
Çalıyorum kapınızı,
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.*

Nâzım Hikmet (1956)

İkinci şarkı hikayemiz Haluk Levent'in Elfida şarkısına ait. Elfida şarkısı üzerinde çok konuşulan şarkılardan bir tanesidir. Polemiklere girildi. Twitter'da Elfida'nın bir genç kız olduğu vs. türlü türlü şeyler söylendi.

Elfida ismi sonradan verilmiş bir isim. Bu şarkı Beyzanur adında küçük bir kızın hikayesidir. Beyzanur, amansız bir hastalığa yakalanır.

Yakalandığı bu hastalıkla mücadele için Cerrahpaşa Tıp Fakültesine gidip gelmektedirler. Hastanede şarkıcı Haluk Levent ile tanışırlar. Haluk Levent ile tanıştıklarında Beyzanur 4 yaşındadır. Bir gün doktorlardan birisi Haluk Levent'e der ki: "Haluk Bey, bu kız gözden çıkartın."

Haluk Levent'in yanında müzisyen arkadaşı Emrah Aydoğdu vardır. Emrah, Haluk Levent'e "Gözden çıkarılan kadın anlamı Osmanlıca'da Elfida." der. Belki tam birebir anlamı karşılamıyor olabilir. Ama Elfida Arapça kökenli bir sözcüktür. Kız ismi olarak kullanılmaktadır. Elfida; "Feda etme, gözden çıkarma, verme" gibi anlamlara gelmektedir. Ama kavram olarak bu duruma uymaktadır. Orada doktorun kurduğu bu cümleden sonra duygulu anlar yaşanır.

Haluk Levent ve arkadaşı çok sevdiği bu kız çocuğunun durumundan dolayı birbirlerine sarılıp ağlarlar ve Haluk Levent oturup bu şarkıyı yazar. Emrah Aydoğdu da elinden geleni yapar. Sözlerinde düzenlemeler yapılır ve Ömer Faruk Güney de müziğini yapar. Bu şekilde Beyzanur'un son günlerinde ona bu şarkıyı yaparlar. Haluk

Levent bu şarkıyı Beyzanur'un yanında söyler, ama Beyzanur şarkının kendisine yazıldığını bilmiyor, Elfida olarak biliyordu. Tabi Beyzanur sekiz yaşında küçük bir çocuktur. Son zamanlarıdır. O dönemde Haluk Levent sıkıntılı günler yaşamaktadır. Şirketleri iflas etmiş. Şarkının sözlerindeki "Omzumda iz bırakma yüküm dünyaya

yakın" bunu anlatmaktadır. Haluk Levent'in sözleri ile ifade edersek : "Ya zaten dünya kadar batmışım, sıkıntılıym, Beyzacığım ne olur bari sen gitme" demek içindir. Şarkının sözlerindeki "yüzyıllardır sarılmamış kollarım" cümlesi, anne ve babası gece gündüz nöbettedirler. Beyzanur'un kırılmalığından hasta yatağından dolayı sarılamıyorlardı. "Sisliydi kirpiklerin ve gözlerin yağmurlu" sözleri ise Beyzanur'un gerçekten hep yağmurlu gözleri vardı hayata tutunmaya çalışsan... küçük bir kız çocuğu.

O dönemde hastane personeline Haluk Levent Bakırköy'de bir konser verir. Beyzanur'a iyi baksınlar diye onların gecelerine katılır. O gece evden başka bir yere kaldırılan Beyzanur'u kaybederler. Ardından Haluk Levent anne ve babasından rica eder: "Yıllardır Beyzanur'un babasıydınız. Evet kızımızı kaybettik. Lütfen bir çocuk daha yapın dedim. Aradan bir yıl geçti beni aradılar. Haluk Abi bir kız çocuğumuz oluyor. "Adını Elfida koyun." dedim ve kızları oldu. Adı Elfida. Şu anda o Elfida belki de 8-9 yaşlarında ve bir okulda okuyor. Ablasının ismini taşıyor." Elfida şarkısının hikâyesi böyle.

Elfida

Yüzün geçmişten kalan
Aşka tarif yazdıran
Bir alaturka hüznün
Yüzün kıyuma vuran
Anne karnı huzur
Çocukluğumun sesi
Senden bana
Şimdi zamanı sızdıran
Şımartılmamış aşkın
Sessizliğe yakın
Kim bilir kaç yüzyıldır
Sarılmamış kolların
Sisliydi kirpiklerin
Ve gözlerin yağmurlu
Yorulmuşsun
Hakkını almış yılların
Elfida
Bir belalı başımsın
Elfida
Beni fark etme sakın
Omzumda iz bırakma
Yüküm dünyaya yakın
Elfida

Hep aklımda kalacaksın
Elfida
Sen eski bir şarkısın
Elfida
Beni fark etme sakın
Omzumda iz bırakma
Yüküm dünyaya yakın
Elfida
Hep aklımda kalacaksın
Şımartılmamış aşkın
Sessizliğe yakın
Kim bilir kaç yüzyıldır
Sarılmamış kolların
Sisliydi kirpiklerin
Ve gözlerin yağmurlu
Yorulmuşsun
Hakkını almış yılların
Elfida
Bir belalı başımsın
Elfida
Beni fark etme sakın
Omzumda iz bırakma
Yüküm...

Haluk Levent

Güzelliklerin çocuklarımızla olması dileğiyle yazımıza Albert Einstein'in bir sözü ile son vermek istiyorum:

"İnsan olduğunuzu hatırlayın. Geriye kalan her şeyi unutsanız da olur."

Kaynaklar:

<https://1000kitap.com/haber/nazim-hikmet-ve-hirosimada-olen-bir-kiz-cocugu-sadako-sasaki>
<https://listelist.com/haluk-levent-elfida/>
TDK Güncel sözlük
Cesaret Işıkla Örülüdür, Perilerin Dili Müzik, Erişim:
<http://colak75.blogspot.com/2013/03/perilerin-dili-m-u-z-i-k.html>

DÜNYAYI VERELİM ÇOCUKLARA

Dünyayı verelim çocuklara hiç
değilse bir günlüğüne
Allı pullu bir balon gibi
verelim oynasınlar
Oynasınlar
türküler söyleyerek
yıldızların arasında
Dünyayı çocuklara verelim
Kocaman bir elma gibi
verelim sıcağı bir
ekmek somunu gibi
Hiç değilse
bir günlüğüne doysunlar
Bir günlük de olsa öğreysin
dünya arkadaşlığı
Çocuklar dünyayı
alacak elimizden
ölümsüz ağaçlar dikecekler

ALTINI ÇİZDİKLERİM

1567.Hayatımı uzun bir roman sanıyordum meğer kısacık bir tümceymiş sadece. / Ayten Mutlu

1568.Negatif bir zihin size asla pozitif bir hayat sunmaz. / Ziad K.Abdelnour

1569.İnsanlar seni çözemedikleri zaman önyargılarını kullanır.../ Dostoyevski

1570.Olgunlaşmak, hiçbir şeye şaşır-mamaktır. / Dostoyevski

1571.İnsanlar, insanların içinde, insana hasret yaşarlar. / Özdemir Asaf

1572.Yaşamak çok nadir rastlanan bir şeydir. Çoğu insan sadece var olur.../ Oscar Wilde

1573.Yiğitlik intikam almak değil, tahammül etmektir. / Shakespeare

1574.Ne söylediğinizi, biraz da nasıl söylediğiniz belirler. / Jack London

1575.Zamanı ve sözleri dikkatsizce kullanma, ikisi de geri alınamaz. / Andre Gide

1576.Mizah güçlü bir silahtır, en azından berabere kalmışlık, her şeye rağmen yenilmemişlik hissi verir. / Oktavio Paz

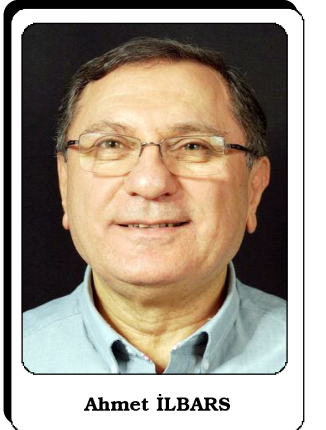
1577.Gideceği yeri bilene, dünya kenara çekilip yol verirmiş. / Üstün Dökmen

1578.Şiir bir icattır. Düzyazı, roman-hikaye bir inşaat.../ İlhan Durusel

1579.Hiç bir zaman anlayamazsın; giden sevse gitmeyi ister miydi? Peki ya kalan, sevse gitmene izin verir miydi? / Pablo Neruda

1580.Ulaşmazlıkla beslenen anlardan alır gücünü şair. / Cioran

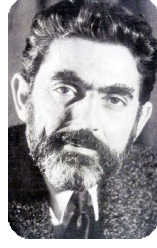
1581.Şiir saf zamana ulaşmanın yolu, varoluşun gerçek sularının derinliklerine dalıştır. Şiir, sonsuza değin yaratıcı zaman ve ritimden başka bir şey değildir. / Octavio Paz

Ahmet İLBARS

MUSTAFA KEMAL'İ DÜŞÜNÜYORUM

Ümit Yaşar OĞUZCAN

Mustafa Kemal'i düşünüyorum
Gelmiş geçmiş kahramanlara bedel
Hükmediyor uçsuz bucaksız göklere;
Al bir ata binmiş yalın kılıç
Koşuyor zaferden zafere.

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Yeleleri alevden al bir ata binmiş;
Aşıyor yüce dağları, engin denizleri,
Altın saçları dalgalanıyor rüzgarda,
Işıl ışıl yanıyor mavi gözleri.

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Yanmış, yıkılmış savaş meydanlarında,
Destanlar yaratıyor cihanın görmediği,
Arkasından dağ dağ ordular geliyor
Her askeri Mustafa Kemal gibi.

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Ölmemiş bir Kasım sabahı;
Yine bizimle beraber her yerde.
Yaşıyor dört köşesinde vatanın;
Yaşıyor damar damar yüreklerde.

Mustafa Kemal'i düşünüyorum;
Altın saçları dalgalanıyor rüzgarda,
Mavi gözlerini ışıl ışıl, görüyorum,
Uykularıma giriyor her gece.
Ellerinden öpüyorum.

Hıncal Uluç'tan YAZILIKAYA'ya övgü

● Sabah Gazetesi köşe yazarı, ünlü spor yorumcusu Hıncal Uluç, 9 Mayıs 2019 günlü "Hıncal'ın Yeri" köşesinde "Çorum'dan geldi!" Başlığı altında YAZILIKAYA'yı övdü.

● Hıncal Uluç, 12 Mayıs 2019 günü "Pazar Neşesi" köşesinde de, YAZILIKAYA'ya hayran oluşunu bir kez daha tekrarladı ve eğitimci-yazar İbrahim Gösterir'in Nisan sayısındaki yazısından alıntılar yaptı.

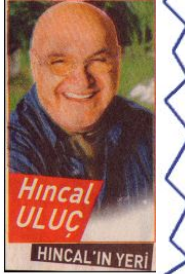
Çorum'dan ne gelir?. Leblebi tabii.. İlin adı, leblebiyle özdeşleşmiş he.. Ama bu defa, benim için çok ama çok kıymetli bir şey geldi.
Bir yerel gazete eki.. İnanmazsınız böylesi o on, yüz binler tirajlı İstanbul gazetelerinde yok..
Çorum Haber gazetesinin aylık eki bana yollanan. "Yazılıkaya!"
Yazılıkaya, Çorum, Boğazköy Hattuşaş' da bulunan, Hitit açık hava tapınağı..Geçmiş M.Ö.13.yüzyıla

dayanıyor.
Günlerdir elimden düşmeyen Yazılıkaya ise, bir kültür ve sanat eki..
Bir yerel Anadolu gazetesinin tam 40 sayfa kültür sanat eki..
Tam altı sayfa, Gürer Aykal'ı anlatarak başlıyor, dergi.. Tam altı sayfa.. Aykal'ın kitabını yazan Evin İlyasoğlu hocamın ve kitabının desteğini alıp hazırlamışlar "Ben Atatürk'ün istediği eğitimden geçen bir Cumhuriyet Çocuğuyum" başlıklı yazıyı..

Daha neler neler var!. O ünlü Üsküdar'a gider iken şarkısının arkasında neler neler varmış meğer.. Ne hoş anılar..
Nelson Mandela'nın zafer öyküsü..
Beni şaşırtacak kadar fazla yerel kültür sanat haberi.. Yerel sanatçılardan esintiler..
Mizah..
Böyle dolu dolu böyle okunması ek çıkarmak, usta gazetecilik kadar, ideal işi..
Yaşa Mehmet Yolyapar.. Kuran, yaşatan o. Baş yazar o..

e-mail: hincal.uluc@sabah.com.tr, Telefon: (212) 354 48 13, Faks: (212) 354 48 91, SMS: HU yaz 4122'ye gönder, (1.60 TL) MH: 444 88 81 facebook.com/Hincaluluc.sabah

ÇORUM HABER, 10 Mayıs 2019

PAZAR NEŞESİ

Çorum Haber gazetesinin aylık Yazılıkaya kültür ve sanat ekine hayran olmuş, size de anlatmıştım hafta içinde.. O dergide İbrahim Gösterir'in "Gülmecenin ucuzlaması bağlamında bozulan atasözlerimiz" başlıklı bir yazısı vardı.
Gösterir, Atasözlerimizin, sosyal medyada aldığı yeni şekillerini derlemiş, ünlü "Sakla samanı, gelir zamanı"ndan başlayarak. Bakın ne hallere düşmüş..
Sakla samanı, altından su yürütelim.
Sakla samanı, çürüsün.
Sakla samanı, inekler aç kalsın.
Sakla samanı, acıkınca yersin.
Sakla samanı, gelir zam anı.
İşte Gösterir'in derlediği yeni atasözlerimiz.. O eleştirmiş, ama ben gençlerin mizah ve hicivlerine gülümsemdim.
Aç ayı oynamaz, yedek kulübesinde oturur.
Ağaç yaşken ıslaktır.
Ağlarsa anam ağlar, gerisi play-back yapar.
Anasına bak, babasından dayak ye.
Bir IP'te iki bilgisayar oynamaz.
Büyük lokma ye, ancak doyarısın.
Can çıkmadan, mirasçılar evden çıkmaz.
Çıkmadık candan, imama iş çıkmaz.
Dımyat'a pirince giderken, evdeki çuvalı da yanına al.

Düşenin dostu olmaz, pazarlamacı-sı olur.
Eğri oturalım, belimiz ağrısın
Ev alma, evi olan kız al.
Garip kuşun yuvasını belediye yıkar.
Görmemişin oğlu olmuş, bir de kızım olsaydı demiş.
Görünen köyde kılavuz meslek değiştirir,
Gülü seven ağbisine katlanır.
Her aslanın bir terbiyecisi vardır.
Horozu çok olan köyde tavuklar haşat olur.
İki gönül bir olunca masraflar da çok olur.
İylilik et, suya at, ıslansın.
Kızını dövmeyen torununu erken sever.
Kurt kocayınca, hayvanat bahçesinden emekli olur.
Öfke ile kalkan, bir güzel dayak yer.
Öküz öldü, inek dul kaldı
Ölenle ölünmez, mirasına konulur.
Söz gümüşse, sözlüğü olan köşeyi döner.
Sütten ağzı yanan, yanık merhemi kullanır.
Ummadığın taş, arkeolojik eser olabilir.
Virüs geliyorum demez.
Yorganını ayağına göre kısalt.
Zorla güzellik, güzellik salonunda olur.

ÇORUM HABER, 14 Mayıs 2019

Denizli'de Turizm

● Denizli Büyükşehir Belediyesi'nin 2'ncisini düzenlediği "Denizli Büyükşehir Belediyesi Ulusal Karikatür Yarışması" sonuçları açıklandı. Dereceye giren eserler Denizli Büyükşehir Belediyesi 3.

Kitap Fuarı'nda sergilendi.

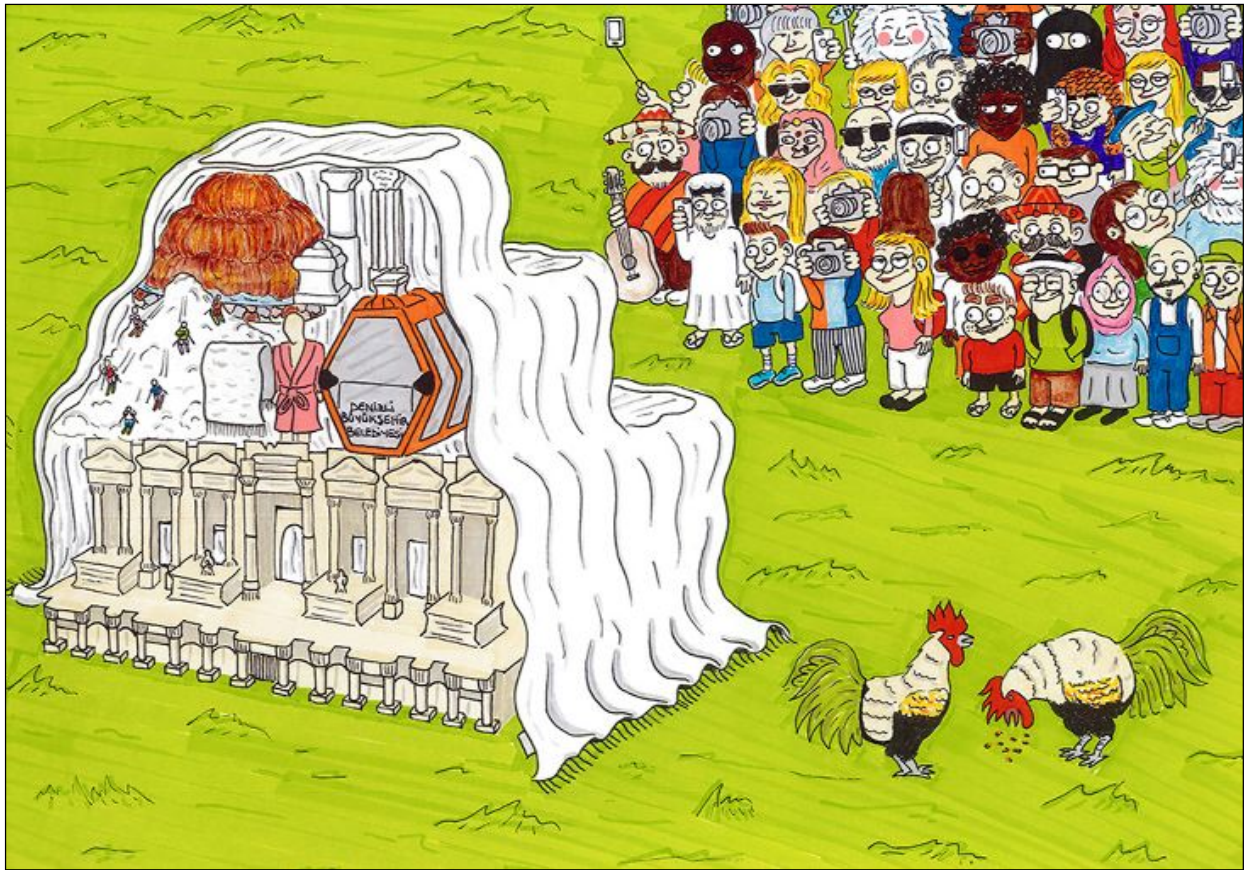
Halk arasındaki deyişle kıızı ve horozuyla ünlü olan Denizli'nin simgelerinden biri de doğa harikası Pamukkale. Karahayıt da uluslararası bir termal merkezi.

Ayrıca en yüksek dağı Honaz Dağı aynı zamanda Ege Bölgesi'nin en yüksek dağı. Hierapolis, Laodikya,

Tripolis vb. eski yerleşim kalıntılarının bulunduğu yerler.

Denizli'de Turizm yarışmasına katılan karikatürlerde işlenen konular yoğunlukta horoz, Pamukkale, dokumacılık, Hierapolis gibi tarihi yerleşim merkezleri, Denizli ilinin sınırları konu olarak ele alınmış.

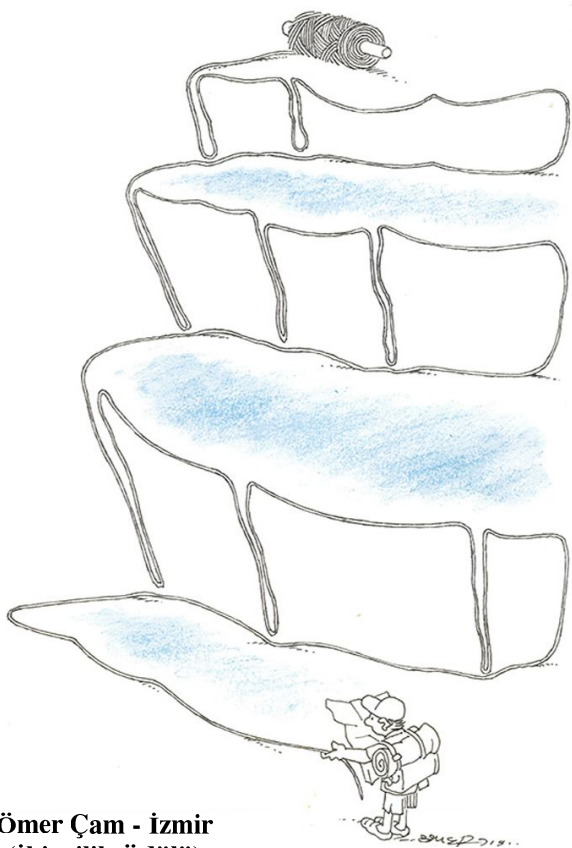
Mizah dilininin kullanıldığı karikatür sanatı burada

Altan ÖZESKİCİ

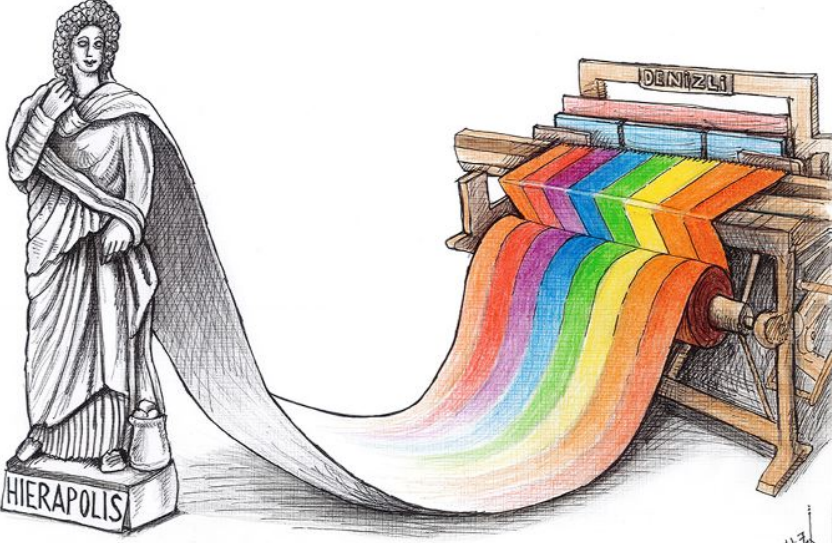
Mümin Durmaz - İzmir (Birincilik Ödülü)

Ömer Çam - İzmir (İkincilik Ödülü)

Ahmet Aykanat - Bursa (Üçüncülük Ödülü)

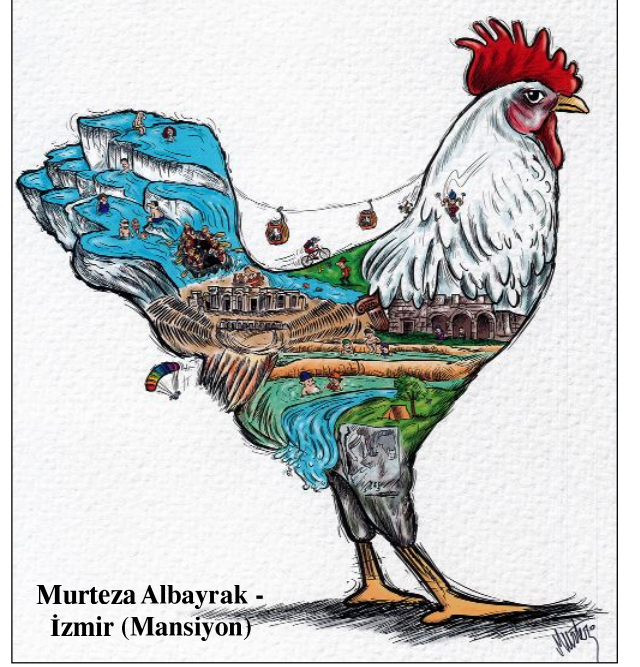
Mehmet Zeber - Balıkesir (Mansiyon)

tanıtımın etkin bir rolünü de oynuyor. Nasrettin Hoca'nın torunları olarak mizahçılarımız emekleri ve çabaları sonucu ortaya çok başarılı karikatürler çıkardılar.

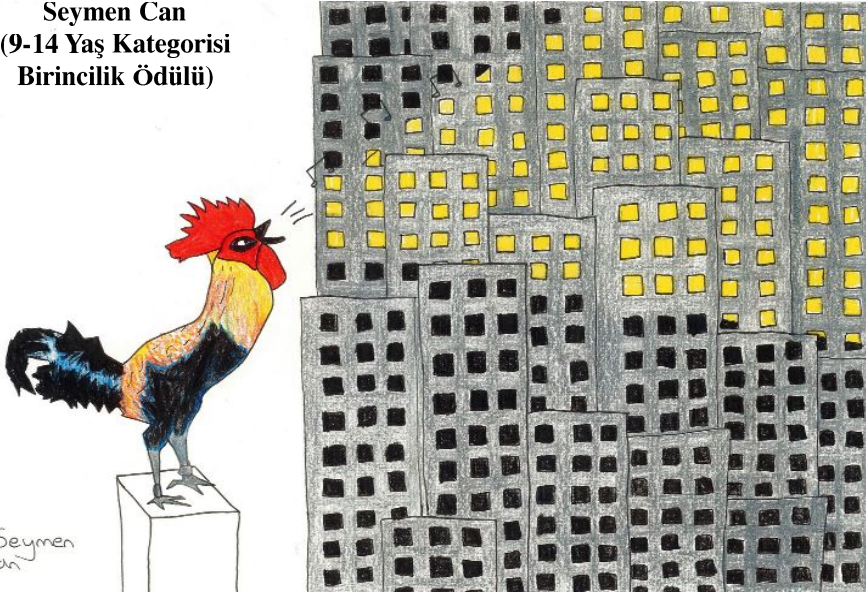
Üç kategoride düzenlenen yarışmada 9-14 yaş arası, 15-18 yaş arası ve 18 yaş üstündeki toplam 317 kişinin 415 eseri, Denizli Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Gökoğlan, Kültür Turizm ve Tanıtım Dairesi Başkanı Hüdaverdi Otaklı, Karikatüristler Savaş Ünlü, Şevket Yalaz, Abdülkadir Uslu, Mehmet Selçuk, Altan Özeskici, Ali Şur ve Kübra Deligöz'ün yer aldığı jüri tarafından değerlendirildi.

"Denizli'de Turizm" konusunun işlendiği karikatür yarışmasında 9-14 yaş kategorisinde 1. Seymen Can Arpaçay, 2. Başak Başer ve 3. Beren Kaya; 15-18 yaş kategorisinde ise 1. Buse Nergiz Bakar, 2. Emir Umut Er ve 3. Yiğit Dağ'ın eseri seçildi.

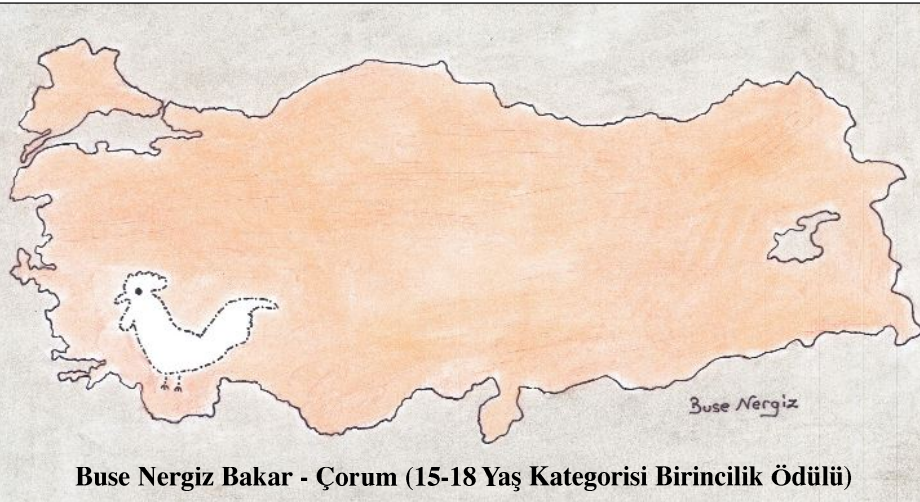
18 yaş üstü kategoride de ilk 3 sırada Mümin Durmaz, Ömer Çam ve Ahmet Aykanat yer aldı. Mansiyonda ise sırasıyla Murteza Albayrak, Mehmet Zeber ve Cemalettin Güzeloğlu'nun eseri ödülle layık görüldü.

Murteza Albayrak - İzmir (Mansiyon)

Seymen Can
(9-14 Yaş Kategorisi
Birincilik Ödülü)

Seymen Can

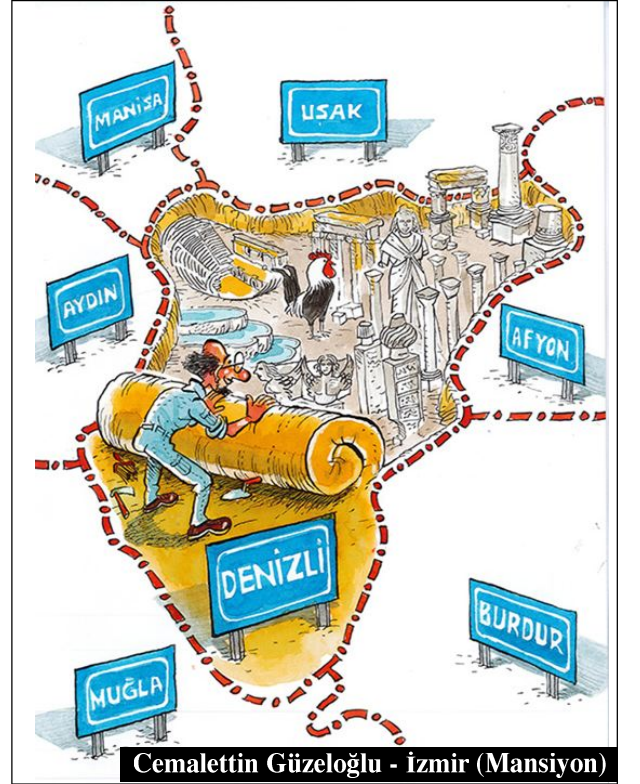
Buse Nergiz

Buse Nergiz Bakar - Çorum (15-18 Yaş Kategorisi Birincilik Ödülü)

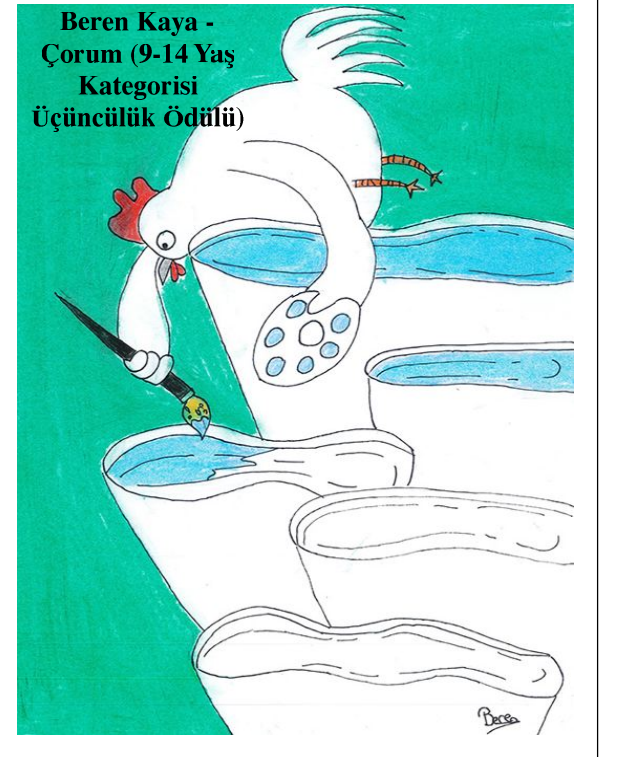

Emir Umut ER

Emir Umut Er (15-18 Yaş Kategorisi İkincilik Ödülü)

Cemalettin Güzeloğlu - İzmir (Mansiyon)

Beren Kaya -
Çorum (9-14 Yaş
Kategorisi
Üçüncülük Ödülü)

Beren

Aşkın Ayrançoğlu Karikatür Atölyesi'nde Altan Özeskici ve Aşkın Ayrançoğlu...

Tebeşir Karikatür Grubu, Boyabat Yaşar Topçu YBO önünde...

KARİKATÜRE KEYİFLİ BİR YOLCULUK

Simge Çorumlu

Beren Kaya

Suna Ecem Öksüz

Nazife ÇİÇEK
Sanatçı-Eğitmeni

● Yavruturna Ortaokulu görsel sanatlar öğretmeni Altan Özeskici ile öğrencilerinden oluşan ve 18 yıldır çalışmalarını sürdüren Tebeşir Karikatür Grubu, deyim yerindeyse "ödüle doymuyor". Son olarak Boyabat'tan da çok sayıda ödülle döndü.

Berfin Su Tarhan

Ceren Arslan

Tebeşir Grubu Özel Ödülü'nü, Sinop'tan Zeynep Yaren Tuğlu aldı.

Sanatçı atölyesi ve öğrenci buluşmaları sanat üretiminde kaliteyi yükselten ve ufku açan çalışmalarlardır

Ülkemizin uzun soluklu ve belki de okul öğrencilerinden oluşan sayılı karikatür topluluğu olma özelliğini koruyan Tebeşir Karikatür Grubu ödüllere doymuyor. Yavruturna Ortaokulu görsel sanatlar dersi öğretmeni Altan Özeskici ve öğrencilerinden oluşan topluluk 18 yıldır düzenli olarak çalışıyor ve üretilen karikatürlerle okullarını ve şehrimizi başka illerde temsil ediyor.

Yalnız, Tebeşir Karikatür Grubu öğrencilerinde farkettiğim güzel bir özellik var çocuklar bir sanat dalı için üretiyor olmanın o kadar iyi farkında ki, üretirken hiç ödülünden konuştuklarını duyamazsınız. Tıkr tıkr işleyen bir sanat atölyesi görürsünüz ve minik eller karikatür çizme aşamalarını özümsemiş bir şekilde üretir. Sıradan Sanatçı atölyesi ve öğrenci buluşmaları sanat üretiminde kaliteyi yükselten ve ufku açan çalışmalarlardır. Fikir üretme aşaması, taslak çizimler, mürekkepleme, tercihen renk uygulamaları... Öğrencilerin sizlerle sanatsal sohbetlere girdiklerini görüp ortamın keyfini çıkarmaktan başka bir şey istemezsiniz.

Sıradan bir yetişkini bile kıskandıracak türden keyifli ve üretken çocuklar vardır karşınızda...

İşte şimdi de Boyabat'ta düzenlenmiş olan "Gelecekteki Dünya" konulu karikatür yarışması için çalışan çocuklar ürettikleri eserlerle çeşitli başarılarla imza attılar. Yarışmanın sergi ve ödül törenine Tebeşir Karikatür Grubundan 17 öğrenci katıldı. Bu etkinlikte önemli olan bir mevzu da Yaşar Topçu YBO'nun konuğu olarak davetli olan Tebeşir Karikatür Grubunun, aynı akşam ünlü karikatür sanatçısı Aşkın AYRANCIOĞLU

Tebeşir Grubu, Aşkın Ayrancıoğlu'nun karikatür atölyesindeki çalışmalarına da katıldı.

ve Altan ÖZESKİCİ yönetiminde yaptığı karikatür atölye etkinliğine katılması ve birlikte karikatür üretmeleri oldu.

Sanatçı atölyesi ve öğrenci buluşmaları sanat üretiminde kaliteyi yükselten ve ufku açan çalışmalarlardır. Bunlar sanatçı adayları için bulunmaz fırsatlar ve deneyimlerdir. Bu tür fırsatlara kapı açan sanatçılar ve sanat eğitimcileri kıymetli insanlardır. Çünkü bu tür mesailer herkesin üstleneceği türden değildir. Öğrencilere ortam yarattıkları için kıymetli sanatçılar Altan Özeskici ve Aşkın AYRANCIOĞLU'yu alkışlıyoruz.

Sanatçı atölyesi ve öğrenci buluşmaları sanat üretiminde kaliteyi yükselten ve ufku açan çalışmalarlardır...

Alkışlama sırası şimdi öğrencilerimize geldi. Tabi her yarışmanın bir ödül töreni ve kazananları da var. Bu yarışmada 1.lik ödülü Amasya'ya 2.lik ödülü Çorum TED kolejine geldi. Türkiye ikinciliğini kazanan Simge Çorumlu, ödül törenine ailesi ile birlikte katıldı. Çorum'dan eserleri sergilenen 10 öğrenciye de başarı sertifikaları verildi.

Yarışmada bir özel ödülü de Tebeşir Karikatür Grubu olarak grup öğretmeni Altan Özeskici tarafından verildi. Tebeşir Karikatür Grubu Özel Ödülü'nü ise Sinop'tan Zeynep Yaren Tuğlu kazandı.

Çorum TED Koleji'nden Simge Çorumlu'nun ikincilik ödülünü alan karikatürü.

Aşkın Ayrancıoğlu, karikatür albümlerini imzalarken...

Uluslararası Ödüllü “Çorumlu” Sanatçı SERDAL KESKİN

Başlarken; gururla söylemek isterim, Serdal benim öğrencim. Sanki kimse sahiplenmesin dermiş gibi oldu, ama hakkım diye düşünüyorum. Belki de en baştan anlatmak daha doğru olacak.

Biz resim öğretmenleri Güzel Sanatlar Lisesi gibi sanata yönelik derslerin ağırlıkta olduğu okullarda çalıştığımız zaman kendimizi daha verimli hissederiz. Resim dersi saatlerinin az olduğu okullarda dersiniz biraz görünmez, ikinci planda kalabilir. Üniversite sınavlarında çıkan soruların ağırlığına göre dersin önemi farklılaşır. Diğer taraftan Üniversite tercihinde, meslek seçiminde, üniversiteden

Alev BURHANOĞLU

Alev Burhanoğlu, gurur duyduğu öğrencisi Serdal Keskin'le...

Serdal Keskin, Alev Burhanoğlu ve Ferdan Yusufi...

Serdal Keskin, eşi Seren Ceren Asyalı ile...Küçük fotoğrafta, oğlu Çınar...

mezun olduktan sonra sevdiği bir mesleği icra etmenin yanısıra, maddi getirisi de öğrenci ve ailesi için çok önemlidir.

Benim öğretmenlik yaptığım dönemlerde, sanatla uğraşan kişilerin genelde ya maddi kaygısının olmaması ya da maddi sıkıntılara göğüs gerecek kadar bu mesleği sevmesi gerekiyordu. Çorum Anadolu Lisesi'nin 1986'lı yıllarda kurulduğu dönemlerde, Çorum'da sınavla alan başka bir lise yoktu ve dolayısı ile genellikle zeki çocukların gittiği bir okuldu. Tabii ki de meslek seçimleri genellikle, sayıscılarda tıp ve mühendislikler, sözelde hukuk, İşletme, yabancı dillerle ilgili oluyordu. Resimle ilgili bir meslek seçmek, bahsettiğim endişelerden dolayı veli tarafından düşünülmezdi ve veli çocuğunun meslek seçiminde büyük söz sahibi idi.

Serdal Keskin'in bir çalışması...

Serdal Keskin, İtalya'da ödülünü alırken ve diğer sanatçılarla...

Böyle bir çıkmazın içinde pek çok yetenekli öğrenci geldi, geçti. Kimisi doktor, kimi de mühendis oldu, iktisat okudu. Mimar olanlar için şükrettim, sanatın içinde olduklarımdan.

Ve sanatın içinde olanlardan birisi Serdal Keskin...Büyük bir ressam olarak hayatına devam ediyor. Serdal resmi meslek olarak seçti ve ailesi de onu destekledi.

Babası Nurettin Keskin, annesi Münire Keskin. Çorumlu mütevası ve çocukları için çok heyecanlı, sevgi dolu bir aile, Öğretmenin önerilerini dikkate alan "eti senin kemiği benim" diyen ailelerden . Eskiden öyleydi biliyorsunuz, şimdi "eti de benim , kemiği de benim" oldu.

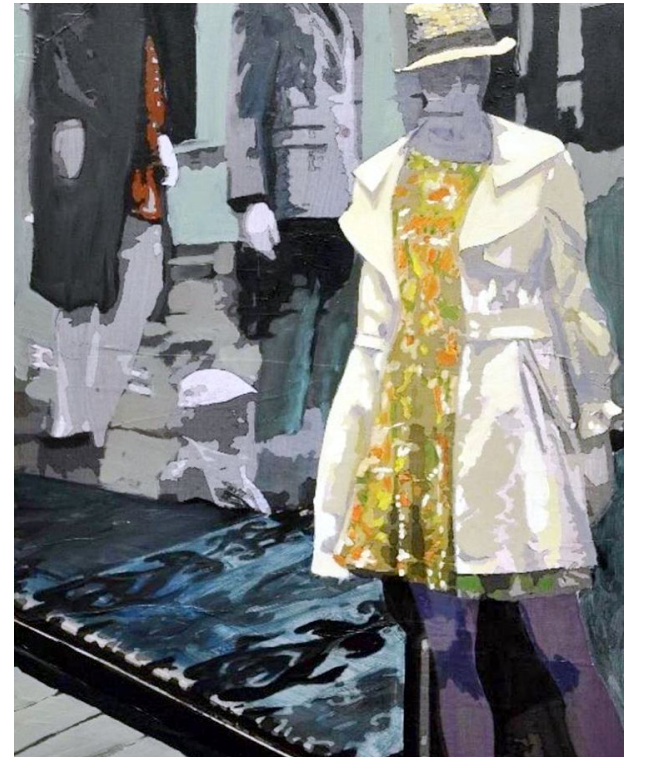
Neyse konumuza dönelim. Keskin ailesini okula çağırıp, "Serdal çok yetenekli mutlaka resim okumalı" dediğimde bana inandılar ve yanımda oldular. Yıllar sonra karşılaştığımızda babası Nurettin bey bana teşekkür ederken, yaşadığım mutluluğu size tarif edemem. Hala mutlu oluyorum, kalbim heyecanla çarpıyor, ama bir de kaçırdıklarım, ikna edemediklerim var, onlar için hüzünleniyor, sanatın bir yanından tutunsunlar istiyorum.

Alev Burhanoglu, ressam Harika Seydim, fizikçi Seda Özsoy, Serdal Keskin, Alev Burhanoglu'nun kızı Ayda ve diş hekimi İrem Aksu (Beyhan-Ömer Aksu'nun kızları)

Öğrencileriyle...

Örneğin rahmetli Erol Olçok ta öğrencimdi ve resmi seçmesi için çok ısrarcı olduğumdan Sanat Tarihi okudu, yıllar sonra o da Serdal gibi 'sayenizde hocam' dediğinde aynı mutluluğu yaşadım. Erol Olçok her zaman minnettarlığımı hissettirmiştir.

Örneğin Ünal-Türkan Uzel çiftinin çocukları Nebahat Uzel çok yetenekli öğrencilerimden olup şimdi Nur-us'ta mimarlık yapmaktadır. Mutluluk verici, gönlüm ışıklarla aydınlanıyor, keza Bahar Çırpı da aynı kurumun mimarı.

Bir de elimden kaçırdıklarım var. Emre Çağlar-Eren Çağlar ikiz kardeşler, müthiş yetenekler, hiç unutamam. Sayın İrfan Çağlar'ın çocukları...Mutlular eminim, ama gönlüm ressam olmalarını arzu ederdi. Pınar Altıaylık çok başarılı, takdire şayan bir doktor hanım. İsterdim ki ressam olsun, Nur Kurt Karşılıyan, başarılı bir işkadını, Amerika'da yaşıyor. Ressam olsaydı kim bilir neler olurdu.

Diş hekimlerimizden Ayşen-Alper Benli'nin çocukları Öncü Benli, Azmi Akça'nın kızı Seda Akça, Emre Nasifoğlu, İsmail Kılıç. O. , Zekeriya Doğan(şimdi sosyal hizmetlerde)Nurhan Çam Kanat , yıllar sonra beni bulan sevgili öğrencim, en azından hobi olarak devam ettiriyor .

Saymakla bitmez...Neden diyorum, kendimi suçluyorum. Daha bugün Sinan Uysal'la görüştüm. Dr. Erol Uysal ve eşi Nimet hanımın oğulları. "O zaman öyleydi üzülmenin hocam" dedi. Bu bir özür de olsun diyorum kendi adıma. Diyorum ki, geç değil sanatın bir dalından tutunun. Belki de beni, hocanızı örnek almanız gerekir. Uzun yıllar öğretmenlik yaptım, sonra dersanecilik , bu koşuşturmacanın içinde kendimi unuttum. Şimdi herşeye yeniden başladım, kendim için çalışıyorum minyatür yapıyorum, sergiliyorum, tanıdığım tanımadığım bütün sanatseverlerle paylaşıyorum.

EVETTT... SERDAL KESKİN

Çorum Anadolu Lisesi'nde (7 yıllık) okurken, 8. sınıfta İstanbul Güzel Sanatlar Lisesi sınavına girmesi için teşvik etmeyi başardım.

Hazırlık sınıfında ilk resim dersinde yeteneğimi hemen fark ettim, ilgi alanıma aldım. Resim öğretmenleri yetenek avcısıdır. Yetenekli öğrenciye hayran oluruz ve onun için neler yapabiliriz diye planlar yapmaya başlarız. Onları ayırır , özel olduklarını fark ettirip, kendilerine güvenlerinin oluşması için onlara sorumluluklar veririz.

Serdal'ı en ön sıraya oturttum ve ona farklı konular vermeye başladım. Sınıfın konusu farklı Serdal'ınki farklı. Halen Anadolu Lisesinde yap-

tığı resimlerinden birini saklarım. O zaman ve her zaman benim için değerli idi , ama şimdi herkes tarafından tescillenmiş bir de maddi değeri var. Diğer öğrencilerimin resimlerini de halen saklıyorum. Örneğin :Emre Çağlar ve Eren Çağlar'm. Hatta bir öğrencimin resmini (Öncü Benli) açtığımız kişisel sergisinde bedelini gururla ödeyerek satın aldım.

Uzunca bir giriş oldu sanırım, tekrar Serdal'a dönmek istiyorum. İstanbul Güzel Sanatlar Lise-

kelinin" biraz üzerinde Kadıköy Art'ı kurarak öğrenci yetiştirmeye ve sergiler açmaya başladı. Kadıköy'deki atölyesine gittim tabii ki, ama daha öncesi var, öğrenci iken görüşmelerimiz devam etti. Öğrenci olduğu dönemlerde hem yeteneğini geliştirmesi hem de biraz öğrenci harçlığı için bazı işler almasına vesile oldum. Deri ticareti ile uğraşan Sayın Mehmet Akaydın'ın villasının tavanına yapılan resim, Anitta otelde bazı sanatsal çalışmalar gibi...

Kadıköy'deki atölyesi çok güzeldi, duvarlarda asılı olan yağlıboya eserlerinde , vitrinleri konu almıştı, vitrinlerdeki mankenler, giysiler yani tüketim". Daha sonra dinlediğimde bunun tüketim serisinin başlangıcı olduğunu öğrendim. Atölye sanat kokuyor, buram buram , hala kokusunu hissediyorum.

İçerdeki düzen hemen dikkatimi çekti, Serdal'ın titizliği diye düşündüm. Sıcacık çayımı, çok zarifçe ikram ediverdi , zahmet olmamış gibi sanki. Grup grup öğrencileri var, üniversiteye hazırlananlar, yetişkinler, hobi grubuna yağlı boya dersleri...Sıcacık bir ortam, sanki benim atölyem, benim gibi, yabancı hissetmedim kendimi. Serdal'ın sıcaklığı her noktaya sinmiş boya kokusu gibi. Çayımı içime çekerken artık soruları ben sormaya başlamıştım: "Serdal, boya markası ne kullanıyorsun?Tuali nasıl hazırlıyorsun, inceltici kullanıyor musun, sergi açmam için nereyi önerirsin?"

Serdal Keskin'in atölyesinden...

si'ni 4. lükle kazandı. Özel ders almadı, sadece okulda gördüğü desen dersi ile...Bir gün Sinan Uysal'la konuşurken "Sizden aldığım desen dersi bana yetiyor"demişti. Ayrıca size bir gün Sinan Uysal'ın ahşap çalışmalarından bahsetmek isterim. Serdal İstanbul Güzel Sanatlar Lisesinden sonra Mimar Sinan Üniversitesi Resim bölümünü kazandı. Mezun olup kendisi gibi ressam olan yetenekli çok cici gelinimiz Seren Ceren Asyalı ile evlendi.

Kadıköy'de hepimiz biliriz, meşhur "boğa hey-

Öğrenciden öğrenmek çok hoş. Ne güzel bir duygu , hazzını tarif edemem. Eğer cep telefonunda yazıyor olsaydım, bir gülücük koyardım, bir de kocaman kırmızı bir kalp. Pas kırmızısı değil, Venedik kırmızısı da değil, sanki karmen kırmızısı bir kalp koyardım. Bir dahaki ziyaretimde yine aynı sıcaklığı daha da sıcak buldum, evim gibi, oğlum gibi, benim gibi. Broşürlerini , afişlerini aldım, telefonla aradım bazı şeyler sordum, her seferinde mutlaka açtı. Sergilerine davet etti beni. Gidebilmeyi çok ister-

dim. Sanki İstanbul uzak memleket, yaban diyarlarda sanki, gidemedim, sevgili öğrencimin sergilerine. Güzeldir ki; o benim CKM'deki sergime , yoğun temposuna rağmen katıldı ve hocasının baş konuklarından oldu.

Aranan ve tanınan bir sanatçı Serdal Keskin. İstanbul Bienali, pek çoğumuzun bildiği gibi İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı tarafından iki yılda bir düzenlenen Çağdaş Sanat Etkinliği. Türkiye'de 1987'den beri düzenleniyor ve her iki senede bir tekrarlanıyor Uluslararası İstanbul Bienali. Koç Holding sponsorluğunda düzenleniyor. Serdal'ın katıldığı etkinliklerden . Eserleri İstanbul Modern Sanatlar'da sergilendi. Tüyap'ın (İstanbul Sanat Fuarı) düzenlediği organizasyonlarda defalarca yer aldı, . Ülke içinde ve yurt dışında pek çok kişisel ve karma sergi açtı.

Serdal bütün bunların yanı sıra, en çok eserlerini bir Türk ressam olarak İtalya'da kabul ettirmiş olmanın haklı gururunu yaşıyor. Ülkemizde , gazete ve dergilerde , tv kanallarında Serdal'ı izlemek , elbette ki bir Çorumlu olarak bizler için gurur verici, tarifi imkansız bir onur. Ancak onu ve eserlerini İtalyan basımında görmenin verdiği hazzın anlatılabilir bir yanı yok. Bir Çorumlu ve de öğretmeni olarak şımarımdım tabii ki. Gururla benim öğrencim derken altında tevazu, garip ama biraz da kibir vardı.

Belki de en güzel bölümü en sona saklamamın sebebini okuyunca anlayacaksınız ve bana hak vereceksiniz.

Serdal Keskin bu yıl Vernice Sanat Fuarında "17. Concorso Nazionale Coine Per l'arte 2019 yarışmasının 1. lik ödülünü "katlanan tüketim serisi" ile alarak, büyük bir başarı sağlamış, eseri İtal-

ya'daki müzelerde sergilenmeye değer bulunmuştur. Eserleri İtalyan koleksiyonerlerden rağbet görmüştür. Serdal Keskin'in başarıları, açtığı sergiler, katıldığı fuarlar, workshoplar, sosyal etkinlikler, saymakla bitmez. Şu an sanatsal çalışmalarına Moda/Kadıköy'deki atölyesinde devam ediyor. Yolun açık olsun, sevgili öğrencim.

Atölye Kadıköy Art

Öğretmen-öğrenci

Yolun açık olsun, sevgili öğrencim.

*

Serdal Keskin'in açtığı sergiler ve katıldığı etkinlikler:

2018- 28. Tüyap Sanat Fuarı ARTİST 2018, NeoArtGallery "Startart" İstanbul 2018 - Cesena Contemporary Art Fair 2018, NeoArtGallery,

Serdal Keskin

Cesena İtalya 2018- Vernice An Fair, Euro Expo Art 2018, NeoArtGallery, Forli. İtalya

2017- 27. Tüyap Sanat Fuarı "HER AY 3 GÜN Sanatçı İnisyatifi" İstanbul

2017- "BAĞLANTI" 15. İstanbul Bienali Komşu Etkinliği, Şişhane Metro, İstanbul

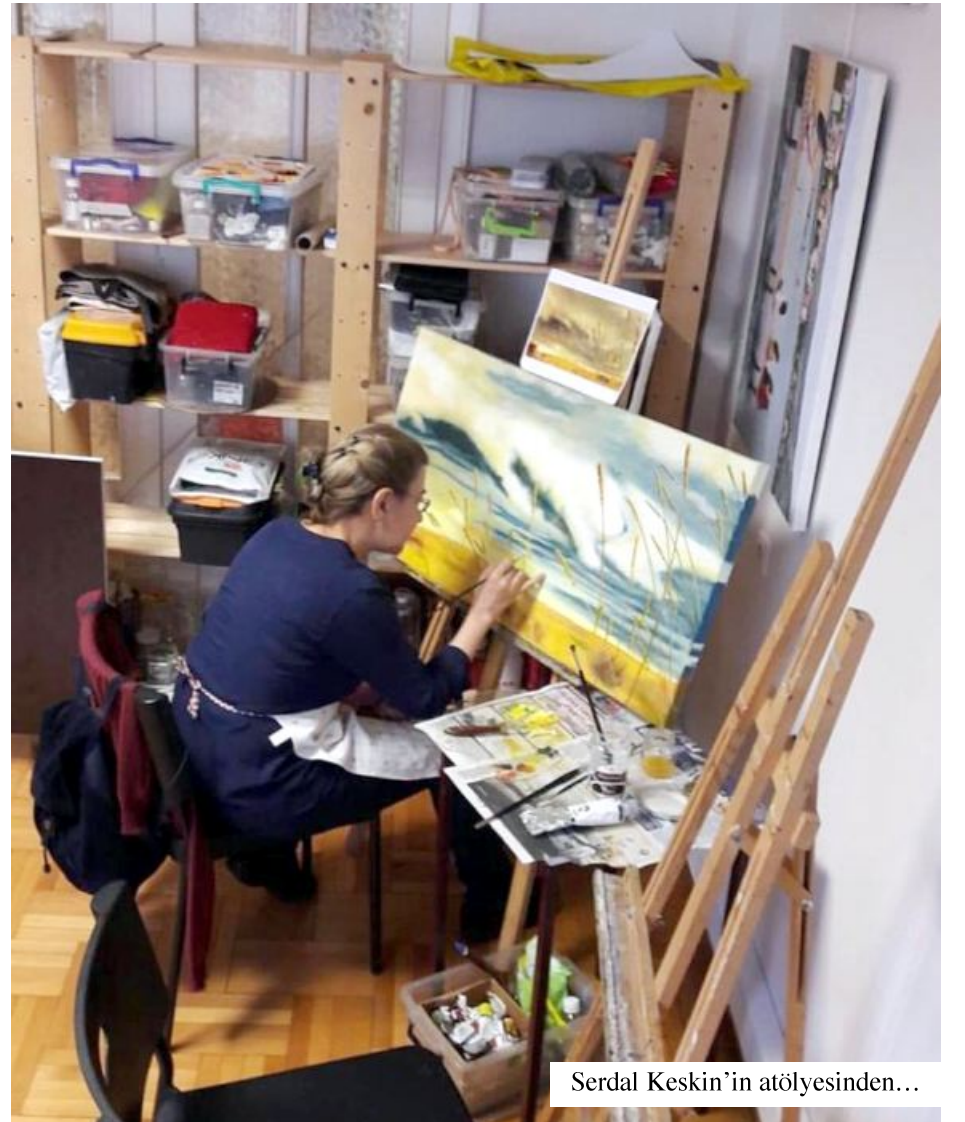
2017- "TASTE of TEA" Nine Dragon Heads, 15. İstanbul Bienali Paralel Etkinliği, Haydarpaşa Garı İstanbul

2017- Uluslararası Baskı Festivali, Batum Gürcistan

2017- Vernice Art Fair, Euro Expo Art 2017, NeoArt Gallery, Forli, İtalya

2016- 26 Tüyap Sanat Fuarı "HER AY 3 GÜN sanatçı inisiyatifi" İstanbul

2016- "Made By Artist" 1. Selanik Uluslararası Çağdaş Sanat Projesi, Block 33, Selanik, Yunanistan

Serdal Keskin'in atölyesinden...

2015- 25 Tüypap Sanat Fuarı "HER AY 3 GÜN sanatçı inisiyatifi" İstanbul 2010-20. Tüypap Sanat Fuan"216 sanat ve düşünce platformu" İstanbul 2009- 19. Tüypap Sanat Fuarı "216 sanat ve düşünce platformu" İstanbul

WORKSHOP VE ETKİNLİKLER:

2015- Ekim Buluşması II Suluboya Workshop UPSD galerisi, İstanbul 2014- 6. Portakal Çiçeği Uluslararası Plastik Sanatlar Kolonisi Sapanca 2013- 8. Uluslararası Workshop Çalıştayı ART SUİTES GALLERY, Bodrum 2012- Yaz Dönem Resim Workshop Çalıştayı ART SUİTES GALLERY, Bodrum

dable Art" Galeri Baraz, İstanbul

2018- "NEVER GİVE UP" Grup Sergi Petit Co-in Art Gallery London. United Kingdom

2018- "HER AY 3 GÜN" KargART Sergisi Ocak 2018 KargART, İstanbul

2018- "Oyun Zamanı" "Playtime" Address İstanbul. İstanbul

2017- Aşık Veysel'e Selam Sergisi, M. Akif Esoy Kültür Merkezi Pendik, İstanbul

2016- "Şifreli Hikayeler" karma sergisi, Address İstanbul, İstanbul

2016- "Seçki Balıkesir" Portakal Çiçeği Koleksiyon Sergisi, Devrim Erbil Çağdaş Sanatlar Müzesi, Balıkesir

2016- 7. Portakal Çiçeği Uluslararası Plastik Sanatlar Kolonisi Sergisi Port-Art Gallery, Ankara

2015- "Ekim Buluşması II" UPSD Sanat Galerisi, İstanbul

2015- "HER AY 3 GÜN" Mayıs 2015 "Yapı Bozumu" Atölye sergileri etkinliği, İstanbul

2015- "HER AY 3 GÜN" Mart 2015 "Bahar" Atölye sergileri etkinliği, İstanbul

2015- "HER AY 3 GÜN" Şubat 2015 "Tabu" Atölye sergileri etkinliği, İstanbul

2015- "HER AY 3 GÜN" Ocak 2015 "Hepimizin Hikayesi 2" Atölye sergileri etkinliği, İstanbul

2014- "HER AY 3 GÜN" Mayıs 2014 Atölye sergileri etkinliği, İstanbul

2013- 8. Uluslararası Workshop Çalışması Sergisi ART SUİTES GALLERY, Bodrum

2012- "BRAND IT" Rh+ Sanat Galerisi, İstanbul

2012- Yaz Dönem Resim Çalıştayı Sergisi ART SUİTES GALLERY, Bodrum

2012- "Üzgünüm Sizi Fark Edemedim" Port-Art Gallery, Ankara

2012- ZAMANAŞIMI 16 mart Ada Sanat, Karşı Sanat, Rumeli Han, İstanbul

2010- Yirmi Yıldan Sonra "LİSELİM" Sergisi MSGSÜ Tophane-i Amire Kültür Merkezi (İstanbul)

2009- Hasanpaşa Gazhane Etkinlikleri "Bellek Defteri" Projesi İstanbul

2008- "Sanalın Gerçeği Gerçeğin Sa-

15-17 Mart 2019 tarihlerinde İtalya'nın Forlì kentinde düzenlenen Vernice Sanat Fuarı'ndan iki anı...

İŞ DENEYİMLERİ:

2005-2008 yılları arası özel bir resim kurusunda resim öğretmenliği

2008- Yılından itibaren Atölye Kadıköy Art'da kurucu ve resim öğretmenliği

2017- Yılından itibaren T. C. M. E. B. Özel Kadıköy Sanat Resim Kursu resim öğretmenliği

2018- NoeArtGallery Kültür Ofisi / Roma İtalya, İstanbul Sergi ve Fuar sorumlusu.

KARMA SERGİLER:

2018 - Cumhuriyetin 95. Kuruluş yıldönümü Portakal Çiçeği Uluslararası plastik Sanatlar Kolonisi "SEÇKİ" Sergisi MKM. Beşiktaş Çağdaş Sanat Galerisi. 2018- 100/ Hundred, Ovidius Üniversitesi, Köstence Romanya 2018- "Affor-

Alev Burhanoglu'nun CKM'deki sergisinde.

nalı" BMKM, İstanbul

2002- Deniz kuvvetleri Komutanlığı 7. Geleneksel Resim Yarışması Sergisi Deniz Müzesi Sanat Galerisi İstanbul

2001-13. Türk Kalp Vakfı Resim Yarışması Sergisi Resim Heykel Müzesi İstanbul

2000- Buluşma Noktası Bandırma, Karma Sergi Bandırma

1999- Buluşma Noktası Çorum, Karma Sergi Çorum

1999- Balkan Göçmenleri Derneği, Karma Sergisi İstanbul

1998- Çorumlu Ressamlar Karma Sergisi, Çorum Devlet Güzel Sanatlar Galerisi Çorum

1993-1996- yılları arasında Kadıköy Sanat Merkezi Gençlik Sergileri İstanbul

YIL: 11 SAYI: 3774 26 EKİM 2017 PERŞEMBE 1 TL

#SÖZCÜ SUSARSA TÜRKİYE SUSAR

T.C. SÖZCÜ

Kadıköy'deki atölyede 10 yılda 400 kişiyi sanatla buluşturdular

Seren Ceren Asyalı ve eşi Serdal Kesgin, atölyelerinde güzel sanatlar dersi veriyor. Şimdiye kadar 400 kişiye eğitim veren çiftin hayali ise çalışmalarını kuracakları üniversitede sürdürmek

GÜZEL sanatlara gönüli ve ren iki ressam, Seren Ceren Asyalı ve eşi Serdal Kesgin... Üniversitede okuyan hep hayalini kurdukları atölyeleri Kadıköy Art'ı 10 yıl önce kurdular. Güzel sanatlar okumak isteyen yüzlerce öğrenciyi geleceğin sanatçıları olmaları için sınavlara hazırlamanın yanı sıra farklı mesleklerde çalışıp resme yetenekli birçok kişiye güzel sanatların kapısını da araladılar. Seren ve Serdal Kesgin çifti ile çalışmalarını ve güzel sanatların Türkiye'deki yerini konuştuk.

SANATÇI ADAYI YETİŞTİRİYORUZ

Seren Ceren Asyalı, "Atölye Kadıköy Art'ı 1 Nisan 2008'de Bahariye'de açtı. Babayım'de 9 sene kaldık. Son bir yıldır Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak Moda'dayız" dedi. Asyalı, atölyede verdikleri eğitimi şöyle anlattı: "Bizim burada verdiğimiz eğitim sadece sanava hazırlık ya da öğrenip pilsinler değil. Aslında biz geleceğe insan hazırlıyoruz. Sanatçı adayları yetiştiriyoruz. Kocaman bir aile olup giderek büyüdük. 80 yaşında resim yapmaya gelen öğrencimiz de var. 13 yaşında li-seye hazırlanan öğrencimiz de. Mimar, grafiker, hukukçu, doktor, cerrah gibi her meslek grubundan gelen var."

BASARI ORANI YÜZDE 80

10 yılda 400 öğrenci yetiştirdiklerini ifade eden Seren Ceren Asyalı, "Güzel sanatlarla hazırlık eğitiminin yanı sıra hobi resim, karikatür ve çizgi roman derslerimiz de var. Her yıl yüzde 80 başarı elde ediyoruz" ifadelerini kullandı. Serdal Kesgin ise gelecek hedeflerini şöyle açıkladı: "Heride kendi çocuklarına bırakabileceğim adımı taşıyacak bir vakit üniversitesi açmak istiyorum. Bizim amacımız sadece resim öğretmek değil kendimize meslektaş da yetiştiriyoruz."

Seren Ceren Asyalı ve Serdal Kesgin projelerini muhabirine Hande Zeyrek'e anlattı.

Seviyorum onlu hikayeleri, ona dair bende kalan izleri

Hatice Soysal'ın Anısına

Sene 97, aralık ayı, hava soğuk. Telefonun öteki ucundan gelen ses soğuk, verdiği haber buz gibi, dinleyen yürek soğuk, buz tutmuş, dumur olmuş yüzler soğuk...

Sessizliğin hakim olduğu aracın radyosundan gelen o sıcak sesiyle, Barış Manço dolduruyor zihinleri. "Sen gülünce güller açar, Gülpembe. Bülbüller seni söyler, biz dinlerdik, Gülpembe"

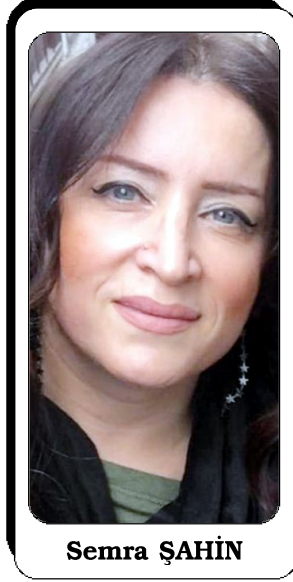
İlk kez o gün dinledim bu şarkıyı, yeri başkadır bende. Barış Manço'nun babaannesiymiş, Gülpembe. Çok severmiş onu. Bütün çocukların Barış abisi Gülpembe'si vefat edince, ona olan özlemini, acısını, sevgisini bu şarkıyla dillendirmiş, dökmüş şiirlere, notalara. Hikayesini dinlediğim şarkılar daha bi anlam kazanır bende. Ne acıdır ki; şarkıyı ilk o gün dinledim, ilk o gün hikayesini öğrendim, ilk o acıyla o gün dağlandım, babaannemin ölüm haberiyle o gün bu şarkıyla yüzleştim. Şimdi ne zaman bu şarkıyı dinlesem, hep o buz gibi aralık ayına gider yüreğim.

Aradan geçmiş yirmiiki yıl, fonda yine Gülpembe ama artık öyle soğuk değil, ılık bir esinti var üzerimde ve duygu yüklüyüm babaanneme doğru. Seviyorum onlu hikayeleri, ona dair bende kalan izleri. Altı çocuk, onyediyedi torun, altmışdört yıla sığdırdığı nice öğretiler anlık anektotlarla seriliveriyor önüne.

Eş, dost, akraba Hatça bacı(Hatice) derlerdi ona. Kalabalık bir aileye gelin olmuş, kalabalık bir aileye ana, hanesinde dengeleri koruyan otoritenin kendisi, şefkatiyle kucaklayan, merhame ti merhem olan yuvanın köklü çınarı. Artık öyle kalabalık değil aileler, çekirdek kavramı yerleşti ilişkilerin temeline. Kavramlar değişse de sosyal genler ihtiyaç anında gün yüzüne çıkıyor. Bugün ailemiz çekirdek olsa da, kalabalıkta nasıl davranılır, nasıl idare edilir miras bıraktı bize. Yetkinin sorumluluk getirdiğini, sorumluluğun çok çalışmakla hakkını bulduğunu, erken kalkanın yol aldığını, güneşin üzerimize doğmadan güne başlamamız gerektiğini söylemeden anlattı bize. Örnek koydu hayatını, biz baka baka öğrendik anlaşılan. Eğer bugün işimizde söz sahibiysek, elbette babaannemin çorbaya attığı tuz da katmıştır, lezzet.

Eğitim imkânlarının kısıtlı olduğu yıllarda çocuk olmuş, okula gidememiş ama kendi azmiyle

okuma yazmayı öğrenen babaannem, matematikte de hiç fena değildi. Kendi aklından toplar çıkarırdı. Öğrenmenin ne yaşı vardır ne okulu, isteyen her zaman öğrenebilir, bir kadın herşeyi bilecek derdi.

Semra ŞAHİN

Bana hep dik duruşlu olduğumu, yürürken başımı eğmediğimi, hep karşıya baktığımı söylerler. Bilmezler ki (Kaykık) Hatça'nın torunu olduğumu. Öyle kendinden emin, öyle kararlıydı ki eğmezdi başını. Doğası birleştirme üzerine kuruluydu. Kocası, oğlu, gelini, torunu hiç farketmez uzlaşma, uyum, fedakârlık üzerine inşa ederdi tüm dengelerini. Düşünüyorum da onun hanesinde rekabet başka anlamlar taşıyordu. Oğlu için bir takımı, kocası için başka bir takımı tutabilir, gelini için kırmızıyı torunu için maviyi sevebilirdi.

Gölgesi gibi yanından ayırmazdı beni. Çok şey öğrendim ondan. Masada oturduğun sandalyenin önemini bile. Bir seferinde "Sen kendini nerede görürsen, herkes seni orada görür. Masada ister en başa otur, ister en sona" demişti. O zamanlar ne demek istediğini pek anlamamıştım ama şimdi herşey daha anlaşılır. Sen toplumda kendini nerede görürsen, herkes seni orada görür. Statünü kendin belirle, ona göre davran, ona göre yaşa demek istemişti.

Her cuma tüm aileyi bir sofrada toplar, gün-

Geçmiş zaman olur ki...

lük telaşlarla araya giren mesafeleri kapatır, etli sarma ve daha niceleri eşliğinde, bitmeyen sohbetler ve kahkahalar ile hepimizi sevgi yumağına çevirirdi. Her hafta olmazsa olmaz dumunu üzerinde tarhana çorbası pişirir, kokusu burnumdan, tadı damağımdan hafta-i devriyesi gelene kadar gitmezdi. Bir masanın etrafında, gözünün içine bakarak konuşmanın gücünü ondan öğrendim. Sevecekse de, sövecekse de araya hiçbirşey koymadan telefon, televizyon, tablet, mesaj olmadan sadece gözünün içine bakarak kelimeleri duyguya çevirirdi. Tek başına kurduğu sofralarda hayıflandığını hiç duymadım, ama bu bulaşık makinasını kim bulduysa Allah bin kere razı olsun dediğini çok duydum. Benim evin gelini der-

Hatice Soysal

di makinasına, bugün aynı ben söylüyorum. Arkasından dua ettiğinin de bulaşıklardan muzdarip bir kadın olduğunu bilse herhalde çok takdir ederdi. Ahh babaannem, Josephine Cocrane de tıpkı senin gibi kalabalık misafirler ağırlayan, partiler veren bir hanımefendiymiş. Hizmetçileri pahalı porselenlerini kırınca bulaşıkları kendi yıkamaya başlamış. Bir böyle, iki böyle bakmış olacak gibi değil, önce otomatik bir makinanın hayalini kurmuş, sonrasında da hayalini gerçeklerle buluşturmuş.

Bugün onun sayesinde herkesin evinde otomatik çalışan bir gelini var.

Sen gittiğinden beri hiç jorjet elbisem olmadı. Şimdiki çocuklar olsa, değil babaannesi ile aynı elbiseyi giymek, kardeşile bile giyemezler. Ama ben senle aynı giymeyi seviyordum. Hatıralarımda, diktirdiğin bordo elbiselerimiz, zihnimde renginden hiçbirşey kaybetmedi. Senin kadar beceremezsem de, yağda yumurtayı hala çok severim. Çünkü seni bana hatırlatır, hınzırlıklarımıza güler, senle dolarım. Başımı karnına yaslar, kollarımı beline dolar, gözlerimi yumar, kokunu içime çekerim...

Zaman, anlar ve anılar o kadar değerli ki... Anılarımız an gelir nasihat olur sorulara, an gelir güzel bir tebessüm olur konar dudağın kenarına. Ömür çizdiğimizde anneanne ve babaannemizin gölgesi, annemizin aynasıdır. İnanıyorum ki, herkes bir gün aslına döner. Kızım ben olacak, ben annem, annemse olacak anneannem. Değerlerimizi kaybetmemek dileğimle, koynunda büyütüp, kokusuyla uyutan annelere sevgi ve selamlarımla...

"Dudağımda son bir türkü Gülpembe
Hala hep seni söyler seni çağırır Gülpembe"

BİR İKİLEM

VAGON İKİLEMİ

Şimdi bir senaryo hayal etmenizi isteyeceğim. Senaryo şöyle:

Frenleri tutmayan bir tramvay bir tepeden aşağı doğru hızla ilerlemekte ve aracın durması mümkün görünmemekte. Hızla giden tramvayın yolu üzerindeki raylarda beş işçinin bulunduğu görüyorsunuz. Bu sırada tam yanınızda da rayların yönünü değiştirecek bir kol olduğunu fark ediyorsunuz. Eğer kolu çekip rayların yönünü değiştirecek olursanız diğer rayda da bir işçi olduğunu tespit ediyorsunuz. Yani kolu çekip yönü değiştirmezseniz beş işçi, yönü değiştirirseniz bir işçi ölecek.

Dr. Dt. Damla A. BİŞİRİCİ
Ağız, Diş, Çene Hastalıkları
ve Cerrahisi Uzmanı
Felsefe ve Din Bilimleri
Doktora Öğrencisi

eğer şişman adamı aşağı ittiyseniz yine beş kişiyi kurtardınız fakat bir kişiyi öldürdünüz.

Size yukarıda anlatmaya çalıştığım ikilem vagon ya da tramvay ikilemi. Aslında 1967'de ortaya atılan ama sonra tekrar genişletilen, günümüzde tartışma konusu olmaya devam eden bir ikilem. Bu ikilemin neyi anlatmaya çalıştığını anlamak için size bu noktada biraz da "sonuççuluktan" bahsetmek isterim. Adı üzerinde, bir eylem eğer en iyi sonucu veriyorsa bu eylemin ahlaki açıdan da doğru olduğunu savunan felsefi görüştür. Bu felsefi görüşe göre eylemin doğruluğu veya yanlışlığı sadece so-

gösterir ki sadece sonuçlara bakarak ahlaki bir tutarlılık sağlamak mümkün değildir.

Siz köprüden şişman adamı atabilenlerden olabildiniz mi? 300 bin kişiye sorulan bu iki senaryo sonuçları göstermiş ki kolu çekmeye gönüllü olanlar adamı köprüden itmeye o kadar da istekli olmamışlar. Bu sorunun sorulduğu farklı dinsel inançlara sahip ya da ateist, her eğitim seviyesinden, köylü kentli, farklı sosyal seviyedeki kadın erkek, farklı ülkelerden insanlarda hep aynı sonuç alınmış. Kolu çekmekle bir insanı köprüden itmeye farklı tepkiler alınmış. Birinci senaryoda kolu çekmeye gönüllü olanlar, ikinci senaryo da adamı aşağıya itmemişler. Bu iki olay arasında ahlaki olarak fark görmüşler. Ahlakiliği belirleyen fark nedir?

Bu noktada Immanuel Kant'ı hatırlıyorum birden. O, "Ahlaki bir eylem nedir?" sorusuyla ilgileniyordu. Kant'ın bu soruya verdiği cevap felsefede önemli bir yere sahiptir. Ne der Kant biliyor musunuz? Bir eylemin ahlaki mi yoksa ahlak dışı mı olduğuna şöyle karar verilir: Eylemin ardında yatan güdüye bakarak belirlemek gerekir, sonuçlarının dediği gibi sonuçlarına bakarak değil. Ahlaki yargıyı, eyleme yol açan nedenler üzerine kurar Kant. Bir eylemin gerekçesi, eylemin kendisinden ve onun sonuçlarından çok daha fazla önemlidir. Kant ahlak dışılığı da akıl dışılıkla bir görür bu bağlamda.

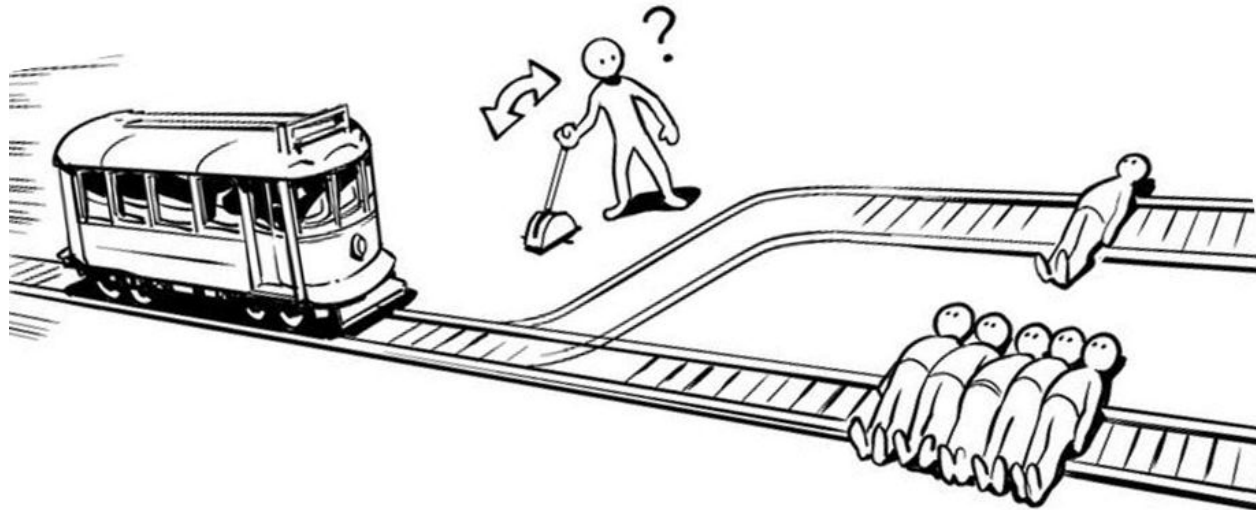
Taraf belirleyin dersek eğer sizin safınız hangisi?

Sonuççu musunuz?

Yoksa Kant'ın bahsettiği eylemin ardındaki güdüler mi önemli sizin için?

Durup biraz düşünmeli.

ÖNERİ: OKU: Felsefe 101, Platon ve Sokrates'ten Sartre ve Heidegger'e Düşünce Tarihi Hakkında Bilmeniz Gereken Her Şey (Paul Kleinman)

Bu durumda ne yaparsınız?

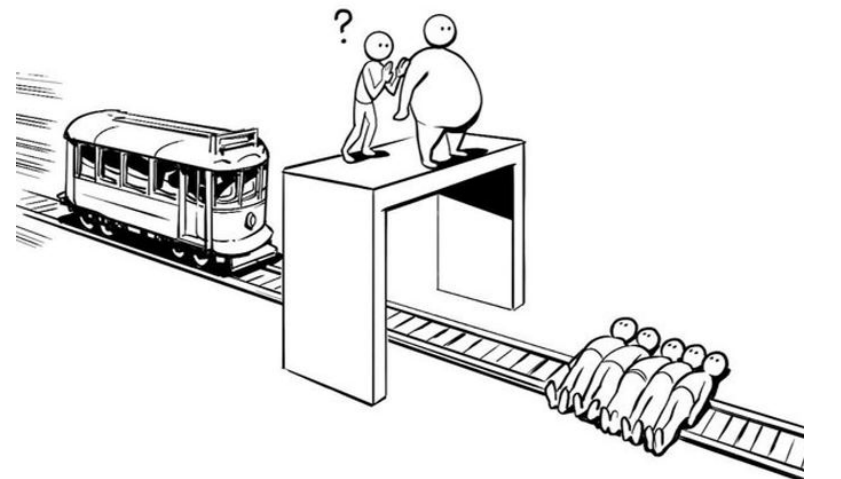
Şimdi ikinci bir senaryoyla devam edelim:

Siz bir köprüden üzerindesiniz ve aşağıya tren rayları var. Kontrolde çıkan bir tramvay yine hızlıca yokuş aşağı ilerliyor. Ve yine tramvayın yolu üzerindeki raylarda beş işçi var. Bu kez yanınızda tramvayın yönünü değiştirecek kol da yok. Tramvay sizin üzerinizde olduğunuz köprüden altından hızla geçip beş işçinin ölümüne neden olacak. Yapabileceğiniz tek şey tramvayın önüne ağır bir obje atıp yönünü değiştirmek ve beş işçiyi kurtarmak. Tesadüfe bakın ki tam yanınızda oldukça şişman bir adam var. Eğer onu köprüden aşağı atarsanız tramvay yön değiştirip beş işçi kurtulacak ama şişman adam ölecek. Ne yaparsınız?

Biraz düşünün. Yazıya öyle devam edin.

Eğer birinci senaryoda kolu çektiyseniz beş kişiyi kurtardınız ve bir kişi sizin yaptığınız eylem sonucu hayatını kaybetti, ikinci senaryoda

nuçlarına bakarak değerlendirilir ve ayrıca eylemin sonucu ne kadar iyiyse eylem o denli doğru kabul edilir. Sonuççuluğa göre ahlaki bir ikilemle karşılaştığımızda sonuçları iyi olan eylemi seçmek üzerinde durulur. O zaman size yukarıda örneğini verdiğim iki senaryo için konuşacak olursak: Birinci senaryoda kolu çekip beş işçi yerine bir işçinin ölmesini sağlamak, ikinci senaryoda da şişman adamı köprüden aşağı atarak beş işçiyi kurtarmak sonuççuluk açısından doğru eylemler olarak kabul görür. Fakat sadece sonuçlara bakarak ahlakiliği tartışmak ne derece tutarlı? Kişinin seçeceği yollar mı yoksa fiilin kendisinin ahlakiliği mi daha önemli? Fark ettiyseniz eğer, vagon ikilemi sonuççuluğun etkili bir eleştirisidir. İkilem bize

Mustafa Kademoğlu

Yeni Ankara Edebiyat Dergisi'nde YAZILIKAYA

Yazar Mustafa Kademoğlu'nun çıkarmakta olduğu Yeni Ankara Edebiyat Dergisi'nin Nisan 2019 tarihli 7. Sayısında, YAZILIKAYA'nın 18 Şubat 2019 tarih 136. sayısında çıkan Mehmet Yolyapar'ın "Sevmekten korkmayın acı çekmek pahasına!" başlıklı yazısına yer verildi.

Yanda derginin kapağı, altta ise Yolyapar'ın bu yazısının kupürü görülüyor.

Sevmekten korkmayın, acı çekmek pahasına!

Tanıtmaktan ve dost olmaktan büyük onur duyduğum merhum Avni Anıl'ın Kürdülhıcaz-kâr şarkısı:

**Sevmek acı bir arzu derler, sevilmiyor sevenler
Ağlayan şu gözlerim, ne güldü, ne de gülecekler
Hayat böyle, bu yoldan daha kimler geçecekler
Ağlayan şu gözlerim, ne güldü, ne de gülecekler**

Gerçekten, salt acı çekmek mi sevmek?
Ve gerçekten sevilmiyor mu sevenler? Ya da,
karşılık bulunca, tilsimi mi bozuluyor aşkın?
Acı çekmeye mi hevesliyiz yoksa?

Bu da, Teoman Alpay'ın Rast şarkısı:
**Sevmekten kim usanır, tadına doyum olmaz
Hangi gönül uslanır, sevenle oyun olmaz
Kaç kere yemin ettim, kaç gönüle de girdim
Sensiz yapamıyorum, bak yine geri geldim
İster yüzümü güldür, istersen ağlat beni
Bir gecenin koynundan, bin geceye at beni**

Nasıl bir duygu ki, bıkmıyoruz, usanmıyoruz
sevmekten, tadına doyamıyoruz acı çekmenin...

"Pişmanım" deseler de inanmayım, en büyük acıları çeken aşıkalar bile, sevmekten hiç pişman değildirlir. Acısı bile doyumsuz bir hazdır aşkın. Değilse zaten, gerçek değildir o aşk. Gelip geçici bir hevesten, arzudan, belki de elde etme hürsından ibarettir, o kadar.

Gerçeği; kalbinden silmeye karar verdiğin,
"bitti" dediğin anda yeniden ve daha güçlü biçimde başlamakta olduğunu aslında. "Hani acılarından kurtulmak istiyordun!" diye, söz geçiremediğiniz gönlünüze serzenişte bulunursunuz boş yere.

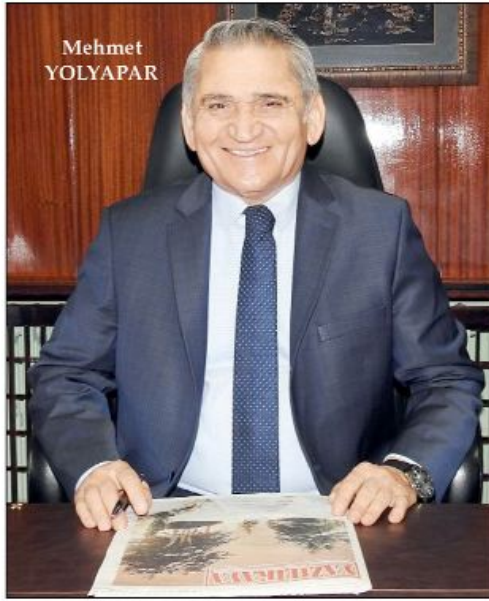
Yahya Kemal. "Ses" şiirine şöyle başlıyor:
"Günlerce ne gördüm, ne de bir kimseye sordum
Yârab hele kalp ağrılarım durdu diyordum
His var mı bu âlemde nekâhet gibi tatlı
Gönlüm bu sevincin helecanıyla kanatlı"

Ve şiirin sonu:
"Her yerden o, hem aynı güzellikle göründü
Sandım bu biten gün beni râmettiği gündü"

Var mı öyle kolay kurtulmak derin aşklardan? Kurtulduğunuz sandığınız an, bir de bakarsınız ki, başladığınız yerdesiniz.

İlk gençlik yıllarımın şairi Ümit Yaşar Oğuzcan, nasıl güzel anlatıyor aşk acısını:

**Uykuların kaçır geceleri
Bir türlü sabah olmayı bilmez
Dikilir gözlerin tavanda bir noktaya**

Mehmet YOLYAPAR

**Deli eden bir uğultudur başlar kulaklarında
Ne çarşaf halden anlar, ne yastık
Girmez pencerelerden beklediğin aydınlık
Kapanır yatağına çaresizliğine ağlarsın
Onun unutamadığın hayali
Sigaradan derin bir nefes çekmişçesine
dolar içine
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın**

Kayahan açık açık söylüyor:
**Seni seviyorum
Seni seviyorum diye
Senden önce hiç kimseye
Söylemedim dersem
Yalan olur
Hiç hesapsız, çılgınca
Seni seviyorum
Bazen bir çocuğun
Karanlıktan korktuğu gibi
Seni sevmekten korkuyorum**

Bir Sevgililer Günü'nü daha geride bıraktık. Sevgimizi bir kez daha fısıldadık sevdiğimizizin kulağına. Ya da yüreğimize taşan sevgileri, tüm çevremizle, toplumla paylaştık.

Demek isterim ki:
Acı çekmek pahasına sevmekten korkmayın!
"Seni seviyorum" demekten çekinmeyin sevdiğinizize...
Dahası, sevgi duyduğunuz, değer verdiğiniz herkese:
"Seni seviyorum"

Farkında mısın?

Nurettin ÖZDEMİR

Gecenin tadı yok; farkında mısın?
Saçların bambaşka karanlıklarda
Ve sanki unutulmuş gözbebeklerin,
Huzuru en eski hatıralarda.
Sırrını kaybettik mesafelerin.
Bilmem uzakta mı, yakında mısın?
Gecenin tadı yok farkında mısın?

Gecenin tadı yok; farkında mısın?
Bakışların garip, mahsun, ümitsiz.
Söylediğin bütün şarkılar yarım.
Artık bu bahçede mesut değiliz.
İşte son daveti hatıraların!
Geriye dönecek çağındamısın?
Gecenin tadı yok; farkında mısın?

ELEŞTİRMEN MEHMET YAŞAR BİLEN'DEN MUZAFFER GÜNDOĞAR'A MEKTUPLAR

Sevgili dostlar;

Bugün elimin altında sanatçı dostlarımdan gelen yüzlerce mektup var. En çok yazdığım sanatçı dostlardan birisi de sevgili Eleştirmen Mehmet Yaşar Bilen'dir. Beni yazmaya özendirip, yazdığı onlarca mektubuyla beni onurlandırıp motive eden, birçok sanatçı dostla tanışmamı sağlayan Sevgili Bilen'e çok şey borçluyum.

Şükür Gümüş ortak paydasında başlayan bu mektuplaşmalarla; dergi yayıncılığın sorunlarından tutun da yazar ürünlerinin kültür sanat dergilerinde yer bulmasına; belli bir toplama ulaşmış yazar çalışmalarını kitaplaşarak sanatçı dostlar aracılığıyla desteklenip okura ulaşmasına; karşılıklı saygı, sevgi birlikteliği içinde sanatın evrensel güzelliğinin yüreklerle nakış nakış işlenmesine kadar birçok konuyu bulabilirsiniz. En önemlisi de; bugün bitme noktasına gelmiş, en çok gereksinim duyduğumuz sanatçı dostlar arasındaki vefa ve dayanışma duygusuna tanık olacaksınız. Mektupların tamamı yanıtlarıyla birlikte 100 sayfalık bir toplama ulaşıyor. Ben buraya bazı mektuplarını alıyorum.

Sevgili Bilen'in sağlık, esenlik ve mutluluk içinde olmasını diliyorum; en içtenli sevgi ve selamlarımı yolluyorum...

Gündoğar

*

Devrek, 1 Mart 1986

Değerli Dostum Muzaffer Gündoğar,

Çoktandır yazışamadık. Ama ne yoğun uğraşların içinde olduğumu biliyorsun elbet. Ardi arkası gelmeyen yazışmalar, dergi işleri... Kuşkusuz, haberlerinizi, sevgi ve selamlarınızı Ali Mustafa aracılığıyla alıyorum. Geçenlerde de Burhan Günel dostumuz aracılığıyla haberlerinizi aldım. Gelişmeler adına sevinç duydum, mutlu oldum.

Sanırım güzel işler yapacağız. Oluşturduğumuz bilinçli dayanışma ve güvenli birlikteliğimiz, bunun en güzel kanıtıdır. İşte "Karşı Edebiyat, işte "Edebiyat İzinde" ve yakınlarda çıkacak olan rahmetli, sevgili Şükür Gümüş'ümüzün "Zap Boyları"... İnanç ve güven birlikteliğinin oluşturduğu, içtenli, özverili kolektif bir dayanışma, zor sanılan engellerin üstesinden gelebiliyor ve geleceğiz dost... Engelleri aştıkça daha da güzel başarılar ve gelişmelerin içine gireceğiz.

Örneğin, 5 Nisan 1986 Cumartesi günü, Ankara'da yeni açılan ARKADAŞ Kitapevi'nde Burhan'la birlikte bir imza günü düşünüyoruz. Bu, aynı zamanda Karşı Edebiyat'ın da bir günü olacaktır. Amaç, imza gününden çok toplanacak yeri belirlemek ve geniş bir kitleyi, giderek tüm dostların bir araya getirilmesini sağlamaktır.

Muzaffer GÜNDOĞAR

Konuşacağız, söyleyeceğiz, tanışacağız, kaynaşacağız. (...) Şükür'ün özel konumu da gündeme getirilecek ve satış işlerinde, kolektif bir çalışma içine girilecektir. Kuşkusuz bu güzel tasarımlar, hepimizin gönüllü desteği, bilinçli isteği ve içtenlikli dayanışmasıyla gerçekleşebilecektir. Hepimize sorumluluklar ve dostça özveriler düşüyor. Bu açıdan, belirlediğimiz toplantıya gelmeli-

yiz, tüm dostların katılımını sağlamalıyız. Bunu yapacağız ve başaracağız dostum. Kafama koyduğumu da yaparım. Bunu da bilirsiniz.

Sevgili dostum, Ankara'da olduğunuzu, kitap konusunu görüştüğünüzü Burhan da Ali Mustafa'ya da yazdı. Bu ara, benim yeni çıkan "Edebiyat İzinde" kitabımı da; belki benden önce gördünüz. Bana daha yeni geldi. İlk olarak siz dostuma imzalayıp gönderiyorum. Kitap; roman,

öykü, şiir eleştirileriyle dolu... Edebiyatseverlere, ilgililere de yararlı olacağını sanıyorum. Biliyorsun, eleştiri alanımız boş ve sığ. Eh, karınca kararınca bu alana göreceli de olsa bir katkı getirmeye çalışıyoruz. Doğaldır ki takdir siz dostlarımdan ve okurlarımdan...

Sevgili dostum, bu kitapta bir kar amacı gütmüyoruz. Burhan'dan telif de istemiyorum. Yeter ki böylesi bir çalışma en uygun koşullarla ve en ucuz yolla okurlara ulaşabilsin; eleştiri işlevini yerine getirebilsin, yararlı olsun... Bu açıdan sizin de bu katkıda dost ilginizi rica edeceğim.

Kitap, 700 lira Ama elden satacak dostlara % 45'e varan bir indirimle (posta masrafları da bize ait olmak üzere), 400 liradan göndereceğiz kitabı. Mütevazı bir dergi fiyatına bir kitap: 400 liradan satılacak dostlar aracılığıyla. Sormadan göndermek ayıbın da ötesinde ilkeme ters düşen bir tutumdur. Durumunuza göre, satabileceğiniz miktarı bana bildirirseniz, ben de Burhan'a yazar; size gönderilmesini sağlarım. İlginizi bekleyeceğim sevgili dost.

Öğle ya Karşı-Edebiyat'ı unutmayalım! Sahi nasıl buldunuz yayın organımızı? İlk sayı olduğu için bazı eksiklerimiz oldu elbet. Ama yine de iyi bir ilğ gördü. Gelen görüş ve öneriler doğrultusunda, eksiklerimizi giderip; daha güzel, daha nitelikli bir Karşı-Edebiyat yaratmak için, elimizden gelen her şeyi yapacağız, yapıyoruz da...

Soldan sağa; İlhan Karaman (rahmetli), Durcan Yaşacan (rahmetli), Muzaffer Gündoğar, Mehmet Yaşar Bilen, Ali Mustafa, Ahmet Özer ve Burhan Günel (rahmetli) 1986.

Geçenlerde Ali Mustafa'dan da bir mektup aldım. Ne var ki mektubunu almadan bir gün önce, ben de ona mektup yazmıştım. Mustafa'ya selam ve sevgilerimi iletiniz lütfen.

Güzel haberlerde buluşmak dileğiyle, size en içten saygı, sevgi ve dostça selamlarımı sunuyorum. Hoşça kalınız.

*

Devrek, 24 Mart 1986
Güzel İnsan, Aziz ve Değerbilir Dostum
Muzaffer Gündoğar...

12.03.1986 tarihli; yoğun bir duyarlılıkla yazılmış, içtenli dostluğunla beni sarıp sarmalayan o güzelim mektubunu aldım. Dostluğun haslıgını, soylu değerbilir yargılarınızı okurken; inanınız, duygulandım. Eleştiri adına, bilimsel ve nesnel tavrın düşünceleriyle kafa yora yora, kimi kez duygulanmayı, şöyle yürekten derin bir haz duymayı da unutuyoruz bazen! Kuşkusuz duygulanmayı duyarlıktan ayırt ediyorum burada. Senin mektuplarını alınca hep bu olguyu yaşıyorum. Bir başka oluyor mektuplarının içeriği. İç içe yaşadığımız yılların derin bir duygusu ve dostluğu var mektuplarında. Her sözünü, her satırını böyle algılıyor ve böyle duyumsuyorum. Sağ ol benim can dostum.

Bu gıyaben taşıdığımız derin dostluğu, yakında görüşerek, tanışarak iyice pekiştireceğiz. Fizikman görüşüp, tanışmak; dostluk için belki bir önem taşımaz ama söyleşmenin, dertleşmenin bir anlamı olacak. Yazılı ifadenin, söze bir dökümü diyelim buna. Görüşeceğiz dost, söyleşeceğiz...

İmza, giderek Karşı-Edebiyat dergimizin gününü, kesin olarak yazamadım size. Burhan dostumuz 5 Nisan tarihini öneriyordu. Ben ise geniş boyutlu yazışmayı, dostları zamanında haberli kılmayı ve uygun mevsim koşullarını da düşünerek; Mayıs ayının ilk haftasını önerip, bu tarihte ısrar ettim. Bu uygun tarihte, Mayıs'ın ilk haftası olan: 3 Mayıs Cumartesi gününe rastlıyor. Kuşkusuz, tüm dostlara en azından 10 gün öncesinden durumu bildireceğiz. Ama ben şimdiden yazmaya ve konuyu oluşturmaya başladım bile. Mayıs'ın ilk haftasına dek zamanımız da var; herkese zamanında rahatlıkla (aksamadan) yazabileceğiz. Burhan da, bu önerime hak verdi ve Mayıs ayının ilk haftasını toplantımız için uygun buldu. Yurdun dört bir tarafındaki tüm dostları çağıracağız. Bu durumu şimdiden yazıyorum size. Çorum'dan, Ali Mustafa dostumuzla birlikte, belki yanınıza alabileceğiniz birkaç yakınınızla bir grupla gelirsiniz.

Sanırım o sıralar rahmetli Şükrü Gümüş'ün de Zap Boyları romanı çıkmış olacak. Çünkü 21 Mart 1986 tarihinde, Burhan'dan aldığım mektupta: "Zap Boyları basılıyor. Kapağı çok güzel oldu." Haberi yer alıyordu. 3 Mayıs'ta geniş bir dost birlikteliğiyle güzel bir gün yaşayacağız ki; söyleşmenin, yakından tanışmanın sıcak ilgileri içinde, "Zap Boyları" romanı adına da bir ilgi oluşturacağız elbet.

Bu toplantı için, şimdiden siz de Ali Mustafa da dostlarınıza yazıp, bu güzel gün adına yoğun bir ilgi oluşturmanın çabası içinde olalım.

Sevgili dostum, kitabım adına göstermiş olduğunuz değer bilir ilgiye çok teşekkür ederim. Burhan'a ve Baki Yiğit'e; size ve Ali Mustafa'ya 10'ar tane göndermesini yazmıştım. Ali Mustafa'dan bugüne dek, kitabım konusunda bir yanıt alamadım. Ama belki Baki'ye telefon edip, istemiştir. Veya Burhan göndermiştir.

(...)

İkinci sayıda Ali Mustafa'nın bir şiiri yer aldı. Şu günlerde 2. sayımız da çıkıyor. Bu dergi hepimizindir dost. İlgileriniz, güzel soylu çabalarınız için binlerce teşekkür size... Dosta, düşmana karşı, el birliğiyle tüm gücümüzü vererek, yaşatalım bu dergiyi; Şükrü'yü yaşatır gibi...

En içten saygı, sevgi dostça selamlarımı sunuyorum, can dostum. Ali Mustafa kardeşime de selam ve sevgilerimi iletiniz lütfen!

Hoşça kalınız.

Sizi çok seven dostunuz

*

Devrek, 21 Nisan 1986
Çok Değerli Dostum Muzaffer Gündoğar,

24 Mart tarihinde yazdığım mektubunuzu alamamama karşın, size bir kez daha yazıyorum. Çünkü imza günü ve söyleşi, toplantı günümüzün tarihi, yeri kesin olarak belli oldu. Bu güne 10 gün kala dostlara kısa da olsa bir kez daha yazıp, anımsatmayı bir görev olarak kabul ediyorum. Burhan, benim gibi sık ve yoğun yazışmıyor. Onun için her yere ulaşma, haber verme olanağı da yok. Evet can dost, tarihi, yeri, saati yazıyorum

Tarih: 3 Mayıs 1986 Cumartesi.

Saat: 14.00'te başlayacak.

Yer: (Adaş Dağıtım'ın yeni açtığı) Kızılay'daki ARKADAŞ Kitapevi.

Değerli dost, rahmetli Şükrü Gümüş'le ilgili önerdiğimiz çalışma hakkında, Ali Mustafa'dan 4 Nisan tarihinde bir mektup almıştım. Yanıtını hemen verdim. Bu çalışmayı dilediğiniz gibi ya-

pınız. Çünkü Şükrü'yü, aile efradını, çevresini, sanatını, kişiliğini... en iyi bilen ve tanıyan sizsiniz.. Bu çalışma adına, bizlere düşen görev sadece bir değer bilirliliktir. Ötesindeki zorlu görev size ait... Bunu da en iyi, en güzel biçimde yapacağımıza yürekten inanıyorum. Bu güne dek neler yaptınızı bilmiyorum. Ben her türlü çalışma önerinize "evet" diyorum. Bu süre içinde (3 Mayıs'a dek) bana yaptığımız çalışmayla ilgili bilgi verirseniz, sevinirim.

3 Mayıs'ta Ankara'da buluşmak, görüşmek, dostça kucaklaşmak dileğiyle; size en içten saygı, sevgi ve selamlarımı sunuyorum. Ali Mustafa'ya da sevgiler selamlar...

Hoşça kalınız, değerli dostum.

Not: Sevgili dost, bugün (21 Nisan 1986) mektubunuzu postaya verecektim ki; öğleye doğru kalın bir zarf içinde beş öykünüz ve 15 Nisan tarihli mektubunuz çıkageldi. Mektubundaki haberlerine çok sevindim. Şükrü'nün kitabını, kapağıyla, baskısıyla beğenmeniz, hepimiz için bir sevinç kaynağıdır. Ayrıca mektubundaki içtenli, değerbilir yargılarına çok teşekkür ede-

rim dostum. Evet, bir şeyler yapmaya çalışıyoruz, yapıyoruz da; ama sizin gibi içtenlikli, dürüst, yetenekli güzel dostlarla birlikte tabii. Öykülerinizi aldım. Okuyacağım. Yalnız şu sıralar işim gücüm, imza günüyle ilgili mektuplar yazmak oluyor. Kimi dostlar, Arkadaş Kitabevini soruyor. Bir daha yazıyorum. Burhan yalnız ve yorgun. Neyse 3 Mayıs'ta buluşacağız ya, yorgunlukları unutacağız.

Şimdilik hoşça kal, can dost. Sevgi, dostça selamlarımı bir kez daha yineliyorum. Şükrü'yle ilgili çalışmayı kotarıp, Burhan'a göndermenize de sevindim.

*

Devrek, 12 Haziran 1986
Değerli Dostum Muzaffer Gündoğar,

01.06.1986 tarihli mektubunuzu aldım. Postaneden kolinin geldiğini de söylediler. Kitapları bugün, yarın alırım. Gereken yapılacaktır, dostum.

Sevgili Muzaffer, biliyorsun ki, ben eleştirmenim ve sürekli bilimsel yazılarla uğraşan biriyim. Beynimi bu türdeki yazılarla doldura doldura kimi kez, insani olgularla ilgili o güzelim duyguları da yitirme aşamasına geliyoruz. Şunu unutmama ki, sanatçının da her insan gibi sıradan yönleri vardır. İçtenliği, dostluğu, hoş sohbeti, esprisi v.s. Dost toplulukları içinde bu insani olgularımızı yaşamak kadar doğal bir şey olamaz. Senin değindiklerine benzer bir olay anlatayım sana. Geçen yıl, İstanbul, Kadıköy'deki Gençlik Kitabevi'nde görkemli bir imza günümüz vardı. Birçok dostla ilk kez görüşüp tanışıyorduk orda. Benimle uzun süre yazışan genç bir dost, eleştirmen olduğum için yanıma gelmekten çekiniyor. Uzun süre gözlüyor beni. Bakıyor ki, Yaşar Bilen, olabildiğince içtenli, espriler yapıyor, dost gülücükler dağıtarak ortalığı neşeye boğuyor. "Allah Allah!" diyor. Bu ne biçim eleştirmen!" Şaşıyor tavırlarıma. Eşimin rahatsızlığı nedeniyle geçen yıl İstanbul'a gittiğimde bir dostla geceler boyu birlikte olduk. Saatlerce, günlerce konuştuk, söyleştik. Dostumu şaşırtan olgular şunlardı: Eleştirmen, yazılarındaki gibi sert, yüzü gülmeyen, insani ilişkilerde belli kurallar koyan, kendini ağıra satan bir insandır. Çünkü Babı-ali'deki gördüğü eleştirmenler, onları tavırlarıyla böyle şartlandırmıştı. İnsana özgü yönlerini gizlemişler, kendilerini idealize ederek bir tabu konumuna sokmuşlardı. Ben bu yapaylığı, tabuluğu yıkp atmıştım orada. Eleştirmenlik konumumla değil; Mehmet Yaşar Bilen olarak insani olgularımın içtenliğiyle çıkmıştım karşılarına. Öyle ya, bir konferansta veya bilimsel bir açıklamada değildik; dostlukları pekiştirecek, gerçek kimliğimizi okurlara tabulaştırmadan cömertçe sunacak, bir imza, söyleşi günündeydik. Seni de şaşırtan bu olgular mıydı, bilmiyorum! (...)

İlgi konusuna gelince, o da dert mi dostum? Çıkar gelirim bir gün Çorum'a sabahlara dek konuşur, söyleşir, dertleşiriz. Dostlukta, ilgide yüreğimi verecek kadar cömert bir insanım. (...) Gönlümü ferah tut. Şükrü Gümüş konusunda da gereken yapılacaktır. Bu konuda da tasanız olmasın. (...)

Şu sıralar yine yoğun uğraşlar içindeyim. İlhan Karaman'ın benim kitapla ilgili soruları var, onları yanıtlıyorum. Asım Bezirci'yle ilgili bir

söyleşi için zorlu sorular derliyorum. Şiirimiz adına geniş cepheli bir soruşturma hazırlamanın tasarıları içindeyim. Dahası, dergiye karşı bir tavır getirmek, içeriğini etkinleştirmek için, şu "Yeni Türk Şiiri" safsatacılara karşı, vurucu, teşhir edici birkaç yazı üretmek istiyorum. İşte böyle dostum. Yazdıklarına gücendiğimi filan sanma. Ben içtenlikli insanları severim. Olayları da nesnel açıdan değerlendirmeye çalışırım.

Aynı duyguların derin dostluğuyla size, en içten saygı, sevgi ve selamlarımı sunarım. Hoşça kalınız sevgili dostum.

*

Devrek, 08 Ocak 1987
Benim Güzel ve Aziz Dostum Muzaffer Bey,

Yılbaşı kartınızı aldım, Sevin-dim, mutlu oldum. Haklısınız, çoktandır yazışamadık; söyleşemedik, dertleşemedik. Ama inanın sizi bir an olsun unutmuş değilim. Hatta geçen yaz sizi ziyaret etmeyi isteyip, niyetlendiğim halde gerçekleştiremedim. Varlık dergisinde söz sahibi olan Cengiz Gündoğdu dostumuza sizden, Şükrü Gümüş'ten söz etmiştim. Cengiz Bey, tiyatro ve öykü yazarı olup, Varlık dergisinin yazı kurulundadır. Bir mektubunda: "Anadolu'yu, bozkırı, o güzel insanları çok özledim" diye yazıyordu. Yapıştırmıştım yanıtı: "Anadolu'nun bozkırında hem de Çorum'da güzel dostlarımız var. Rahmetli Şükrü Gümüş'ün çok yakın arkadaşı, can dost Muzaffer Gündoğar var. Gel Devrek'e birlikte gidelim" dedim. Sana bir sürpriz yapacaktık ama kısmet olmadı dostum. Anlayacağın seni unutmadık; yazamadıysam da mektuplarda senden, dostluğundan söz ettim. Cengiz Bey, Ömer Ateş aracılığıyla, Gümüş'ün "Zap Boyları"nda da Varlık'ta tanıtmıştı. Ayrıca Aziz Nesin'le de yazışıp, Şükrü'yle ilgili çıkan yazının Nesin Yılığında yer almasını istemiş-tim. "Olur" demişti. Ben de der-

giler bölümünü hazırlamıştım. Arada Şükrü'den ve senin yazından söz etmiştim. Aylar geçti Yıllık çıkmadı. Bir gün Aziz Nesin'den mektup geldi: "Bu sene Nesin Yılığın'ı maalesef çıkaramıyoruz." İşte şanssızlık buna derler. Benim yazıma, emeğime yanmadım ama senin o soylu girişimine, güzelim yazına yandım. Şanssızlıklar hep bu rahmetliye mi rastladı ve rastlıyor? Tuhaf bir durum doğrusu! Üzül-düm. Ama yıllık bu

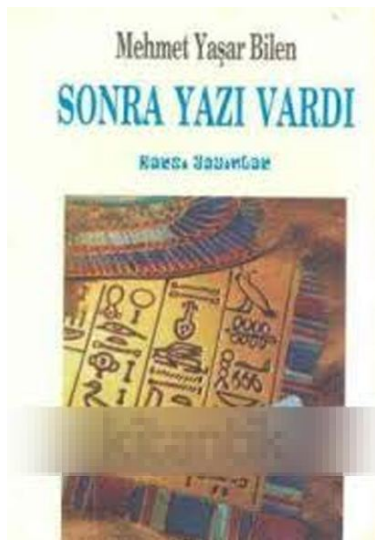
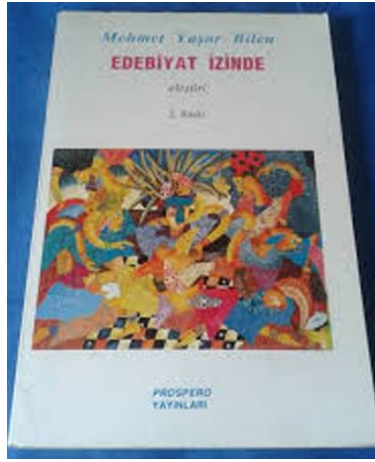
87 yılında çıkarsa, Karşı/Edebiyat'taki yazının orada yayımlanmasını mutlaka sağlayacağım. Gerçi siz, görevinizi fazlasıyla yaptınız. Bir de yıllık çıkıp, bu yazın yayımlansaydı o soylu göreviniz tam anlamıyla bir bütünlük kazanacaktı. Birçok yazışmalarım da hep siz vardınız. Sizi unutmak mümkün mü can dostum? Saygı duyduğum bir kişiliğiniz var, değer bilir, özlü, vefalı bir dostluğunuz var. Bu taşıdığınız insani olgulara saygım, sevgim sonsuzdur. Muzaffer Gündoğar, artık benim yüreğimde, bilincimde ölünceye dek taşıyacağım bir dosttur.

Ne var ki, şu Karşı/Edebiyat işleri elimi kolumu bağladı. İzliyorsun işte, kendi yazınsal üretimimi büyük ölçüde kısırlaştırdığım gibi; sevdiğim, saydığım dostlarımla da doya doya yazışmayı aksattım. Dergi çıkıyor ama gel bir de bana sor! Bütün yazışmalar benim omzumda. Burhan da yok herkes bana yazmayı yeğliyor; görüş ve önerilerini bana yazıyorlar, benden yanıt istiyorlar. Yazılar geliyor, şiirler geliyor... Dahası bazen günde 10-15 mektup geldiği anlar oluyor.

Dergimizde belli bir çevreye yaşlı olduğu ve bu çevre tarafından yaşatıldığı için; gelen mektupların, ürünlerin her birine yanıt vermek, bilgiler sunmak zorundayım. Bazen çok yorulduğum ve bitkin düştüğüm anlar oluyor. Çünkü mektuplar büyük zamanımı alıyor. Üretimimi de felce uğrıyor. Ama bu görevi sürdürmesem, biliyorum ki, dergi de yaşamaz. Dergiyi yaşatmaktan öte bu mektupların bir yararı da yok bana. Hatta karşımdakine de yok. Ama girdik işin içine bir kez. Üstelik 1987 yılında dergiyi aylık olarak çıkarıyoruz. Aylık bir dergide, ciddi, bilimsel ve ses getirici çalışmaları gündeme getirmek için; aylardan bu yana yoğun bir uğraşım içine girdim. Ta Devrek'ten (mutfağın içinde olmadan) dergi yönetmek gerçekten çok zor. Uzakta olmam, istediğim nitelikte bir dergiyi çıkarmamızı elbet ki etkilemiştir. Her şeyi yazışmalar yoluyla kotarmaya çalışıyorum. Oysa Ankara'da olsaydım, somut ilişkilerle başkentteki sanat ve yazarların potansiyelinden yararlanırdım. Burhan Günel nedense bunu yapamadı. Yazının başında yığınca sanatçı, yazar var; biz ise mektupla iş kotarmaya çalışıyoruz. "Şiirimizin güncel sorunları"yla ilgili bir soruşturma ve çalışma düzenledim. İnanır mısın, aylarca gece gündüz yazıştım. Öyle ki Burhan'la görüşen kişilere bile mektup yazmak zorunda kaldım. Bütün yaz boyu uğraşım bu oldu. Yeni yılda bu toplu çalışmayı dergide üst üste gündeme getireceğiz. 1987'de daha derli toplu ve dinamik bir Karşı/Edebiyat'la buluşacağız. Bu toplu ekip çalışmalarımızda bir ilgi uyandıracığımızı sanıyorum. Böyle işte dostum...

Büyük kızım Özge de üniversiteyi kazandı. Onun getirdiği sorunlarla da epeyce uğraştım.

Şu kooperatif işini nihayet bitirdin. Hayırlı, uğurlu olsun. Bundan sonra yazma, okuma, mektuplaşmalar adına rahat bir soluk alırsın

herhalde. Yeni atandığım okulda da başarılar diliyorum. Ben de yeni yılınızı kutluyorum; size gönülünüzce, bol üretimli bir yıl diliyorum. Sağlık, esenlik ve huzur başta tabii... Ali Mustafa'ya ne yapıyor? Ona düzenlediğimiz soruşturma sorularını göndermiştim. Belli ozanlar arasında ve önemli sorunlarda yer alsın, kişilik kazansın diye. Ama yanıt bile vermedi beyefendi! Neyse...

Sana en içten saygı, sevgi ve dostça selamlarımı sunuyorum.

Hoşça kal, benim güzel, aziz dostum.

*

Devrek, 4 Ocak 1988

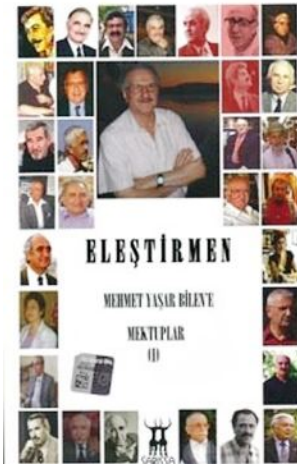
Saygıdeğer, Aziz ve Can Dostum Gündoğar,

26.12.1987 tarihli, o güzelim içtenli dost mektubunu ve yeni yıl kartını bugün aldım. Sana, ayrıca uzunca yazacağım. Seni yanıtsız bırakmamak ve o soylu dost ilğine karşılık vermek amacıyla birkaç satırlık söz edeceğim.

Önce şunu söyleyeyim, gerçekten seni, mektubunu özlediğim gibi aradaki kopukluk beni tedirgin etmiş ve merak içinde bırakmıştı. Şu günlerde ben de sana yazmayı düşünüyordum. Onun için yılbaşı kartını ertelemiştim. Ahmet zaten hastalanıp ameliyat olmuştu. Ali Mustafa'ya da yazmaz oldu. Böylece iletişim(haber alma) bağları da koptu bir süre. Meğer sen nelerle uğraşıyormuşsun da haberimiz yokmuş! Can dostum, böyle anlarda (sorunlarımızda) birbirimizi haberdar edelim. Belki bir yerden güzel insanlar aracılığıyla bir dost yardım eli ulaşabilir.

Kızınız artık meslektaşımız oldu. Önce yeni görevini kutluyor, hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Biraz da şanssızlık mı ne; daha iyi bir yere atanabilirdi. Ama şimdi ne desek boş... Hayırlısı olsun. Yanında birkaç öğretmenin özellikle bayan arkadaşlarının bulunması da (yazdığım o koşullar içinde) büyük bir şans. Anlattıklarında yerden göğe kadar haklısın. Doğu'da beş yıl buldum. 1968'de Ergani'de çalıştım. Ama ben Doğu'nun, Güneydoğu'nun insanlarını çok sevdim. Hatta oradan evlendim. İlk izlenimler böyledir. Ben de ilk gittiğimde çok yadırgamış ve kendimi yabancı gibi duyumsamıştım. Alışınca çok şeyler değişiyor. Tek şanssızlığı doğa koşulları. Yazdıkların bu açıdan ilginçti. Yoksa Doğu insanının geleneksel bağlamdaki insanı değerleri, Batı'ya göre çok daha değerbilir yoğunlukta. Hiç merak etmeyin, meslektaşımız bulunduğu sosyal çevreye kısa zamanda uyum sağlayacak, alışacak ve sevecektir oraları. Göreceksin rotasyona tabi olduğuna göre, üç yıl sonra daha güzel yerlere gelecektir ama ayrılırken, tıpkı benim gibi, yüreği burkulup, gözleri dolarak ayrılacaktır. Ama eğitim öğretim konularındaki açıklamalarına yüreктen katılıyorum. Çevre ve dil olgusu bağlamında, o yörenin öğretmenleri

elbette ki, kendine özgü yapıları içinde daha başarılı olurlar. Veya vurguladığım gibi deneyimli öğretmenlerle bunu sağlayabilirler. Çiçeği burnunda bin bir umut ve düşlerle mesleğe atılan, bu idealist meşaleleri; daha ilk adımda söndürüyorlar. Bu açıdan haklısın. Ama görülen, çekilen ilk zorluklar; büyük deneyimler kazandıracaktır meslektaşımıza. Her şeyin hayırlısı olsun, diyelim. Benim büyük kız Özge, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesinin ikinci sınıfında okuyor bu yıl. Derslerden yakınıyor ama okuduklarına bakıyorum çok güzel, nitelikli şeyler. Puanı Hukuk Fakültesi'ni de tutuyordu ama burayı seçti. Devrek-Ankara arası yakın olduğu için sık sık gidip geliyor. Yurt sorununu da geçen yıl dostlar aracılığıyla çözümlenmişti. Eğer eşim de çalışmasaydı, bu çocukları nasıl okuturduk diye düşündüğüm oldu. Küçük kızım

Umut da bu yıl lise son Matematik bölümünde. O da üniversitede okuyan Özge kadar masraflı. Çünkü Zonguldak'taki Özel Fen Dershanesine gönderiyoruz. Cumartesi pazar günleri minibüsle gidip gelip (Zonguldak 35-40 dakika) kurs görüyor. Onun seçeceği alan matematik-fen ağırlıklı olacak mecburen. Durumu iyi ama sonuç ne olur bilemeyiz tabii.

Can dost, ben de üç dört aydan beri bağırsaklardan rahatsızım. "Spastik kolon" adı verilen bu illeti, 14 yıl önce çekmişim. Bedensel ve zihinsel yorgunluktan ileri gelen psikolojik bir rahatsızlık. Aylarca dervişlerin "hırka-i tecrit'e girdiği gibi, hani nefsi islah edercesine perhize girdim. Bedensel ve zihnen yorulmayacaksın, tasasız, gamsız yaşayacaksın! Tam bizlik bir yaşam tarzı! Haftada 30 saat derse giriyorum. Okuyorum, yazıyorum, yazıyorum, dergi işleriyle uğraşıyorum... Eh, yaş 43 oldu. Yavaş yavaş fire vermeye başladı meret bünye. Ama şimdilerde iyiyim. Perhizin yararını gördüm. Bir ara dinlendim de tabii. Tek tesellimiz bu yıl eşimin sağlıklı olması. Küçük kız da rahatsız ya, kontrol altına alınan rahatsızlığı, zarar verir nitelikte değil. Genelde iyi sayılırız. Yalnız, yeni yıla girerken, Burhan Günel arkadaşımızın eşinden ayrılması bir şanssızlıktı. Burhan, şimdi, Emek semtinde bir ev tuttu. Tek başına yaşıyor. Bir yandan kitap işleriyle, bir yandan dergimizle uğraşıyor. Bunun dışında olumsuz bir haber yok. Ali

Mustafa'ya kırgınım. Ne arıyor, ne soruyor. Ne de dergiyle ilgileniyor. Oysa hep birlikte yola çıktık, hep birlikte sonuca gitmeliyiz. Neyse, yine de sevgi ve selamlarımızı ilet...

Aziz Dost, yeni yılınızı biz de ailece kutlar; sağlık, esenlik, mutluluk ve sonsuz başarı dileklerimizle, hepimize en içten saygı, sevgi ve selamlar sunarız. Hoşça kal can dostum.

Seni özlemle, saygıyla, sevgiyle kucaklarım...

*

Devrek, 3 Ocak 1989

Özlu, Vefalı, Saygıdeğer Dostum Muzaffer Gündoğar,

27.12.1988 tarihli beni(özlu, vefalı tavrıyla sevindiren), yüreğimden yaralayan mektubunu ve yeni yıl kartını aldım. Yeni yıl adına iyi dileklerinizi sunmadan önce, acılarınızı ailecek yürekten paylaşıyor ve başsağlığı diliyoruz. Çok üzuldüm, üzüldük. Haberim olsaydı, zamanında bir telgraf çeker, mektup yazar veya telefonla sizi arayıp, biz-zat (o an) acınızı paylaşmak ve teselli etmek isterdim. Yaşadığınız (anlattığımız) olaylar gerçekten, yürek yakıcı nitelikte acılı Ama neylersiniz ki, elden bir şey gelmiyor. Duyduğumuz acıları ve başsağlığı dileklerinizi kızınız hoca hanıma da iletiniz lütfen! Üzülmesin, olanları unutmaya çalışsın. Bunları önermek kolay ama yaşam için yapmak zorunda...

Yeni yılda acılar yerine; sevinçli, mutlu, güzel günler diliyoruz; size ve hoca hanıma. Ayrıca eşimin sevgilerini ve selamlarını iletıyorum, kendilerine.

Can dost, ben de bu yıl bazı sorunlarla uğraştım. Bunları yazıp yaralı yüreğine, yeni üzüntüler katmak istemiyorum. Pek önemli de değil. Yalnız eşim, bu yıl gözünden yine rahatsızlandı. Biz de uzun süre hastalıklarla uğraştık. Yeni yıla da böyle girdik. Bu nedenle yılbaşında dostlarıma kart bile yollayamadım. Gerçi eşim şimdilik iyi. Ama moralman iyi değil. Bu olumsuz olgular bana da yansıyor doğal olarak. 89'un yazında emeklisi tutuyor, hesabımıza göre. Emekli olursa ve küçük kızım Ankara Üniversitesinden birini kazanırsa; sanırım Ankara yolu görünecek bize. Ben iyiyim. Tüm olumsuzluklara karşın, bir şeyler üretmeye çalışıyor ve Kıyıda yayımlıyorum. Sizin de bir öykünüzü Kıyıda severek, ilgiyle okumuştum. Acıları unutmak için en iyi yöntem de ilgi alanlarını genişletmek ve üretip, yazmaktır. Şu sıralar (30 saat) derse girdiğim için, ihmal ettiğim yazılı sınav kağıtlarını ve ev ödevlerini gece gündüz okumakla meşgulüm. Fırsat bulunca daha uzun yazarım. Başsağlığı dileklerinizi bir kez daha yineliyor; yeni yılın gönülünüzce geçmesini dileyerek, en içten saygı, sevgi ve dostça selamlarımı sunuyorum.

En iyi dileklerimle, sağlıcakla kal, can dostum...

BU BİR HATIRLATMADIR

Ömrünüz boyunca hiç kavga ettiniz mi? Ben-
ce her insan etmiştir. Kimi çocukken karanlık-
tan korktuğu için kendisiyle, kimi silgisini alan
sıra arkadaşıyla, kimi mahallede
top oynatmayan mafyavari velet-
le. Peki şunu sorayım şimdi de
kaç kişi hayatla kavga etti? Sesi-
niz pek çıkmıyor. Ama eminim ki
hayatla da kavga edenlerimiz
vardır. Hayatla kavgası olan
adamlar, bir yaşam boyu müca-
dele içerisinde.

Çorumlu âşık Hüseyin Çırak-
man da yaşam boyu mücadele
verenlerden işte.

O gönlünde, şem yanan
adam. Soyadı ile müsavi bir şah-
siyet. Çırak = çerağ yani mum.

Çırakman bir yangının adamıydı. Yana yana
2013' ün bir mart ayı eridi ve uçmağa vardı. Ya-
nan mumların sonu elbet ki erimektir. Onur ve-
ren ise yanarak, eriyen mumların bir gözyaşı
misali havzasından taşarak yok olmasıdır. Hü-

seyin Çırakman işte bir mum misali, kimi za-
man kimseye göstermediği gözyaşları ile hayat
ile mücadele ede ede aramızdan ayrıldı.

O, tam bir halk adamıydı. Sa-
zı ve sözü ile halkın sorunlarını
dile getirdi. Hilecileri, hurdabaz-
ları taşa tuttu:

" Süte su katılmaz, yasaktır
amma,

Katan kişi daha fazla kazan-
dı.

Gene yasak, hileli mal satıl-
maz,

Satan kişi daha
fazla kazandı."

Yoksulların halin-
den anlardı o, çünkü
yokluk nedir çok iyi

bilirdi. Onca sene elinde sazıyla do-
laşıp sesini duyurup ozanlık yaptı,
lakin emeğinin karşılığını alabildi
mi? İşte bu kafamda hep bir soru
işaretidir. Biz millet olarak ozanları-

mıza yeteri kadar değer vermiyoruz. Lafa gelince
aman saz çalın, türkü söylensin. Türküdeki
acıklı mısralara dertleniyoruz da, o türküyü söy-
leyenin derdiyle niye dertlenmiyoruz?

Çırakman yine de yüz çevirmedi insanlardan.
Ama derdini de hece hece döktü:

"Her gün akşam, sabah bulgur pilavı,
Yemesen bir türlü, yesen bir türlü.
Can boğazdan gelir, atasözleri,
Demesen bir türlü, desen bir türlü."

Bizim halkımız, değerli bir şahsiyetin ölme-
den önce kıymetini anlamaz. Şimdi Çırakman'ın
da kıymetini anlama vaktidir. İronim
ağır gelmesin sizlere, ben hakikati
konuşuyorum.

Bu yazıyı çok uzatıp, ozanımızın
hayatından zorluklar anlatarak ağla-
tabilirdim sizleri. Ama yüğ töreni
yapmak değil vazifem. Sadece hatır-
latmak istedim, o kadar. Eğer ki söz-
lerim biraz olsun işe yaradıysa, Üs-
tat Çırakman'ın dediği gibi 'bugün
bize hoşgeldiniz erenler'.

Şenay Melisa SULUK

Hüseyin Çırakman

KADINCAĞIZ ANNEME SORMUŞ: KOCCAN MIII?

Anı yazmak ölümün elinden bir şey kurtar-
maktır. İleride birgün yazarım dediğimiz o gün-
ler geldi .

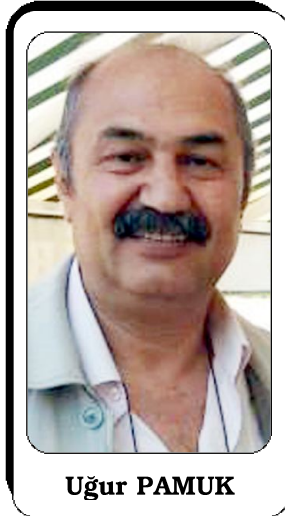
Önce bir fıkra, benim gibi siz de
fıkra seviyorsanız buyrun:

Şehre epey uzak köyün birinde
üç dört arkadaş, tuzun pahalı ol-
duğundan dertleşiyorlarmış. İşle-
rinden biri "Tuza çok para veriyor-
ruz, biz ekelim büyütelim" demiş ve
uygun buldukları bir yere bir kilo
tuz serpmişler. Epey bir zaman
sonra birisi, "Bakam tuzlar olmuş
mu?" diye tuz ettikleri yere gitmiş.
Bakmış otlar çiçek açmış, çiçekle-
rin üzerinde sinekler uçuşuyor, he-
men koşarak arkadaşlarına müjde-
yi vermiş. "Arkadaşlar tuzumuz güzel çiçek aç-
mış, lakin sinekler yiyecekler" demiş.

Arkadaşları bir de tüfek almışlar koşa koşa
çiçeklerin başına varmışlar. Birisi: "Eee nasıl vu-
racağız" demiş, biri de: "Ben bağrıma pekmez
çalayım, sinekler oraya konar, siz de ataş eder
öldürürsünüz" deyince hep birden "münasiptir"
demişler. Biri gidip pekmez getirip bağrıma çal-
mış. Tabii sinekler düşüne bağrıma konuvermiş-
ler. Tüfekli olan geri çekilip nişan almış ateş
edince adam yere yığılalmış. Koşup başına
üşüşmüşler, herif ölmüş. Bu arada düşünde bir
de sinek ölmüş. Diğer sinekler vız vız uçuşurken
biri :

"Vızırdaman ..Bi sizden bi de bizden öldü!"
demiş.

*

Uğur PAMUK

Sohbet anında arada kaynayıp gi-
den detayları atlarsam yazık olur. O
gün annem dış kapının önündeki
ayakkabıları toplayıp ayakkabılığa
dizmektedir. Yandaki daireye yaşlı
bir teyze gelmiş, zile basar, bek-
ler, bekler kapıyı açan olmaz. An-
nem:

"Evde yoklar heralde, gel bu-
yur içeri gir dinlen biraz. Bi so-
luklan" der. Yaşlı teyzeyi salona
misafir alır. Teyze duvardaki sa-
ate, tabloları bakarken çini işle-
meli bir tabak görür. Bana sergi

sonrası Atatürkçü Düşünce Derneğince pla-
ket olarak sunulan çini tabağa bakar, bakar.
Ortasında Atatürk resmi vardır. Yaşlı teyze
anneme tabaktaki Atatürk resmini göstere-
rek :

-"Kocan mıııı?"

Annem bakar ki teyze ohoooooh....

-"Yaaa" der, "Rahmetli bek iyiydi"...

*

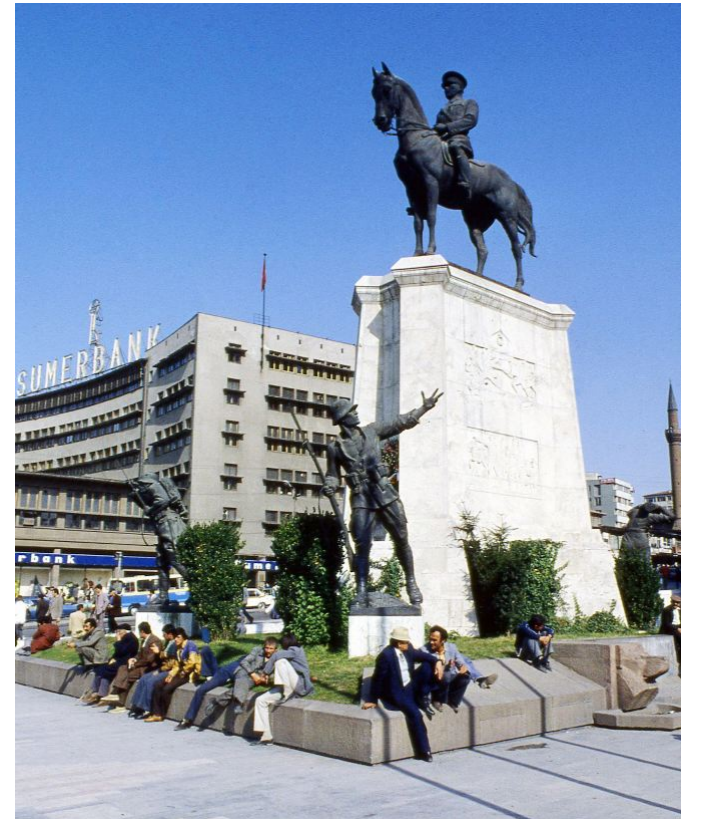
Anekdotlara devam edelim isterseniz.
1962 yılında ABD Başkan Yardımcısı John-
son Ankara'ya gelmiştir. İsmet Paşa konu-
ğunu Ankara Palas'ta ağırlamak için ilk mec-
lisin karşısına doğru beraber yürürler.

Ulus'taki Atatürk heykelinin dibinde Çorumlu
ameleler sırtlarında beyaz yorganlarla dizilmiş-
ler, oturup müteahit beklerler, Ankara'daki gök-
delenleri dikmek için. Sonradan Başkan olan
Johnson, İsmet Paşa' ya merakla sorar:

- "Paşam o dizili kalabalık nedir" ?

İsmet Paşa tecrübesini konuşturur:

- "Onlar bizim paraşütçü birlikler" der.

Bisiklet Hırsızlığı

Yol yürümekle bitmiyordu. Otobüse binecekti ama cebinde metelik yoktu. Havanın böylesine sıcak olmadığı zamanlarda bu yolu kullandığı oluyordu, fakat bu kadar zorlandığını hatırlamıyordu. Boynundan akan terden iman tahtası ıslanmış, göğüs ortasında birleşen ter damlaları küçük bir dere oluşturarak göbeğine kadar akmıştı. Baş ağrımaya başlamıştı. Sıcaktan yer yer asfalt erimişti. Günün bu saatinde araba bile çok seyrek geçiyordu. Hâlbuki trafiğin yoğun olduğu bir saattti. Belli ki insanlar öğle saatlerinde dışarı çıkmıyorlardı. Karısının ısrarı üzerine İşçi Bulma Kurumu'na yazılmaya gidiyordu. Ona kalsa gitmezdi. İşçi Bulma Kurumu'nun vasıfsız işçiyeye iş bulduğu nerede görülmüştü! Sağda solda çalışarak geçimlerini sağlamaya çalışıyordu, ama son zamanlarda ara işleri de çıkmaz olmuştu. Çaresizdi. Belki bir umut diyordu, karısı.

Hasan Hüseyin AKKAŞ

Önünden geçtiği dükkânların sahipleri görünmüyorlardı. Dükkânın önüne iskemle atıp geleni geçeni izleyen, çaylarını yudumlayan tuzu kurular sıcaktan bunalmış olmaları ki ortalıkta gözükmüyorlardı. Belli ki koyu gölgelerde uyukuyorlardı.

Dinlenecek bir gölge arıyordu ki önünden geçtiği bakkal dükkânının duvarına dayalı duran bisiklet gözüne ilişti. Ortalıkta kimseler yoktu. Şeytan dürttü. Bisikletle çarşıya iner, işimi görür, geri dönüşte de bırakırım diye düşündü. Bu hırsızlık değil dedi kendi kendine. Bisikleti kısa bir süreliğine emanet alacak ve işi bitince aldığı yere bırakacaktı. Heyecanlandı. Kalbi güm güm atmaya başladı. Daha önce böyle bir şey yapmamıştı. Yakalanırsam rezil olurum, adım hırsıza çıkar diye tereddüt ettiyse de etrafa şöyle bir baktıktan sonra bisikleti kaptığı gibi yola koyuldu. Öyle bir pedal çeviriyordu ki bisiklet bir o yana bir bu yana yatıyor, bisiklet yarışçıları gibi yol alıyordu. Dükkândan epeyce uzaklaştıktan sonra soluklanmak için nihayet durdu. Terini sildi. Arkasına baktı ve tekrar yola koyuldu.

İşçi Bulma Kurumu'na yaklaşınca, bir yerde elimi yüzümü yıkayıp biraz serinleyeyim diye düşündü. Vücudu iyice hararetlenmişti. Baş ağrısı şiddetlenmişti. Yol kenarındaki ağaçların altında durdu. Çevreye bakındı. Ara sokakta ileride bir cami olduğunu fark etti. Hemen camiye doğru pedal çevirdi. Küçük bir cami idi bu. Avlusunun ortasında şadırvanı vardı ve üstü tenteliydi. Gölgekti. Bisikleti yere yavaşça bıraktı. Musluğu çevirdi, soğuk su akmaya başlayınca neşelendi. Avucunu soğuk suyla dolduruyor ve yüzüne çarpıyordu. Defalarca yaptı bunu. Saçını da ıslattı. Ayaklarını yıkadı. Çocuk gibi suyla oynuyordu.

Bir an mutluluk bu diye düşündü. İş aramadan, çalışmadan, geçim derdi olmadan yaşayan insanlar kim bilir ne mutluydular! Cennet için öbür dünyayı beklemeye gerek yoktu. Pekâlâ, bu

dünya da cennet olabilirdi. Emeklilere de imreniyordu. Tüm gün koyu gölgelerde yan gelip yatıyorlar. Neden kendisi sürekli çalışmak zorundaydı. Şu dünyaya zengin birisinin evladı olarak gelseydi, Dünya nimetlerinden dilediği gibi faydalanırdı fena mı olurdu. İnsanlar bu Dünya'ya çalışmak için gelmiş olamazlardı. Neden kimi insanlar sürekli çalışmak zorunda, kimileri ise keyif sürmek durumundaydı. Sonradan şadırvana gelen iki ihtiyar tuhaf tuhaf baktılar ve kurduğu rüyayı bozdular. İyice serinleyip kendine geldikten sonra, çoraplarını giydi. Arkasını dönüp kalkmak üzere yekinmişti ki bisikleti koyduğu yerde yeller estiğini gördü.

Öyle bir telaşlandı ki heyecanından bir o yana bir bu yana koşuyor. çarpana çalışıyordu. Camiin çevresinde bisikletin izine rastlayamadı. Belli ki işinin ehli bir hırsız hissettirmeden bisikleti yürütmüştü. Hiç düşünmeden doğruca bir karakola gitmeyi ve şikâyetçi olmayı düşündü. Ana yola çıktı. Yoldan geçen orta yaşlı bir kadma karakolun nerede olduğunu sordu. Kadın bilmediğini söyledi. Genç bir adama sordu. Genç adam en yakın karakolun filanca caddede olduğunu söyledi ve yolu tarif etti. Hiç vakit kaybetmeden hızlıca karakola intikal etti. Karakolun kapısına vardığında kan ter içindeydi. Kapıdaki memura ne için geldiğini söyledi ve içeri girdi.

Polisler de sıcaktan bunalmış, yakalarını açmışlar ve pervane ile serinlemeye çalışıyorlardı. Bir müddet müracaat odasının kapısında bekledi. Sırası gelince içeri girdi. Bu arada harareti sönmüş ve serinleşmişti. Polis sordu:

"Şikâyetiniz nedir?"

"Memur Bey bisikletim çalındı. Bunun için geldim. Bisikletimin bulunmasını istiyorum."

"Nasıl oldu bu?"

"Yakınlardaki bir caminin şadırvanında serinlemek için elimi yüzümü yıkıyordum. Bisikleti de arkamda bir yere koymuştum. İşim bitip arkamı döndüğümde, bisikleti yerinde bulamadım."

"O civarda dolaşan çocuklar almış olmasın. Çevreye iyice baktınız mı?"

"Baktım ama çevrede çocuk falan hiç kimse yoktu. Sadece iki ihtiyar vardı avluda."

"Tamam, kimliğinizi verin, şikâyetinizi alalım. Fakat bisikletin markası, rengi ve sizin olduğuna dair faturası da lâzım!"

Birden afalladı, ne diyeceğini bilemedi. Polisler göz göze geldi. Vaziyeti kurtarmaya çalışarak söze başladı.

"Şey, bisiklet eskiydi, faturasını çoktan yırtıp attık."

"O zaman markasını ve rengini söyleyin ki ona göre araştıralım."

Bisikletin markasına ve rengine dikkat etmediği için ne diyeceğini bilemedi. Bisiklet markalarını düşündü fakat aklına bir şey gelmedi. Rengi-

ni bari söyleyeyim diye düşündü. Rengine de dikkat etmemişti. Rastgele bir renk söyleyeyim diye içinden konuşarak:

"Bisikletin rengi maviydi. Fakat markası bilinemedik bir şeydi. Şimdi hatırlamıyorum."

Polis şikâyetçinin tavırlarından ve bisikletin markasını dahi söyleyememesinden şüphelendi. Elinde kalem not alıyor ve aynı anda müracaatçıyı da süzüyordu. Bisiklet büyük ihtimalle çalıntıydı diye düşündü. Durumu amirine haber vermeyi düşünerek:

"Bu şekilde müracaat alamam, faturası yok, markasını da bilmiyorsun. Nasıl bulalım. Binlerce mavi bisiklet vardır çevrede. Biraz bekle hemen geliyorum" diyerek odadan çıktı.

Polisin tavırlarından kendisinden şüphelendiğini düşünerek içi cız etti. Şimdi ben ne yapacağım, yakayı ele verdim galiba diye telaşlanmaya başladı. Bisikleti aldığı ana lanet etti. Keşke yürüseydim yolu, her zaman yürümüyor muydum sanki diye pişmanlık duydu. Çalınacağını bilsem alır mıydım diye hayılandı. Allah'ın belası hırsız nasıl da hissettirmeden yürütmüştü bisikleti.

Çok geçmeden polis döndü ve kendisini takip etmesini istedi. Kapısında Karakol Amiri yazan odaya girdiler. Amir ve polis memuru her ikisi birden, bisikletin onun olmadığını, çalıntı olduğunu, kendilerini uğraştırmadan doğruyu söylerse kendisi için iyi olacağını söyleyerek üzerine geldiler. Zaten iyice afallayıp korktuğu için hemen itiraz etti. Bisikleti emaneten aldığını, İşçi Bulma Kurumu'na kayıt yaptırdıktan sonra yerine bırakacağını, amacının çalmak olmadığını söyledi. Bütün günah hanımın ve şu sıcak havanın diye içinden geçirdi. Hakkında işlem yapılacağını, yaptığının hırsızlık olduğunu söyleyerek başka bir odaya aldılar.

Oda boştu. İçeride bir müddet bekledikten sonra ifadesini alan polis geldi. Elinde ifade tutanağı vardı. Okumasını ve imzalamasını söyledi. Tutanağı okudu. Bisiklet hırsızlığından dolayı adliyeye sevk edildiği yazılıydı. Polis kalemi uzattı. İtiraz etmek boşunaydı. Eli titreyerek tutanağı imzaladı. İki saat sonra polis ekibi geldi. Nöbetçi mahkemeye çıkarıldı ve ev hapsine çarptırıldı.

Mahkemeden çıktığında başına gelenlere inanmıyordu. Cami bahçesinde kendi savına göre emaneten aldığını söylediği fakat aslında çaldığı bisikleti, başka bir hırsıza kaptırmış, karakola müracaat ettiğinde ise kendi hırsızlığı ortaya çıkmış ve yakayı ele vermişti.

Dürüst insan kalmamıştı. Cami bahçesinden bisiklet çalınır mıydı? İnsanlarda ahlâk kalmamıştı. Başına gelen bu iş trajikomikti. Ev hapsine çarptırılmıştı. Artık hırsızlıktan sabıkalıydı. Emanet aldığı bisikletten dolayı adı hırsıza çıkmıştı. Bu durumu eşine nasıl anlatacaktı. Çevreye, arkadaşlarına ne diyecekti. Evin geçimini nasıl sağlayacaktı. Bir an önce eve dönmekten başka çare yoktu. Bisikletle geldiği yolu şimdi yaya ve üstelik sabıkalı birisi olarak arşınlayacaktı. Çaresiz yola koyuldu.

DÜNYANIN BÜTÜN ÇİÇEKLERİ

Ve bu şiire konu olan Şefik Sınığ'ın özyaşamı

"Bana çiçek getirin, dünyanın bütün çiçeklerini buraya getirin..."
Şefik Sınığ'ın ölmek üzereyken sık sık tekrarladığı son sözleri.

Ünlü şair Ceyhun Atuf Kansu'nun bu şiiri, bir köy öğretmenin gerçekten yaşamış olduğu acıklı öyküsünü konu alır.

Çocukluk ve gençlik yıllarımızda okullarda eğitim görürken, sık sık Ceyhun Atuf Kansu'nun "Dünyanın Bütün Çiçekleri" şiiri okunurdu. Okunurken de kimi zaman duygulu bir müzik eşlik ederdi. O yüzden günümüzde de yaygın olarak bilinir ve dinleyenin içini bir hüzün kaplar.

Yakın yıllara kadar bilinen, köy enstitüsünden mezun bir öğretmenin üzerine duvar devrildiği ve bu olay sonucunda da öldüğü şeklindeydi. Ama kim olduğu, nerede yaşadığı ve nasıl öldüğünün ayrıntıları yeterince bilinmiyordu. Unutulmaya yüz tutmuştu ve zamanla sanki bir masal kahramanına dönüşecek gibiydi. Çünkü aradan hayli zaman geçince, gerçekten böyle bir kişinin yaşayıp yaşamadığı bile sorgulanır oldu. Kimi anlatımlarda depremde, sel baskınında öldüğü bile söylenmeye başlandı.

Ayrıca merak edilen bir konu da ünlü şair

Ceyhun Atuf Kansu'nun bu şiirini kendi hayatında kurgulayarak mı, yoksa gerçekten yaşamış bir olaya dayandırarak mı yazdığıydı. Ama gerçek olanı, bu şiire konu olan öğretmenin yakın bir zaman diliminde yaşamış olduğudur.

Hâlbuki bu öğretmenin adı, bu şiirin basılı olduğu birçok yayında zaten yer almaktaydı.

Ceyhun Atuf Kansu'nun sözü edilen "Dünyanın Bütün Çiçekleri" şiiri neredeyse herkes tarafından bilinmesine rağmen, bu şiire konu olan köy enstitülü öğretmenin kim olduğu bilinmiyordu. Nerede

yaşadığı ve nasıl öldüğüyle ilgili çok fazla şeyler de bilinmiyordu. 1949 yılından 2000 yılına kadar da bu düğüm çözülememişti.

Ancak bu ve diğer benzer bilgiler, hiç umulmadık zamanda ortaya çıktı. Bu olayı ve ilgili ayrıntıları, gururla söyleyebilirim ki Denizli- Çivril'de yaşayan bizler

1999 yılında ortaya çıkardık.

Bu konularda benim de önemli çabam oldu. Tüm bilgileri 2000 yılında kamuoyuyla paylaştım ve bu sayede herkes tarafından yaygın biçimde bilinir oldu. Benim bir dergideki yazım, internetteki bu konuyu ele alan yazılara ilham oldu.

Yaşamakta olduğum Çivril'de birçok köy enstitülü öğretmen vardı (2019 yılı itibarıyla sadece Şefik Sınığ'ı tanıyan ve aynı köy enstitüsünden mezun olan Mehmet Reşit Aydeniz hayatta) ve bu öğretmenlerin birçoğu yine Şefik Sınığ gibi Isparta- Gönen Köy Enstitüsü'nden mezundu. O nedenle beraber öğrenim gördükleri okuldan da çok iyi tanıyorlardı.

Konuya benim de dâhil ol-

mam bir tesadüfle gerçekleşti. 1999 yılıydı ve yaşı hayli büyük olan öğretmen ağabeylerle Çivril'in parkındaki Öğretmenevi'nde oturuyorduk. Sohbet hayli koyuydu. Bu konuşmalar sırasında bir öğretmen, Çivril İlçe Milli Eğitim Müdürü Yusuf Karkın'a giderek, Şefik Sınığ'ın eskiyen mezarının yeniden yapılmasını önerdiğinden söz etti. O güne kadar Şefik Sınığ adını sıklıkla duymuş olsam da, ilçemizde böyle bir kişiye ait olan mezarın varlığından hiç haberim yoktu. Konuyu merak etmem üzerine, orada bulunan öğretmenler bu olayı bana anlattılar.

O gün öğrendiğim ve benim için önem taşıyan bir konu da, babam Hasan Başkaya'nın da Şefik Sınığ'ın arkadaşı oluşuydu. Babam, İzmir Kızılçullu Köy Enstitüsü'nden mezundu. O nedenle Gönen'deki enstitüden tanışıyor olamazlardı. Ama bunun nedenini daha sonradan öğrenecektim.

Bu konu hakkında çok önemli bilgiler öğrenmiştim. Doğal olarak çok heyecanlandım. Bu olayı en ayrıntısına kadar araştırmalı, kayıt altına almalıydım. Bu sayede yıllarca bilinmez olan Şefik Sınığ'ın yaşamı bilinir hale gelmeli ve herkes tarafından öğrenilmeliydi.

Şefik Sınığ çocukluk yıllarında Konya- Seydişehir'de yaşamakta iken anne ve babası birbirine yakın yıllarda ölüyor. Hem yetim hem öksüz kalan Şefik, Çivril'de PTT müdürü olarak görev yapan eniştesi ve halasının yanına sığınıyor. Okul çağı geldiğinde o yıllarda ilçenin tek okulu olan 30 Ağustos İlkokulu'nda öğrenime başlıyor. Çivril'deki okulda beraber öğrenim gördüğü okul arkadaşları, Şefik'i burada tanıyorlar. Aynı arkadaşlarından kimileri, daha sonradan Isparta- Gönen Köy Enstitüsü'nde de okul arkadaşları oluyor. Yine onu tanıyan arkadaşlarından öğrendiğime göre, babam Hasan Başkaya da çocukluk yıllarında Çivril'deki o ilkokulda öğrenim gördüğü için küçük Şefik'le okul arkadaşı olduğunu öğreniyorum. Bu sayede benim için önemli olan konuyu çözüyorum. Ancak babam 1966 yılında kanser hastalığına yenilerek genç yaşında öldü. Ben, babamın öldüğü yıl 12 yaşındaydım. O yüzden Şefik Sınığ'ı ve acı olayı zaman zaman evde anlatmış olsa bile o konuyla ilgili hiçbir şey hatırlamıyordum. Yani yıllarca merak edilen olayın canlı

Mümtaz BAŞKAYA

Şefik Sınığ

Doğum: 1925 - Ölüm: 1949
Ölüm yeri: Afyonkarahisar
- Dinar ilçesi Sütlaç köyü

İsmail Hakkı Tonguç
bir köy gezisinde

tanıklarından biri de babam olsa da, onun erken ölümü, bu tanıklığı yeterince aktarabilmesine engel oldu ne yazık ki.

Yakın yıllara kadar hayatta olan ve Isparta-Gönen'de Şefik Sınığ ile aynı okuldan mezun olan Rüştü Özen babamın da arkadaşıydı. O da o yılların tanığıydı ve çok iyi hatırlıyordu. Ayrıca zaten her safhasında yer almış. Bu konunun ortaya çıkmasına o da büyük önem verdi. Daha çok onun anlattıkları konuyu iyice açığa çıkardı.

O hafta sonu zaten ilçenin içinde kalmış olan mezarlığa koştum ve tarif üzerine eski mezarı ben de buldum. Daha sonraki günlerde birkaç kez Rüştü beyle beraber gittik. Artık kesin olarak bilinmekteydi ki, Şefik Sınığ'ın mezarı Çivril Belediye mezarlığında idi. Bunun en kesin kanıtı mezar taşında yazılan bilgilerdi.

Çivril İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü birkaç hafta sonra eski mezarı yeniletti. Mezarın üzerine kırk beş derecelik açıyla konan mermer bloğa şiirin bir bölümü yazıldı. Eski mezarın da 1949 yılında Çivril'deki Öğretmenler Birliği yaptırmış. Eski mezar tamir edilirken, eski mezar taşı bu yeni mezarın içine kondu. Çünkü o mezar taşı, o mezarın Şefik Sınığ'a ait olduğunun kesin kanıtıydı. Daha sonraki yıllarda tereddüte düşülürse, açılıp bakılması için böyle bir yol izlendi. Çünkü dışarda bırakılırsa dış etkenlerden olumsuz etkilenebilir, belki de kaybolup giderdi.

Hemen belirtmeliyim ki; sözlü anlatılanlardan başka somut delillere de ulaşmamız gerekiyordu. Rüştü beyle birlikte 30 Ağustos İlköğretim Okulu kayıtlarından Şefik Sınığ ile ilgili evrakların birer kopyasını çıkarttık. Siyah beyaz bir fotoğrafını bulup büyüttük. Böylece gerçek kimliği ortaya çıkmış oldu. Bütün bunlar gerçekten çok önemliydi. Çünkü bu belgeler elimizde olmasaydı, ilçenin ilkokulunda öğrenim gördüğünü kanıtlamak pek kolay olmayacaktı.

Bu olayın tüm ayrıntılarını bire bir tanıklardan dinlemek için, duvar yıkılması olayının gerçekleştiği yerlere gidip oradaki tanıklarla sohbet ederek konuyu daha da aydınlanmasını sağlamalıydım. Uygun zamanda da o yerlere gittim ve oradaki kişilerle görüştüm. Anlatılanlar hep birbirini destekler biçimdeydi.

Şefik Sınığ ile ilgili önemli bilgiler

Doğum yılı: 1925
Ölüm yılı : 1949
Anne adı : Nazife
Baba adı : Hulusi
İlk görev yeri: Afyonkarahisar- Dinar, Sütlaç köyü

İlkokulu

Acı olayın gerçekleştiği yer: Afyonkarahisar- Dinar, Bostancı köyü

Çocukluğunun geçtiği yer : Denizli-Çivril

Öğrenim gördüğü ilkokul : Denizli-Çivril 30 Ağustos İlkokulu

Mezarının bulunduğu yer : Denizli-Çivril Belediye Mezarlığı

Şefik Sınığ Isparta Gönen Köy Enstitüsü'ne gidiyor

O yıllarda Çivril Osman Gürkan, Isparta- Gönen Köy Enstitüsü'nde tarım öğretmeni idi. Çivril ve çevresindeki ilkokulu bitirmiş çocukları enstitüye götürüyor, oradaki kısa bir sınavdan sonra öğrenim görmelerini sağlıyordu. Götürdüğü öğrencilerin daha çok fakir ve köy çocukları olmasını tercih ediyordu. Osman Gürkan öğretmen Şefik Sınığ'ı da Gönen'e götürüyor. Böylece yoksul ve anasız babasız olan küçük Şefik'e öğretmen olabilmesi için devletin eli uzanmış oluyor. Osman öğretmen enstitüdeki öğrenim yılları boyunca maddi manevi desteğini esirgemiyor ve aynı okulda öğrenci olan kendi oğlu Tuğran Gürkan ile birlikte Şefik Sınığ'a da sahip çıkıyor.

İlk görevine başlıyor

Şefik Sınığ Isparta- Gönen Köy Enstitüsü'nden mezun olduktan sonra ilk görev yerine (ne yazık ki son görev yeri olacak olan), yani Sütlaç Köyü İlkokulu'na tayin ediliyor. Çocukluk yaşamı zorluklarla geçen Şefik Sınığ ideallerine kavuşmuş ve Anadolu'nun bir köy ilkokulunda öğrencilerine ders vermeye başlamıştır. Öğrencilerini, dünyanın tüm çocuklarını çiçeğe benzetmektedir. Her birinde kendi çocukluğunu ve yoksulluğunu görür. İsmail Tonguç babamın okullarını ziyarete geldiğinde en ön sıralardadır. Kalkınmanın köyde başlatılması ge-

Şefik Sınığ öğrencileriyle

reğine o da yüreктen inanır. Bu, binlerce yıl eğitimsiz bırakılan Anadolu'da köylere götürülen eğitim ışığıyla olacaktır. İşte artık o ışıklardan biri de kendisidir. Artık bu bakımsız bahçelerin bahçıvanlarıdır her biri. Dağlarda, yaylalarda, ovalarda, kuş uçmaz kervan geçmez yerlerde bu susuz dağ çiçeklerine can suyu olacaktır. O şevkle ilk öğretmenliğine başlar.

Ve o acı olay gerçekleşiyor

Kendisi o yıllarda futbola çok meraklıdır. Bostancı Köyü İlkokulu'nda da hem Çivril'den hem de Gönen'den arkadaşı Mehmet Aydeniz görevli. Sık sık kendi köyündeki futbol oynayan gençlerle o köye giderek maçlar düzenleniyor. Karşılıklı oynanan maçlardan sonra yine aynı Bostancı köyünde düzenledikleri futbol maçına Mehmet Aydeniz'in Çivril'deki futbolsever arkadaşları da davet ediliyor. Şefik Sınığ, içinde kendisinin de bulunduğu futbol takımındaki arkadaşları ve bu futbol maçını izlemek isteyen köylüler Sütlaç'tan Bostancı'ya geliyor. Zaten her iki köy birbirine çok yakın. Yani ulaşım sorunu yok. Çivril'den Sütlaç'a tren yolu var ve sabah ve akşam üzere her gün iki kez gidip geliyor. Yani ulaşım bu şekilde kolaylıkla sağlanıyor. Ayrıca, Dinar'a bağlı bu iki köy ile Çivril'e bağlı Gümüşsu (Bu kasabanın yakın yıllara kadar adı Homa idi) kasabası da

Yoksulluğu ve kimsesizliği yüzlerinden okunan çocuklar

Anadolu'da Kurtuluş Savaşı günlerindeki yoksul çocuklar

birbirine çok yakın. Çivril'den Homa'ya gelip bu köylere gitmek mümkün. O yıllarda trenle doğrudan Sütlaç'a gelinebiliyordu. O yüzden Mehmet Aydeniz'in Çivril'deki kendi köyü olan Koçak'tan davet ettiği arkadaşları da maça geliyor. Bostancı köyünde toplanan bu kişiler, ne yazık ki o gün hiç beklemedikleri anda acı bir olayın tanıkları da oluyorlar.

Düzenlenen günde ve saatte futbol maçı başlatılıyor. Ancak oyunun ortasında futbol topu patlıyor. Futbol oynadıkları alandan topu tamir etmek için okulun bir sınıfına doğru yöneliyorlar. Şefik Sınığ topu tamir etmeye başlıyor. İçerideki insanların ağırlığına dayanamayan sınıfın tabanı çok fazla sallanıyor. Zaten tahta tabandan örülmeye başlanarak yapılmış olan duvar bu sallantıyla da yıkılıyor. Orada bulunan herkes aniden kaçışıyor. Ama Şefik Sınığ kaçamıyor ve duvarın altında kalıyor. Yı-kıntılarının arasından hemen çıkarılsa da ağır

yaralanmaktan kurtulamıyor. Çivril'deki öğretmen arkadaşlarına haber veriliyor. Süleyman Çavdaroğlu, Rüştü Özen, Hasan Başkaya, Mehmet Reşit Akay ve birkaç kişi daha bu çağrı üzerine ilçeden kiraladıkları bir kamyonla Sütlaç'a geliyorlar ve ağır yaralı Şefik Sınığ'ı Çivril'e getiriyorlar. O yıllarda ilçenin tek doktoru olan Şerif Gürsel muayene ediyor ve ne yazık ki omuriliğinin parçalandığını görüyor. O yıllardaki imkânlarla yapacak pek bir şey yoktur. Çaresizce bu kez Çivril- Sütlaç arasında çalışan trenle görev yapmakta olduğu köyüne geri götürülüp yatağına yatırılıyor. Ne yazık ki o yılların şartlarında ellerinden bir şey gelmiyor.

Çileli yaşamı sona eriyor

Şefik Sınığ gittikçe kötüleşiyor. Ne yazık ki ölümü yakındır ve garip yaşamı acı bir sonla bitecektir. Sürekli olarak "Bana çiçek getirin, dünyanın bütün çiçeklerini buraya getirin!" diye sayıklar ve bu sayıklamaları akşama kadar sürer. Ölümlerine yanına çağırıldıkları; kimsesiz, kaderlerine terk edilmiş, yoksul köy çocuklarıdır. Onların her birini dağlarda, yaylalarda açan kır çiçeklerine benzetmektedir.

Bu sözler bir kurgu değildir

Şurası iyi bilinmelidir ki bu sözler şiire uygun bir kurgulama değildir. O günün canlı tanıkları, bu sözleri kendi gözleriyle görmüşler ve kulaklarıyla duymuşlardır. Bu olayın tanıklarından yakın yıllara kadar hayatta olan emekli öğretmen Rüştü Özen, Bostancı ve Sütlaç köylerinden çoğu kişi, Şefik Sınığ'ın ölmek üzere iken bu sözleri sürekli sayıkladığını doğrulamışlardır.

Ve o ışık sönüyor...

Bu sözler son sözleri olmuştur. Çünkü özellikle o yıllarda ve o yıllara özgü idealleri olan her köy enstitülü öğretmen gibi onun da idealleri vardı. Cumhuriyetin idealist öğret-

menleri olmanın önemini iyi kavrayan o öğretmenler, kendilerini Anadolu'nun her yerine saçılan tohumlar gibi görmekte ve her toprakta boy veren dağ çiçeklerine hayat vermek istemektedirler. Şefik Sınığ da bu öğretmenlerden biridir. Ama ne yazık ki Şefik Sınığ bu ideallerine kavuşamamıştır ve bir kaza sonucu ağır yaralandığı için ölümünü beklemektedir. Henüz 24 yaşındadır ve beklemediği bir anda ışığı sönmek üzeredir...

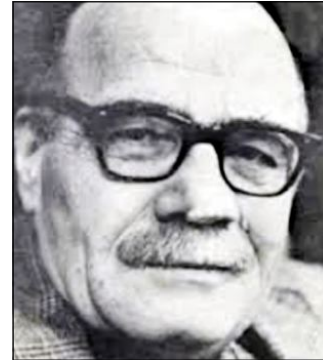
Akşama doğru durumu kötüleşir ve son sözlerini söyledikten sonra ölüm gerçekleşir. Köy enstitülü bir ışık acı bir olayla sönmüştür. Takvimler 1949 yılını göstermektedir.

Çivril'deki arkadaşlarına ölüm haberi verilir. Arkadaşları da bu kez trenle Çivril'den Sütlaç köyüne gelir, cenaze işlemleri için ilçeye geri getirirler. Çivril'deki öğretmenler derneği olarak, yapılması gereken tüm işlemler yapılır. Mezarı kazdırılır, mezar taşı yazılır. Gerekli tüm malzemeler temin edilip, dini bir törenle sonsuz uykusuna

gönderilir...

Ünlü şair Ceyhun Atuf Kansu bu acı olayı duyuyor

Şefik Sınığ'ın arkadaşlarının Çivril'den Sütlaç köyüne gidiş gelişlerinde, yanlarında gidenlerden birinin konuğu olan üniversiteli bir genç de vardır. O da yaşananların tanığı olmuş ve ölümlerine söylediği sözleri o da kendi kulaklarıyla duymuştur. Orada bulunan herkes gibi çok üzülmüş ve derinden etkilenmiştir.. 1949 veya 1950 yılında bir tren yolculuğu sırasında Ceyhun Atuf Kansu ile karşılaşırlar. Genç de bu olayı ona anlatır. Kuşa, kurda, börtü böceğe, dağdaki yalnız ve kimsesiz açan çiçeğe, kısaca Anadolu'ya ve Anadolu gerçeklerine sevdalı olan ünlü şair de çok duygulanır. Bu olayı ölümsüzleştirmek için Şefik Sınığ'ın ölümlerine söylediği "Dünyanın Bütün Çiçekleri" şiirini

Dr. Ceyhun Atuf Kansu

(Çocuk doktoru ve şair)

Doğum tarihi: 7 Aralık 1919

Ölüm tarihi: 10 Mart 1978

(Aslında şairler hiç ölmez ve şiirlerinde hep yaşarlar...)

Şefik Sınığ'ın Denizli- Çivril'deki eski mezarından bir görüntü

kaleme alır. Bu şiirle Şefik Sınığın acı yaşamını dile getirmiş ve ölümsüzleştirmiştir. Bu şiirle, o ölüm anını ölümsüzleştirmiş ve çağlar boyu seslenmesinin yolunu açmıştır.

Dünyanın tüm çiçekleri her ilkbaharda bu çağrıya uyuyor

Olayın gerçek tanıklarından babam Hasan Başkaya'nın genç yaşında ölüp de yarım bırakmak zorunda kaldığı öğretmenlik mesleğini, ben uzun yıllar sürdürebildim ve şimdi emekliyim.

Ayrıca onun olaya birebir tanıklığını, kısmen de olsa sürdürmeye çalışıyorum.

Her ilkbahar geldiğinde mutlaka Çivril Belediye mezarlığına giderim. Merak ettiğim, Şefik Sınığın ölmek üzereyken yanına çağırdığı dünyanın bütün çiçeklerinin bu çağrıya uyup uymadığı ve mezarı başına gelip gelmediğidir. Yine bir ilkbahar günü mezarlığa doğru yürüyorum. Giriş kapısına geldiğimde, aşağılardan yukarıya doğru mezarın bulunduğu tepeye uzanan yolun her iki tarafında yer alan ağaçların çiçeğe durduğuna ve o kendilerine has kokularını yaydıklarına tanık oluyorum. Gerçekten de etrafa çok güzel çiçek kokuları yayılıyor. Mezarının bulunduğu tepeye vardığımda da bir bakıyorum ki dünyanın bütün çiçekleri orada. Sanki Şefik Sınığın çağrısına uyarak, bu ilkbaharda da sanki sözleşmişcesine buradalar! Gerçekten de her taraf rengârenk çiçeklerle dolu. Bu çiçekleri gördüğüm an, yorgunluğum geçiveriyor. Her gelişimde olduğu gibi biraz hüzünleniyorum. Hüzünlenmemin nedeni, gönderdiklerimizin gidip de geri dönemeyeceği yerde oluşumla ilgili... Az sonra hüznümle beraber tatlı bir huzur kaplıyor içimi ve sonra çok mutlu oluyorum. Sanki bu mutluluğuma bu çağrı-

ya uyup gelen tüm çiçekler de katılıyor gibi. Çünkü her ilkbaharda sadece duyan kulaklara fısıldanan güzel bir nağmeyle "İşte, dünyanın bütün çiçekleri buradayız" dercesine hafifçe esen bir rüzgârın eşliğinde dans ettiklerini görüyorum... Sonra bir köşeye oturup doğanın bu döngüsünün ve ritminin sessiz tanığı oluyorum... Çiçeklerin arasında saatlerce oturuyorum. Güneşin artık batmakta olduğunu farkına varıyorum. Birazdan gecenin karanlığı kaplayacak her yanı. O tepeden, geldiğim yolu takip ederek iniyorum. Ama biliyorum ki yarın ve daha sonraki yıllarda her sabah güneş bu tepenin de üzerine doğacak. Ve her taraf aydınlanacak. Çiçeklerin bu gösterisi, çiçekten tohumla, tohumdan çiçeğe dönüşüncüye kadar hep sürecek.

Kısacası, doğanın bu döngüsü devam edecek ve dünyanın bütün çiçekleri Şefik Sınığın mezarının bulunduğu tepede her ilkbahar aylarında yerlerini alacak...

DÜNYANIN BÜTÜN ÇİÇEKLERİ

*Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum
Bütün çiçekleri getirin buraya,
Öğrencilerimi getirin, getirin buraya,
Kaya diplerinde açmış çiğdemlere benzer
Bütün köy çocuklarını getirin buraya,
Son bir ders vereceğim onlara,
Son şarkımı söyleyeceğim,
Getirin getirin... ve sonra öleceğim.*

*Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Kır ve dağ çiçeklerini istiyorum,
Kaderleri bana benzeyen,
Yalnızlıkta açarlar, kimse bilmez onları,*

*Geniş ovalarda kaybolur kokuları...
Yurdumun sevgili ve adsız çiçekleri,
Hepinizi hepimizi istiyorum, gelin görün beni,
Toprağı nasıl örterseniz öylece örtün beni.*

*Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Afyon ovasında açan haşhaş çiçeklerini
Bacımın suladığı fesleğenleri,
Köy çiçeklerinin hepsini, hepsini,
Avluların pembe entarili hatmisini,
Çoban yastığını, peygamber çiçeğini de
unutmayın.*

*Aman Isparta güllerini de unutmayın
Hepsini, hepsini bir anda koklamak istiyorum.
Getirin, dünyanın bütün çiçeklerini istiyorum.*

*Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum.
Ben köy öğretmeniyim, bir bahçevanım,
Ben bir bahçe suluyordum, gönlümden,
Kimse bilmez, kimse anlamaz dilimden,
Ne güller fıskırır çilelerimden,
Kandır, hayattır, emektir, benim güllerim,
Korkmadım, korkmuyorum ölümden,
Siz çiçek getirin yalnız, çiçek getirin.*

*Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Baharda Polatlı kollarında açan,
Güz geldi mi Kopdağına göçen,
Yörükler yaylasında Toroslarda eğleşen.
Muş ovasından, Ağrı eteğinden,
Gücenmesin bütün yurt bahçelerinden
Çiçek getirin, çiçek getirin, örtün beni,
Eğin türkülerinin içine gömün beni.*

*Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
En güzellerini saymadım çiçeklerin,
Çocukları, öğrencilerimi istiyorum.
Yalnız ve çileli hayatımın çiçeklerini,
Köy okullarında açan, gizli ve sessiz,
O bakımsız, ama kokusu eşsiz çiçek.
Kimse bilmeyecek, seni beni kimse bilmeyecek,
Seni beni yalnızlık örtecek, yalnızlık örtecek.*

*Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Ben mezarlı yaşamayı diliyorum,
Ölmek istiyorum, yaşamak istiyorum.
Yetiştirdiğim bahçe yarıda kalmasın,
Tarumar olmasın istiyorum, perişan olmasın,
Beni bilse bilse çiçekler bilir, dostlarım,
Niçin yaşadığımı ben onlara söyledim,
Çiçeklerde açar benim gizli arzularım.*

*Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Okulun duvarı çöktü altında kaldım,
Ama ben dünya üstündeyim, toprakta,
Yaz kış bir şey söyleyen sonsuz toprakta,
Çile çektim, yalnız kaldım, ama yaşadım,
Yurdumun çiçeklenmesi için daima, yaşadım,
Bilir bunu bahçeler, kayalar, köyler bilir.
Şimdi sustum, örtün beni, yatırın buraya,
Dünyanın bütün çiçeklerini getirin buraya.*

Bir Süre Sonra...

Antik zamanlarda yaşamış yaşlı bir adamla, genç bir çocuğun hikayesidir bu:

Yaşlı adamın adı Sartebus, genç çocuğun ise Kim...

Kim, yalnız yaşayan, yiyecek ve başını örtecek bir çatıdan çok, bir neden arayan, köyden köye dolaşan bir yetimdi. **"Neden"** diye merak ederdi:

"Neden her şey bu kadar zor? Biz kendimiz mi zorlaştırıyoruz, yoksa mücadele etmemiz gerektiği için mi?"

Semrin KALELİ

Bunlar, Kim gibi genç bir çocuk için bilgece düşüncelerdi..

Bir gün, aynı yolda seyahat eden yaşlı bir adamla tanıştı.

Yaşlı adam, oldukça ağır görünen, üzeri örtülü, büyük bir sepet taşıyordu. Yol kenarında mola verdiklerinde, yaşlı adam yorgun bir halde sepetini yere koydu. Kim'e, sanki **"yaşlı adam varını-yoğunu bu sepette taşıyormuş"** gibi geldi.

"Sepetin içinde onu bu kadar ağır yapan ne var?" diye sordu Kim, yaşlı adama. **"Onu senin için taşımak beni mutlu edecektir. Ne de olsa sana göre çok genç ve güçlüyüm!"**.

"O senin, benim yerime taşıyabileceğin bir şey değil" diye yanıtladı yaşlı adam. **"Kendim taşımam gereken bir şey"**. Ve ekledi:

"Bir gün, kendi yolunda yürüyeceksin ve benimki kadar ağır bir sepet taşıyacaksın"

Günlerce ve kilometrelerce birlikte yürüdüler ve Kim, Sartebus'a, **"İnsanların neden böyle kendi kendilerine eziyet ettikleri"** hakkında sorular sordu. Ama ne yanıtlarını öğrenebildi, ne de yaşlı adamın taşıdığı sepetin içindeki ağır yükün ne olduğunu...

Sonunda Sartebus, artık daha fazla yürüyemeyeceği ve son kez dinlenmek için uzandığı zaman, sepetin içindeki sırrı söyledi ve neden insanların kendi kendilerine eziyet ettiklerinin yanıtını da verdi:

"Bu sepette" dedi Sartebus, **"Kendim hakkında inandığım ama gerçek olmayan şeyler var. Onlar, yolculuğum boyunca ağırlık yapan taşlardı. Şüphenin her çakıl taşının, tereddütün her kum tanesinin ve yanılmanın yol boyunca topladığım her kilometre taşının ağırlığını sırtımda taşıdım. Bunlar olmadan çok ilerilere gidebilirdim. Hayalimde canlandırdığım insan olabilirdim. Ama bunlarla, yolun sonun-**

Konya-Çumra...Lale tarlası...

da, gördüğün gibi baş başayım.."

Ve sepeti kendisine bağlayan ipleri bile çözmeden, yaşlı adam gözlerini kapadı, son uykusuna daldı...

Kim, sepeti Sartebus'un sırtından çözdü ve içini merakla açtı...Sepetin içi boştu!.. Ve o anda sorularının yanıtını anlar gibi oldu.

Çoğumuz, sırtımızdaki bir sepette korkularımızı ve kendi oluşturduğumuz sınırlarımızı taşıyarak yaşadığımız için, hayallerimizle birlikte gömülüyoruz.!

Bu yüzden...

Bir süre sonra,

Bir eli tutmakla bir ruhu zincirlemek arasındaki ince farkı öğrenirsin,

Ve aşkın yaslanmak,

birlikte olmanın da güvende olmak anlamına gelmediğini öğrenirsin,

Ve öpücüklerin sözleşme

ve hediyelerin de vaat olmadığını öğrenmeye başlarsın,

Ve yenilgileri

başın dik ve gözlerin açık karşılamaya başlarsın, bir çocuğun üzüntüsü ile değil, bir yetişkinin zarafeti ile,

Ve her şeyi bugünü düşünerek yapmayı da öğrenirsin

Çünkü yarın ile ilgili her şey belirsizdir.

Bir süre sonra güneş ışığının yakıcı olduğunu öğrenirsin
eğer fazla maruz kalırsan

Bu yüzden,
başka birisinin sana çiçek getirmesini beklemeden kendi bahçeni yarat
ve kendi ruhunu kendin süsle.

Ve göreceksin ki dayanıklısın...

Ve kuvvetlisin,

Ve değerlisin. (Veronica A. Shoffstall)

*

Yapraksız kaldın diye, gövdeni kestirme..
Zira bu işin baharı var.. (Mevlana)

Laleli değirmen...

Cemre, havaya, suya ve toprağa düşüyor...

Cemre düşerken, göğün penceresi önünde kanatlanıyor kirpiklerin. Karanlık ürperiyor saatlerin ötesinden. Kumrular dolaşiyor ellerinde. Herkesin gördüğü biraz da inanmak istediği değil midir?

Gerçeğin ışığından uzaklaşmak, umuttan uzaklaşmaktır, bunu biliyorsun?

Hayatımıza ulaştırılan sahte ışıklar bize yaşam vermeyecek. Hayallerimiz onların fanusundan ışıklanmayacak. Baksana, ölümler bile ateş yakıyor, yaşadıklarının anlamını bulmak için. Kavramlara sığınma. Işık ateşin yansımasıdır, ateş değildir.

Yeryüzünün bütün unutulmuş kavimlerinde seni arıyorum. Çünkü kaybedilen ne varsa Tanrı'dan ödünç. Şimdi ateşler düşüyor gökten heyecanın rengiyle. Gökten, cemreler düşüyor ellerine. Bahar geliyor yeni doğumlar için. Yeryüzünün ateşiyle pişmeye...

1

Cemre, Göğün Kalbinde
Cemre, kalbimi bin kat uyandıran sağanak
İpleriyle kalbimi bahara bağlayan umut
Cemre, düştü
Ellerinde göğü taşıyan umut
Sesinde rüzgârı avutan yalnızlık
Cemre, göğün kalbine düştü

Mehmet ÖZTÜRK
Eğitimci-Şair

Düştük düşeceğimiz kadar,
Yağmurda buhara düştük
Sevdanın bakışlarına, kuşların teleklerine

Yalnızlığımızın sesine, efkârın dağlarına
düştük

Beyaz köpüklerin genişliğine,
ummanın sessizliğine

Cemre düştü,
Apaydınlık sabahtan,
konuştuğumuz sese
İrkildiğimiz yalnızlığa,
gerçeğin uyumuna
Rüyanın yalnızlığına, hayalin
sonsuzluğuna
Ödünç yanlarımıza,

Bana bir umut bağışla,
Utangaç martıların sesinden,
İçime saplanan telaşı
avutamıyorum

Seninle el açıyorum sabahın ayazına
Yokluğunun merhametine
Telaşın acemiliğine, ışıltının zarafetine
Ölüm tanrısının yabancılığına
Gönlümdeki bütün sırları paylaşıyorum
Ruhumun arta kalan gölgesini
Gözlerinin sessizliğine gömüyorum
Çiğdemlerin yapraklarına

Cemre, içime çektiğim yürek sırrı
Sımsıcak aşk
Yalnızlığımın yıldı atı

İnliyor en uçurum yerinden
Seni sevmenin bahar vakti

Suyun, saçlarını taradığı yerdeyim
Gamzende biriken bahçede
Bir lacivert büyü işte

Daha kimse bilemedi gün yangınlarını
Bulut gördü, rüzgâr gördü, ağaçlar gördü

Kalbim patladı, ağrıdan
Kalbimin patlamasını
Yüreğinin sırlarına gömdüm
20-22 Şubat 2019

• Cemre, ilkbaharın gelişi ile birlikte önce havada, sonra suda, en son olarak da toprakta yaşanması beklenen sıcaklık artışlarını belirtmek için kullanılan bir tabirdir.

Arapça kökenli bir kelime olan "Cemre", "Kor Ateş" anlamına geldiğinden bir kor ateşin sıcaklığının (yani baharın gelişiyle birlikte dünyaya daha kuvvetli gelen güneş ışınlarının) hava, su ve toprağa etki etmesiyle ısınmanın gerçekleşmesi kastedilir. Bu etki için "düşmek" fiili kullanılmamıştır. "Cemre düştü mü?," "Cemre düştü!" gibi benzetmeler halkımız arasında yaygındır.*

*www.turkedebiyati.org/cemre/

Şairin Notu: Cemre şirlerim üç bölüm halin - dedir. Birinci bölüm "Cemre Göğün Kalbinde, İkinci bölüm "Cemre Suyun Ömründe" ve üçüncü bölüm "Cemre, Toprağın Göğsünde" bölümlerin - den oluşmuştur son iki bölüm yayınlanmamıştır.

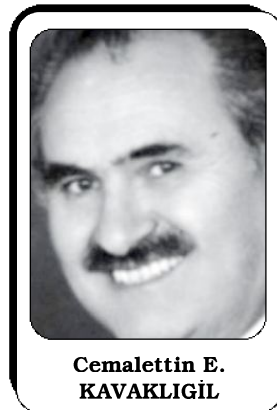
BEYAZ ÖLÜM

TUTSAKLIKTAN KURTULUŞA SARIKAMIŞ

Türk halkı adsız kahramanlarla doludur. Bu kahramanların çok azı ulusça bilinir. Ne yazık ki büyük çoğunluğu bilinmez. Tarih sayfalarına da geçmez. Bu meçhul kahramanlar vatanı için yaptıklarının bilinmesine, adının anılmasına pek de heves etme peşinde koşmamışlardır. Tarihin sessizliğine gömülmek Türk'ün yaradılışında vardır.

Ancak tarihin derinliklerinde bu sessiz kahramanları bulup gün ışığına çıkarmak, Türk'ün yiğitliğini, mertliğini, vatanı ve milleti için neler yaptığını, nelere göğüs gerdiğini dile getirmek, tarih bilinci taşıyan, eli kalem tutan, özellikle eğitimcilerin görevlerinden biri olmalıdır.

İşte Köy Enstitüsü, Çorumlu öğretmen Muzaffer Gündoğar dedesi Arif Hikmet'in anılarını bütün gerçekliğiyle romanlaştırmıştır. Yalnızca dedesini mi, canları pahasına Balkanlar'dan Sarıkamış'a koşan, savaştan savaşa geçen

Cemalettin E. KAVAKLIĞIL

yanındaki arkadaşlarını, komutanlarını gün ışığına çıkarmıştır.

Çorum nire, Balkanlar nire?..

Anadolu nire, Sibiryaya nire?..

Çarpışmalar, kanlı savaşlar, açlık, yokluk, yaralanmalar, tutsaklık ve ölümler... Kim çıkarır bu savaşları? Kim yaşatır bu acıları?.. Bütün bunlardan sonra insanlık tarihini şöyle özetleyebiliriz. İnsanlar doğdular, acı çektiler ve öldüler...

Sarikamış'ın yazarı Muzaffer Gündoğar, Çorum'un Mecitözü, Çıkrık Köyündendir. O yıllarda, seferberlik duyurusu üzerine köyle- rinden 128 kişi savaşa gitmiş, yalnızca üç beş kişi dönmüştür uzun yıllardan sonra.

Roman sürükleyici, yer yer şiir ve destansı türkülerle bezenmiş.

Eline sağlık Muzaffer Gündoğar.

**Gram gram birikir,
gün gelir
iyi gelir.**

www.ahlatcimetal.com.tr

www.ahlgramaltin.com

